

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Fondi in javna dela

Bežen pogled po svetu nam pokaže, kako zelo veliko pozornost posvečajo razne države javnim delom, ki zaposlujejo na milijone prebivalstva. Tudi pri nas je bilo o tem že dosti pisane in govorenega, toda nismo se še lotili od besed in ne pridemo naprej. Nimamo namena razglabljati o razlogih, ki so krivi temu stanju, toda smatramo, da je vsak dan umestno pisati o teh tako nujnih in perečih zadevah.

V naši banovini imamo bednostni fond, ki razpolaga z razmeroma znatnimi vsotami. Toda ta institucija je postala samo socialna ustanova, dočim bi morala tvoriti podlago za začetek velikopoteznih javnih del. Res je večina izdatkov tega fonda namenjena najrazličnejšim investicijam, kot so gradnja cest, melioracije itd., vendar se ti zneski razdeljujejo na toliko krajev in v toliko namenov, da se njih efekt malo ali nič ne pozna. Tako se nam zdi, kot da so to kapljice vode, ki smo jih zlili na žareče železo, da zmanjšamo toploto. Jasno je, da je treba precej vode za ohlajitev železa. Zato tudi vidimo, da uporaba sredstev bednostnega fonda nima onega psihološkega efekta, katerega smo pričakovali, ki smo zbirali sredstva za ta fond. Vsaka nova obremenitev prebivalstva z novimi davčninami je odlozna, lažje se pa prenaša, če se plačevalci zavedajo, da je denar naložen koristno v trajno vredne in potrebne naprave in namene. Zato je razumljivo, da moramo za nabraba nova sredstva pokazati nekaj, kar smo z njimi trajno in splošno vrednega za dolge generacije za nami naredili. Po našem mnenju bi bil torej efekt lahko drugačen, če bi porabili vsa sredstva za eno večje ali pa par večjih del ter bi tako polagoma uredili eno za drugim.

Prijatelj, s katerim smo nedavno govorili, nas je opozoril na primer na to-le: Gledal sem kopače v Ljubljani, ki delajo trdo osem ur na dan za 3.50 Din na uro. Pa sem pomislil pri tem, da tudi ti delavci plačujejo v bednostni fond kakor tudi mnogi drugi delavci, katerih družine so tako velike, da bi jim morali prav za prav dajati sredstva iz bednostnega fonda, ne pa še zahtevati od njih prispevke za ta fond. V tem tiči mnogo resnice, ki jo bo morala naša socialna politika vpoštovati in razširiti krog delavstva, ki naj dobi sredstva iz bednostnega fonda, ne pa, da plačuje v njegov prispevek od svoje več ko skromne plače. Poleg tega je treba še pomisliti, kako velika je obremenitev našega prebivalstva po indirektnih davčninah, takšah in trošarinah, tako da je popolnoma razumljiva zahteva, naj se davka prosti eksistenčni minimum za delavstvo zviša.

Druge vprašanje, ki nastaja ob presojanju izdatkov iz bednostnega fonda, pa je podpiranje in zaposlitev intelektualcev. Če bi se dajale iz fonda samo podpore, potem bi se dalo to zagovarjati, toda oni, ki dobivajo sredstva iz tega fonda, morajo za to tudi delati. Naj bo njihovo delo že kakršnokoli: če ni nič vredno, potem naj se ne plača, če pa ima to delo svojo vrednost in zahteva v resnici mnogo energije in stalnega bivanja v zaprtih prostorih, potem je to delo treba tudi pošteno plačati. Najbrž onih par sto dinarjev, ki jih dobe brezposelni za svoje delo iz bednostnega fonda, ni v nobenem pravem razmerju z njihovim delom. Če se že komu da zaposlitev, naj se mu delo pošteno plača. Banovina in javne korporacije vendar ne smejo opravljati pritiska na delavske plače v smeri znižanja, ker morajo biti vendar dober vzgled v tem oziru, ne pa slab. Ni čudno, če bi prišli zasebni podjetniki in dejali mladim intelektualcem: »Če ne boste prevzeli dela za nizko plačo, pa pojdi drugam, kjer boš ravno tako delal za isto ali pa še nižjo plačo!« Če pa so zaposleni iz sredstev bednostnega fonda kod v državi taki ljudje, katerim denar ni potreben, potem je enostavna pot, kako se jih znebiti. Mislimo pa, da oni, ki dobiva zaposlitev na podlagi sredstev bednostnega fonda, zaslužijo že zaradi socialnih razmer, v katerih se je nahajal in se najbrž še nahaja, primerno plačilo.

Nesteto potreb v naših krajih kriči po investicijah. Tako smo zadnji teden prelivali črnilo za železniško zvezo Slovenije z morjem. To se vleče ko morska kača že od prve vrata sem, pa kljub vsem prizadevanjem nimamo do danes drugega kot — natančne načrte. Treba je, da storijo vsi poklicani svojo dolžnost, kajti baš pri tej akciji je pripravljena zasebna iniciativa v nekaterim institucijami v odlični meri sodelovati pri financiranju izvedbe tega projekta. Če kaže toliko podjetnosti zasebna iniciativa v nekaterim institucijami vred, potem je gotovo, da bo cela stvar prinašala dobiček in da ne bo treba za amortizacijo izključno le državnega prispevka. Pomisliti je treba, da bi velik del investicij prinašal ne samo v najrazličnejših posledicah, ampak tudi naravnost, v najkrajšem času prebiti dohodkov nad stroški. Če bi delali investicije, ki ne bi pome-nale obenem tudi dviga gospodarske moči de-žele, potem je to preč vržen denar, ki ga bo treba nadomestiti z javnimi sredstvi. Če pa bomo delali take investicije, ki prinašajo v najkrajšem času korist, tedaj je gotovo, da nam financiranje ne bo delalo težav.

To pomeni, da za oživiljenje gospodarstva z javnimi deli ni treba takojšnjih sredstev. Pogledajmo Nemčijo, ki izvršuje velika javna dela, in vendar vemo, da ima država le malo tekočih sredstev na razpolago. Poleg tega tudi ni mogla najeti posojil za tako velike zneske. Pomagala pa si je s tem, da je pritegnila k finan-ciranju tudi bodoči donos. Kajti čisto gotovo je, da se bo položaj v nemali meri ravno radi teh velikih del v splošnem izboljšal. Tedaj bodo

Važen diplomatičen dogodek:

Beck in Titulescu utrjujeta prija-teljstvo med Poljsko in Romunijo

„Niti enega vprašanja mednarodne politike ni, v katerem bi se Poljska in Romunija ne strinjali“

Bukarešta, 9. maja. AA. <Rador> poroča: Poljski zunanji minister Beck prispe v Bukarešto danes ob 17. Po prihodu se sestane z zunanjim ministrom Titulescuom. Zvečer priredi Titulescu ban- ket v čast mindistra Becka, po banketu sledi ve- lika recepcija.

10. maja, na dan romunskega nacionalnega praznika prisostuje poljski minister vojaški pa- radi. Nato se udeležijo kosila na dvoru. Popoldne položi minister Beck venec na grob romunskega neznanega junaka. Tekom dneva obišče tudi pred- sednika romunske vlade Tatarescu, zvečer pa bo v poljskem poslanstvu svečan banket. Poljski zu- nanji minister odpotuje iz Bukarešte v petek do- poldne.

Romunsko časopisje o Becku

Bukarešta, 9. maja. AA. <Rador> poroča: Vse romunsko časopisje posveča obširne in toplo na- pisane članke obisku poljskega zunanjega ministra Becka. Pisci naglašajo, kakšnega pomena je ta obisk in kako vežejo Poljsko in Romunijo iden- tični interesi in tradicionalno prijateljstvo.

<Kuventul> piše med drugim: Realizem zuna- njega ministra Becka, ki je glavni sodelavec mar- šala Pilsudskega, je poročilo, da bo sedanji obisk imel samo praktične in stvarne cilje. List nato povdarja, da je zdaj Varšava evropsko in diplo- matsko središče velikega pomena. Romunija in Poljska čutita potrebo, da usmerita svojo zunanjo politiko v isto smer. Beckov obisk v Bukarešti bo le okreplil to skupno akcijo v smislu stikov, ki ve- žejo Poljsko in Romunijo.

<Lupta> pripisuje Varšavi velike zasluge za ohranitev stanja, nastalega z mirovnimi pogodba- mi. Pravi, da je to v popolnem skladu z interesi Romunije. Sedanji obisk je važen tudi zato, ker se vrši neposredno o obisku francoskega zunanjega ministra v Varšavi, to je v času, ko se vnovič po- javlja revizionistična propaganda v Evropi.

Poluradni <Vitorul> pravi v svojem kome- ntariju, da Beckov obisk ni dejanje zgolj uljudnosti. Romunija in Poljska sodelujeta na podlagi podob- nega zgodovinskega razvoja za mir. Njuno iskreno sodelovanje je pri vsaki priliki obrodilo dobre sa- dove. List pristavlja, da je Beck kot zunanji mini- ster močno okreplil mir v Evropi. Obisk tega odli- čnega prijatelja bo še tesneje zvezal Poljsko in Ro- munijo.

<Adeverul> piše, da je poljsko-romunska zve- za dozdaj obrodila vse tiste sadove, ki so jih od te pogodbe pričakovali. Niti enega vprašanja ni, pravi list dalje, glede katerega Poljska in Romu- nija ne bi imeli istega naziranja in istih interesov. Posebno soglašata glede stanja, ustvarjenega z mirovnimi pogodbami. Zato je njuno zadržanje istovetno tako v Ženevi, Parizu ali Haagu. Ni dvoma, da bo tudi ta obisk potrdil to istovetnost in znova pokazal, kolikšne so simpatije romun- skega naroda za Poljsko.

Glasilo kmečke stranke <Dreptatea> pribija, da ima Poljska v Romuniji prijatelja in da bo Beckov obisk okreplil prijateljske stike med obe- ma državama. Sedanji obisk naj utrdi poslanstvo, ki ga imata Poljska in Romunija v vzhodni Evropi. <Independence Roumaine> pravi, da nihče ne more zanikati trajnosti poljsko-romunskega pri-

jateljstva. V preteklosti so bili Poljaki in Romuni vedno v istem taboru. Titulescu je oktobra meseca v Varšavi ugotovil, da vlada med Poljsko in Ro- munijo popolno soglasje v vseh velikih mednarod- nih vprašanjih. V Bukarešti se bosta zdaj velika državnik Poljske in Romunije posvetovala o na- činu, kako naj rešijo velika mednarodna vpraša- nja, ki so zdaj na dnevnem redu diplomatskih pogajanj.

„Obisk ima posebno važnost“ („Intransigent“)

Pariz, 9. maja. AA. <Intransigent> priobčuje komentar o Beckovem obisku v Bukarešti in pra- vi, da ta obisk ne spada v okvir navadnega uljud- nostnega potovanja. Obisk ima svojo globljo vse- bino in posebno politično važnost. V Bukarešti res- da ne bodo reševali kakih sporov, toda manifesti- rali bodo vnovič za poljsko-romunsko zvezo in za soglasje med Poljsko in Romunijo v vseh velikih evropskih vprašanjih.

Tudi Ruždi beg pride v Bukarešto

Bukarešta, 9. maja. AA. Rador poroča: Turški zunanji minister Tefvik Ruždi Bej pride v Bukarešto 1. t. m. Vrnil bo zunanjemu mini- stru Titulescu njegov nedavni obisk v Ankari

Po obisku min. Jevtiča v Sofiji

Francija o pomenu sestanka

Belgrad, 9. maja. Z jutranjim vlakom ob 6.35 se je vrnil s svojim spremstvom iz Sofije zunanji minister Jevtič. Pričakovali so ga na železniški postaji kmetijski mini- ster kot namestnik zunanjega ministra dr. Kojič, čl. poslanik dr. Velner, odpravnik poslov bolgarskega poslanstva Pecev, po- močnika dr. Purič in dr. Jurišić in večje šte- vilno visokega uradništva. Z istim vlakom so se vrnili tudi naši časnikarji, ki so Jev- tiča spremljali v Sofijo.

Pariz, 9. maja. AA. Pod naslovom »Vse kaže, da bo obisk ministra Jevtiča v Sofiji obrodil dobre sadove«, objavlja današnji <Petit Parisien> poro- čilo svojega sfojskega dopisnika o razgovorih, ki jih je imel minister Jevtič z bolgarskim kraljem Borisom in s predsednikom vlade Mušanovim. Ti razgovori so se vršili, kakor poroča list, v popol- nem skladu z željami jugoslovanskega in bolgar- skega vladarja in interesi obeh držav. Jugoslovans- ki zunanji minister je naletel v Sofiji ne le na priščen sprejem s strani političnih krogov, tem- več ga je navdušeno sprejelo tudi vse prestolniško prebivalstvo in ves bolgarski tisk.

Dopisnik navaja nato, da mu je minister Jevtič po svojem sestanku z Mušanovim izjavil tole: »Re- čem vam, da sem s sprejemom v Sofiji in z rezul- tati svojih razgovorov tako zadovoljen, da prekaša vsa moja pričakovanja. Proučil smo podrobno vsa vprašanja, ki so bila na dnevnem redu decembra meseca o priliki obiska Nj. Vel. kralja Borisa v Belgradu. Večina teh bo v najkrajšem času ugod- no rešena.«

List nato navaja, kako se ozračje na Balkanu čedalje bolj čisti. Pokret za sodelovanje in zbliža- nje med Bolgarsko in Jugoslavijo se z vsakim dnev- čedalje bolj razrašča. List pristavlja, da se je zu- nanji minister Jevtič o vseh teh vprašanjih razgo- varjal tudi z Burovom in s Cankovom in da sta se oba izjavila za jugoslovansko-bolgarsko zbližanje. O praktičnih uspehih Jevtičevega obiska v So- fiji, pravi dopisnik, da se bodo pokazali v najkraj- šem času. Jevtič in Mušanov sta govorila tudi o pristopu Bolgarske k balkanskemu paktu. Kaže, da sta jugoslovanska in bolgarska vlada mnenja, da je treba v tem oziru ravnati postopno in brez pre- nagljenih solucij.

Dopisnik zaključuje svoje poročilo z besedami: »Zadovoljstvo, ki ga je pokazal Jevtič z doseženimi

višji tudi dohodki države in ti bodo služili za kritje stroškov sedanjih investicij. Nemški izraz »Vorgriff in die Zukunft« kaj točno označuje način financiranja nemških javnih del.

Prepričani smo, da se bo dalo z malo dobre volje najti potrebna sredstva za naše kraje, ki so ravno tako potrebni velikih investicij kakor drugi v državi. Nobenega razloga ni, ki bi mo- gel služiti kot podlaga izgovoru, da so drugod investicij bolj potrebni.

rezultati, delijo tudi bolgarski politični krogi. Ma- nifestacije simpatij, na katere je Jevtič naletel na bolgarski strani, so izraz razpoloženja celokupnega javnega mnenja na Bolgarskem.«

Bolgarski tisk gleda veselo v bodočnost

Sofija, 9. maja. AA. Vsi današnji jutranjiki priobčujejo obširna poročila o večerajšnjih raz- govorih med jugoslovanskim zunanjim mini-

Naš trgovinski minister o pomenu trgovinske pogodbe z Nemčijo

Belgrad, 9. maja. m. Z ozirom na pomen nove trgovinske pogodbe z Nemčijo je dal naš trgovin- ski minister časnikarjem sledečo izjavo:

Zadnja leta je naš izvoz v Nemčijo vedno bolj padal. To je bila deloma posledica agrarnega na- predka Nemčije, deloma pa radi njene vezane tr- govine in naposled zaradi splošne gospodarske krize. Naš izvoz je bil lani, izvenzem nekatere si- rovine, omejen zgolj še na nekaj suhih sliv in rib. Vsi ostali naši kmetijski in živilski proizvodi pa bi, tako je vse izgledalo, izgubili za vedno možnost prodaje na nemških tržiščih. Te neugodne razmere so lani celo privedle do brezposlobnega stanja, čeprav le za kratko dobo. To stanje pa je zapo- vedujoče nalagalo novo ureditev jugoslovansko-nem- škikh gospodarskih odnosov na temelju najvišje ugodnosti ali pa na čisto novi podlagi, morda re- ciprocitetni, z ozirom na obojestranske potrebe.

Pod takimi avspicijami so se pričela v Bel- gradu 15. marca pogajanja med našo in nemško delegacijo za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Mora se priznati, da je Nemčija pravilno ocenila naš položaj in da je napram njemu zavzela edino pravilno stališče. Nemčija je uvidela, da bi bila Jugoslavija lahko odlični kupec za najrazličnejše industrijske proizvode, da pa se ji mora omogo- čiti, da tudi ona plasira svoje skoraj izključno kme- tijske in živilske proizvode in da poleg tega reali- zira kolikor mogoče ugodne cene. Zaradi skrbne- ga izvoza bi morala Jugoslavija skoraj popolnoma prenehati z nakupovanjem v inozemstvu, evrop- skemu trgu pa je grozilo, da se še bolj zoži. Jugo- slavija bi bila celo prisiljena, da bi tudi proti svoji volji prešla na sistem avtarkije, s čemer bi med- narodno trgovino zadel nov udarec, kajti Jugosla- vija ne more vedno poceni prodajati svoje sirovine, a drago plačevati uvožene industrijske izdelke. In- dustrijske proizvode lahko nabavlja Jugoslavija le tedaj, če jih lahko ugodno zamenja za svoje kmetij- ske in živilske proizvode. To je k sreči Nemčija uvidela in mi smo sklenili novo trgovinsko pogod-

strom in predsednikom bolgarske vlade Muša- novim ter zelo ugodno komentirajo dosežene uspehe. Tako priobčuje <Znamec> uvodnik pod naslovom »K praktičnemu delu«, v katerem pra- vi med drugim, da g. Jevtič ni odnesel s sabo samo spomina na priščni sprejem, temveč tudi prepričanje, da je vodja bolgarskega naroda, njegov vzvišeni vladar, in njegova vlada za najtesnejše zbližanje s sosednim in bratskim narodom. — »La Bulgarie« ugotavlja, da je zdaj šlo za to, da se odnosaži med obema državama postavijo na vzajemno zaupanje. — »Mir« ima uvodnik bivšega ministra Madžarova, ki piše, da bo ta obisk še obrodil blagoslovljene sadove. — Podobno pišejo tudi drugi listi. Vsi izražajo upanje, naj bi se zdaj začelo jugoslovansko- bolgarsko zbližanje srečno končalo.

bo, da pa pri tem nismo menjali dosedanjih načel trgovinske politike. Zeleti je samo, da bi isto sto- rilo še ostale države, ki so važnejše dobaviteljece industrijskih proizvodov.

Torej pomen nove trgovinske pogodbe leži v tem, da je omogočila izvoz v Nemčijo veliki količini naših kmetijskih in živilskih proizvodov. Večji del proizvodov se je vne- sel v čisto poslovne sporazume, zaključene med obojestranskimi interesi, za katere vsebuje pogodba le osnovna načela. Tako so n. pr. nastali posebni trgovski aranžmani za pšenico, koruzo, tobak, slive, grozdje, ja- bolka, živino, jajca, mast itde. Ti aranžmani so se sklenili med našim Prizdom in ura- dom za kontrolo izvoza živine z ene strani ter nemškimi kupei z druge strani. Samo po sebi se razume, da taka ureditev zahteva iz- ključno sodelovanje med obojestranskimi interesi. Razen tega se je prvič v naši trgovinski pogodbi računalo tudi o načrtni prilagoditvi naše proizvodnje nemškim po- trebam. Na cene se je obračala posebna po- zornost, ker se je moralo uvideti, da je od- jem industrijskih proizvodov mogoče le tedaj, če se spravi cene poljedelskih proizvodov v pravi sklad z industrijskimi proizvodi. Za to uvidenost je Nemčija dobila največje ugodnosti in najboljšo garancije za plasira- nje svojih industrijskih proizvodov kakor tudi gotove carinske olajšave.

Nova trgovinska pogodba pa je važna tudi radi tega, ker se je sklenila za dobo dveh let, kar bo dovedlo do stabilnega in mirnega razvoja trgovinskih odnosov. Pogodba, ki se je sklenila med Nemčijo in Jugoslavijo, je z ozirom na ureditev uvoza in na gibčnost danes gotovo redkost. To naj bo začetek vrnitve k normalnejšim trgovin- skim odnosom in napredku v Evropi sploh.

Zobni kamen resna stvar je!
Kalodont le rabi, če Ti zdravja mar je!

SARGOV KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Grčija ostane zvesta balkanskemu sporazumu

Ankara, 9. maja. AA. Anatolska agencija poroča: Po razgovorih generala Kondilisa v Ankari so izdali tole uradno poročilo:

Grški vojni minister general Kondilis je prišel v Ankaro v spremstvu šefa generalnega štaba generala Kanitosa, da prijateljsko obišče turško vlado in da se s turškimi državniški razgovarja o vprašanjih, ki zadevajo Turčijo in Grčijo in druge balkanske države. Generala Kondilisa in generala Kanitosa je sprejel predsednik turške republike Gazi Mustafa Kemal, razgovarjala pa sta se tudi s predsednikom turške vlade İsmetom Pašo, z zunanjim ministrom Teyfikom Ruđi Bejem, z vojnim ministrom in s šefom generalnega štaba.

Vsi ti razgovori so se vršili v zelo prišrčnem razpoloženju. Med razgovori so dognali, da Turčija in Grčija popolnoma soglašata glede

Italijanske intrige so se izjalovile

velikega pomena prijateljskega pakta, ki daje poročstvo za nedotakljivost njunih skupnih mej. Zato sta obe državi sklenili, da tudi v prihodnje ostaneta v tesnih prijateljskih stikih, ker sta prepričani bolj kakor kdaj prej, da bo to prijateljstvo obrodilo najboljše sadove glede ohranitve miru.

Dognali so tudi, da ostaneta Grčija in Turčija zvesto privrženi balkanskemu paktu. Od tega pričakujejo najboljše sadove. Obisk generala Kondilisa in njegovih sodelavcev je omogočil pristrane manifestacije in neposredne stike med vodilnimi osebnostmi obeh držav, kakor tudi manifestacijo pristrane tovarštva s turškimi oficirji.

V turških političnih krogih je pot generala Kondilisa, njegovo bivanje in razgovori, ki jih je imel, zapustila najboljše vtise.

Polom razorožitvene konference neizogiben

Anglija vlada noče prevzeti nobene obveznosti, če bi v Evropi izbruhnil konflikt med Francijo in Nemčijo

Pariz, 9. maja. b. Na predvečer Hendersonovega potovanja v Pariz se opaža tukaj velika nervoznost, posebno zaradi zelo nejasnega stanja v razorožitvenem problemu. Radikalni »L'Ouvrier« piše, da vsa mednarodni sistem, ki je bil sprejet s tolikimi navdušenji, vedno bolj propada v aži in nihče se ne ve, kaj bo zamenjalo ta sistem. List se trudi, da ustvari oziroma, da na predvečer teh težkih sklepov Francija združi vse svoje sile s Italijo, da se tako ustvari »južni narodni blok«. »Figaro« je prepričan, da se bo Velika Britanija odrekla vsakemu posredovanju med Francijo in Nemčijo. List pravi, da bo Anglija sedaj menda uvidela, da Francija ne more potrditi nemškega oboroževanja, zaradi česar misli Velika Britanija danes le še na svojo lastno obrambo. Ni izključeno, pravi list nadalje, da bo Velika Britanija hotela vso odgovornost za neuspeh razorožitvene konference prevzeti na Francijo. Medtem pa je resnica ravno nasprotna: vsa krivda pade le na Veliko Britanijo, ki se je z vsimi silami upirala, da sprejme kakršnekoli obveznosti, da se zagotovi mednarodna varnost. S tem je torej postala razorožitvena nemogoča. V ostalem se opaža v Franciji dvom, če se bo 29. maja odbor razorožitvene konference sploh sestel. »Echo de Paris« je mnenja, da bodo »zadovoljni sklepi znani šele po sestanku Hendersona s francoskim zunanjim ministrom Barthoujem in potem, ko bo Henderson razložil svoja pogajanja in vtise angleški vladi.

Tudi Henderson obupal

London, 9. maja. AA. Pred svojim odhodom v Pariz je predsednik razorožitvene konference Henderson dal novinarjem izjavo, v kateri priznava, da so se dosedanja prizadevanja za srečno rešitev tega vprašanja izjalovila. Brez uspeha so bila tudi pogajanja med veleposlanci, ki so se vršila v zadnjem času. Če se položaj ne izpremeni bistveno na seji splošne komisije, potem bo treba javno priznati, da Državo narodov tudi topot ni moglo opraviti svoje naloge. Posledica bi bila splošna oboroževalna tekma z nedoglednimi posledicami.

Anglija oborožuje Nemčijo

Pariz, 9. maja. c. Francosko časopisje silno napada Anglijo zaradi tega, ker odpošila v Nemčijo rola rocyce motorje za nemška vojna letala. »Echo de Paris« posebno ostro napada MacDonalda zaradi tega, ker je on sam osebno dal dovoljenje angleški industriji, da pošilja oborožitveni material v Nemčijo. List trdi, da je dozdaj bilo poslanih v Nemčijo 350 najmodernejših letalskih motorjev. Angleška industrija pa bo kmalu začela Nemčiji pošiljati še majhne tanke. List piše, da pride te dni iz Amerike v Nemčijo tovar 2500 motorjev za vojna letala.

Italijanska politika beleži nov poraz

Ibn Saud gospodar vse Arabije

Angleži ga podpirajo, da napravijo konec italijanskemu vplivu

Rim, 9. maja. Italijanski tisk ostro kritizira stališče britanske vlade zaradi tega, ker noče intervenirati v sporu med Ibn Saudom in jemenskim imamom, ampak po zadržljivih londonskih uradnih krogov smatra, da ne bo imela povoda za intervencijo niti tedaj, če Ibn Saud anektira ves Jemen. Italijani so zaradi tega seveda nejevoljni, ker so podpirali jemenskega kralja, ki je bil malodane njihov vazal in jim je prepustil pristanišče Hodejdo, ki je zdaj v Ibn Saudovih rokah, v popolno eksploatacijo. V svojih poročilih iz Londona tolmačijo italijanski listi stališče britanske vlade na razne načine. Oni smatrajo, da Velika Britanija čaka, da uresniči Ibn Saud svoje načrte. Vpliv Velike Britanije v Arabiji in v Črnem morju je tako velik, da se Ibn Saud ne bi odločil na vojno proti Jemenu, če bi se prej ne bil sporazumel z Veliko Britanijo. Velika Britanija je imela doslej dobre zveze z gla-

varji raznih arabskih plemen in je z njimi sklepala tudi pogodbe za ohranitev dobrih sosedskih odnosov. Velika Britanija drži vedno z močnejšim in slabejšega prepričanja njegovi usodi: zato zdaj simpatizira z Ibn Saudom in se ne meni za usodo jemenskega poglavarja, v katerega je stavila vse svoje karte Italija. Ibn Saudov sporazum z Veliko Britanijo ima zelo dalekosežne namene. Ibn Saud je že dobil pod svojo oblast Medžid, Hedžas in Asir, sedaj pa hoče anektirati še Jemen, da bo tako zedinil pod svojim žezlom vso Arabijo. Velika Britanija ga podpira, ker računa, da bo po Ibn Saudu okrepila svoj vpliv nad vso Arabijo. Kar pa je zanjo najvažnejše, je to, da se reši raznih plemenskih poglavarjev ter svoj položaj v Arabiji prilagodi in sporazumi s močnim samodržcem, kakor je Ibn Saud, s čemer misli, da se ji bo posrečilo iztisniti iz Arabije vsaj vpliv inozemskih držav, predvsem pa Italije.

Rimski dogovor sklenjen

Rim, 9. maja. TG. Pogajanja med Italijo, Avstrijo in Madjarsko glede skupnega trgovskega dogovora so ugodno končana. Sprejeto se je preferencialne carine. Poseben aranžman je sklenjen glede svobodne luke za Avstrijo v Trstu, od katere si Trst obeta velik gospodarski napredek. Tudi s Madjarsko je sklenjen dogovor, da bo Italija od Madjarske nabavila 300.000 ton žita. Madjarska pa je napravila to koncesijo, da bo od Avstrije kupila gotovo količino industrijskih izdelkov. Preostaja teh aranžmanov bo mogoča še, ko bodo v celoti objavljeni, zdi se pa, da so uspehi nekoliko manjši, nego se je pričakovalo.

Pariz, 9. maja. b. V začetku prihodnjega tedna pride v Trst novi avstrijski konzul dr. Richard Steidle. Tukajšnji listi naglašajo, da bo dr. Steidle s svojim organizatornim talentom mnogo pomagal pri sklenitvi novih konvencij, ki se bodo podpisale med Avstrijo in Italijo in da bo kmalu po njegovem prihodu Trst ponovno oživel. Carinske olajšave na blago, ki se bo izvažalo čez Trst, bodo zagotovile promet tržaški luki.

Hindenburg umira - Njegov naslednik general Epp?

Budimpešta, 9. maja. c. »Pesti Hirlap« javlja iz Berlina, da je Hindenburgovo zdravstveno stanje zelo slabo in da že vsi službeni krogi računajo s tem, da bo kmalu prišlo do katastrofe. Zato se že bavijo z mislijo, kdo bo novi predsednik nemške republike. Hitler odklanja kandidaturu, pač pa se zavzema za to, da bi bil za predsednika republike izvoljen bavarski general von Epp. Če bi bil von Epp izvoljen za predsednika republike, potem bi bila dva Bavarca na čelu nemške države.

Šahovski turnir

Budimpešta, 9. maja. c. V četrtem kolu šahovskega turnirja je Flohr zmagal nad Stahlbergom in Havasi nad Steinerjem. Remis so bile igre: Tartakower-Grünfeld, dr. Vidmar-Steiner, Treybal-Sterk in Pirc-Lilienthal.

Peto kolo pomeni pravo nesrečo za naša dva mojstra. Dr. Vidmar je izgubil proti Stahlbergu in Pirc proti Friedmannu. Flohr je zboljal svoj položaj z zmago nad Sterkom. Steiner je dobil svojo prvo igro proti Sterku. Remis so bile igre: Retti-Steiner, Grünfeld-Lilienthal, Havasi-Tartakower. Sedaj vodi Retti s 3 in pol točke. Po tri točke pa imajo Flohr, Friedmann, Lilienthal, Pirc in dr. Vidmar.

Nov zločin Stavijskijeve matije:

Nečakinja posl. Henriota umorjena

Pariz, 9. maja. e. Tukaj je bil danes izvršen zopet en političen umor. Večraj popoldne je bila namreč umorjena 19 letna nečakinja narodnega poslanca Henriota, ki ima največ zaslug za to, da se je Stavijskijeva afera tako razčistila. Mlada gospa je stanovala v svoji hiši na samotnem kraju pri Lorientu, kjer je bil njen mož pokleni lovec. Moža ni bilo doma, ko je bil izvršen umor. Ko se je vrnil domov, je našel svojo ženo težko ranjeno iz njegove lastne karabinke, ki je visela doma na steni. Oče mlade pokojnice je državni pravdnik v Lorientu in vodi sam vso preiskavo, da najde morilec.

Belgrajske vesti

Belgrad, 9. maja. m. Danes se je zopet sestel posvetovalni odbor za bankarstvo v trgovinskem ministruvstvu ter nadaljeval svoje delo.

Belgrad, 9. maja. m. Za apelacijskega sodnika 4. pol. skup. I. stopnje v Ljubljani je bil imenovan dr. Stojković Gašper, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani. — Iz Poštne hranilnice v Sarajevu je premeščena na Ljubljansko Pošto hranilnico Marija Bravinac.

Curij, 9. maja. k. Švicarski Touring-Klub prireja te dni na našem parniku »Kraljica Marija« že drugo pomladansko potovanje v Grčijo in bližnji Orient. Prvega potovanja se je udeležilo 190 Švicarjev, topot pa potuje s »Kraljico Marijo« 350 Švicarjev. Vkrcali so se na parnik v Benetkah in obiščejo vso našo dalmatinsko obalo. Pri vrnitvi se bodo 4. junija ustavili v Dubrovniku, kjer jim bo prirejen svečan sprejem.

Split, 9. maja. b. Davi ob 9 je prišla z ladjo iz Trsta skupina švicarskih izletnikov, večinoma železniških uradnikov. Izlet je organiziral turistični urad v Zürichu. Švicarji ostanejo v Splitu tri dni, da si ogledajo mesto in okolice. — 15. maja pride z avtobusom skupina nemških izletnikov iz Brna, ki jo organizira tamkajšnji dnevnik »Tagesbote«. Skupina nem. izletnikov ostane v Splitu dva dni, naker se odpelje v Dubrovnik.

Dunajska vremenska napoved: Vzhodni rob Alp in Južne Alpe: pretežno jasno in toplo.

Japonski imperializem se ne dá ugnati

London, 9. maja. b. V tukajšnjih političnih in voj. krogih je izzval veliko senzacijo govor japonskega mornariškega ministra admiral Osumia, v katerem je zahteval za Japonsko enakopravnost na morju zlasti glede na zgraditev močnih pomorskih oporišč drugih vesil na Daljnem vzhodu. Tisk vidi v tej izjavi še sedaj neuspeh bodoče pomorske razorožitvene konference, ki bo sklicana l. 1935. Ni dvoma, da Japonska ne bo zahtevala samo enakopravnosti na morju, ampak tudi to, da Velika Britanija in Združene države opustijo pomorsko oporišče v Singapuru in na Havajskih otokih. Energično se poudarja, da Britanija in Združene države ne bodo mogle ugoditi tako »skromnim« japonskim zahtevam. Govor japonskega ministra bo sedaj ponovno poslabšal odnos med Japonsko in Združenimi državami.

Washington, 9. maja. b. V tukajšnjih krogih so hladnokrvno vzeli na znanje dejstvo, da bo Japonska na pomorski konferenci l. 1935 skušala izbrisati iz danes veljavnih pogodb gotove določbe. Japonska gre očitno za tem, da dobi v Aziji popolnoma svobodne roke. Zaradi tega ne bo pre-

ostalo drugega, kakor da se vse podpisnice pakta devetih veselih strnejo v eno vrsto proti japonskim zahtevam.

Utrdbe, utrdbe, utrdbe...

Washington, 9. maja. b. Vlada je sklenila, da ojači obrambo Panamskega kanala. Zaradi tega je že prispel z letalom v Colon strokovnjak ameriške vojne mornarice Harold Fiske, ki bo proučil razmere.

Kaj je Japonska že izdala za Mandžurijo

Moskva, 9. maja. TG. Moskovska »Pravda« piše, da je Japonska potrošila za aneksijo Mandžurije samo letos 153 milijonov jen, dočim je mandžurska ekspedicija dosedaj stala Japonsko vsega skupaj 931 milijonov jen. V to vsoto pa niso vključene investicije za železnice, ceste in druge objekte. Če všteto te, ne bomo veliko pogrešili, če trdimo, da je Japonska izdala za mandžursko avanturo vsega skupaj že eno milijardo jen.

Nj. Vel. kralj za kamniške žrtve

Belgrad, 9. maja. AA. Nj. Vel. kralj je blagovolil pokloniti 20.000 Din za delavce v Kamniku, ki so se pri nedavnem požaru ponešrečili.

Strašna suša v Romuniji

Bukarešta, 9. maja. c. Po vestih iz Campulunge gozdni požari tam še zmeraj trajajo. Gozdi gore posebno lahko zaradi tega, ker je tako velika suša. Dozdaj je zaradi suše propadla polovica žetve. Če traja suša še nekaj dni, potem bo propadla še nadaljnja tretjina setve. Zato je vlada izdala ravno tako kakor Bolgariji naredbo, da se ne sme izvažati žito in fižol iz države. Vlada je sklenila, da bo že zdaj zaplenila vse količine koruze, da bi tako preprečila lakoto, ki je sicer neizogibna.

Bordeaux, 9. maja. c. V okolici mesta je izbruhnil silen gozdni požar. Gore gozdovi v dolžini 10 km.

Nesreča jugoslovanskega parnika

Dunaj, 9. maja. AA. Danes so izdali uradno poročilo o tem, da se je v nedeljo pri Haliburgu ponešrečil jugoslovanski tovorni parnik »Kralj Trdoka«. Parnik je naletel na plitvino in se poškodoval. Natovorjen je bil s soljo. Del tovora se je poškodoval.

Nova alera

Belgrad, 9. maja. m. Tukajšnja policija je odkrila veliko afero, v katero je zapletena tukajšnja menjalnica denarja Alfreda Nehama. Policija je ugotovila, da je ta menjalnica potom šefa jedilnega vagona na mednarodnih vlakih Brozaka, ki je bil v prometu na progi Belgrad-Budimpešta, izvažala iz naše države zlato, v državo pa je uvažala tujo valuto. Tako je Alfred Neham izvozil iz naše države nad 100 kg zlata. Policija je zaslislala tudi šefa jedilnega vagona Vasiljeviča, ki je navadno nosil iz inozemstva za Brozaka odnosno Nehama denar. Pri Vasiljeviču je policija našla pri preiskavi večjo količino tujih valut. Sedaj vodi preiskavo tudi posebna komisija fin. ministristva.

Zborovanje jugoslov. hranilnic

Belgrad, 9. maja. m. V dnevi od 19. do 21. maja bo tukaj prvi kongres samoupravnih hranilnic kraljevine Jugoslavije. Na kongresu bo sta poročala dr. Novaković, bivši gener. ravnatelj Narodne banke o vprašanju likvidnosti, in ravnatelj dr. Lovinčič o banovinskih hranilnicah. Referate pa bosta imela tudi ravnatelj Suške hranilnice Čop in dr. Kajon iz Sarajeva. Kongresa se bodo udeležili tudi zastopniki slovenskih hranilnic, prisostvovali pa mu bodo tudi Čehoslovaki in Poljaki. Od Čehoslovakov se bo udeležilo okoli 70 zastopnikov, od Poljakov pa 15. Ob tej priliki bo tudi zborovanje slovenskih hranilnic.

Berlin, 9. maja. b. Državno pravdnistvo je prepovedalo izhajanje katoliškega lista »Katholische Kirchenblatt«, ki izhaja v nakladi »Germanica«, katere lastnik je nemški državni podkanceler von Papen.

Newyork, 9. maja. c. Celo paciistiško obalo je zajelo ogromno stavkovno gibanje. Vsi delavci v lukah stavkajo in vse pristaniško delo počiva. Položaj je zelo napet, ker so stavkujoči silno nerazpoloženi napram podjetnikom in vladi.

Berlin, 9. maja. AA. Iz Rendsburga poročajo, da je tamkaj besnel vihar. Strela je udarila v čredo volov in ubila 23 volov.

Perfektno prodajalko

išče za čas Ljubljanskega velesejma trdka s slašicami. Prednost imajo one, ki so v tej stroki izvežbane. Ponudbe, po možnosti s sliko, upravi »Slovenca« pod »Prodajalka 2362« 5316.

HALO!

Izredna prodaja ostankov pol-
delena za obleke . . . od Din 7.50 naprej
Kambrik za predpasnike . . . od Din 6.— naprej
Pralna svila od Din 12.— naprej
Crep de Chine vseh barv . . . od Din 30.— naprej
Lamisol vse barv od Din 45.— naprej
Tudi vse drugo blago po globoko znižanih cenah
kupite le
»PRI ZVONU«
manufaktura in modna trgovina
IVAN STROJANSEK
Ljubljana, Pred škofovo št. 21, poleg magistrata
(protovžja).

Trboveljski slavčki

Belgrad, 9. maja. m. Kakor smo že sročili kratko poročali, so doživeli Trboveljski slavčki na svojem večerajšnjem koncertu v Kolarčevi ljudski univerzi pravi triumf. Navdušenje navzočega občinstva, ki je bilo po ogromni večini slovensko, je bilo nepopisno zaradi umetniške dovršenosti podajanja pesmi, ki so bile na programu. Vrhunec navdušenja so dosegli mladi trboveljski pevci z Matatičevno pesmijo »Narikovanje za ocem« in z našo »Gor čez izarce«. Obe pesmi, zapeti iz mladih slovenskih grl, sta privabili občinstvu solze v oči. Občinstvo je posebno očarala s svojim nežnim, mehkim sopranom Terezija Koritnik. Po koncertu so se Trboveljski slavčki napotili v restavracijo »Obrtniški dom«, kamor jih je povabil lastnik kavarne na belo kavo. Trboveljski slavčki so danes odšli v Zemun. Na samskem pristaniku na belgrajski strani so jih pozdravile dakajšnje tukajšnje srednje šole, ki so jim delile šopke cvetja. V Zemunu so si otroci najprej ogledali letališče, nato pa so se vrnili v Zavod šolskih sester, kjer so kosili in večerjali. Trboveljski slavčki so imeli nato popoldne koncert v Narodnem domu za šolsko mladino, ki je dobro uspel. Za večerji koncert Trboveljskih slavčkov, ki je bil v isti dvorani ob 8 večer, je v vseh krogih vladalo veliko zanimanje in je koncert obiskalo tudi veliko število Belgrajčanov. Koncert je sijajno uspel. Jutri popoldne bodo priredili trboveljski otroci izlet na Čukarico, kjer bodo velike slovenske večernice, pri katerih bodo peli slovenski otroci. Po večernicah se vrnejo v Belgrad. V petek ob pol 9 odpotujejo Trboveljski slavčki iz Belgrada v Sisak, kjer bodo istotako priredili koncert. Zasluga, da so bili koncerti tako dobro organizirani in obiskani, gre predvsem tukajšnjim slovenskim društvom in Tomažu Ulagi, tukajšnjim slovenskim gospe in dekletom, ki se niso ustrašile nobenih žrtv in zaprek in so storile vse, kar se je le dalo.

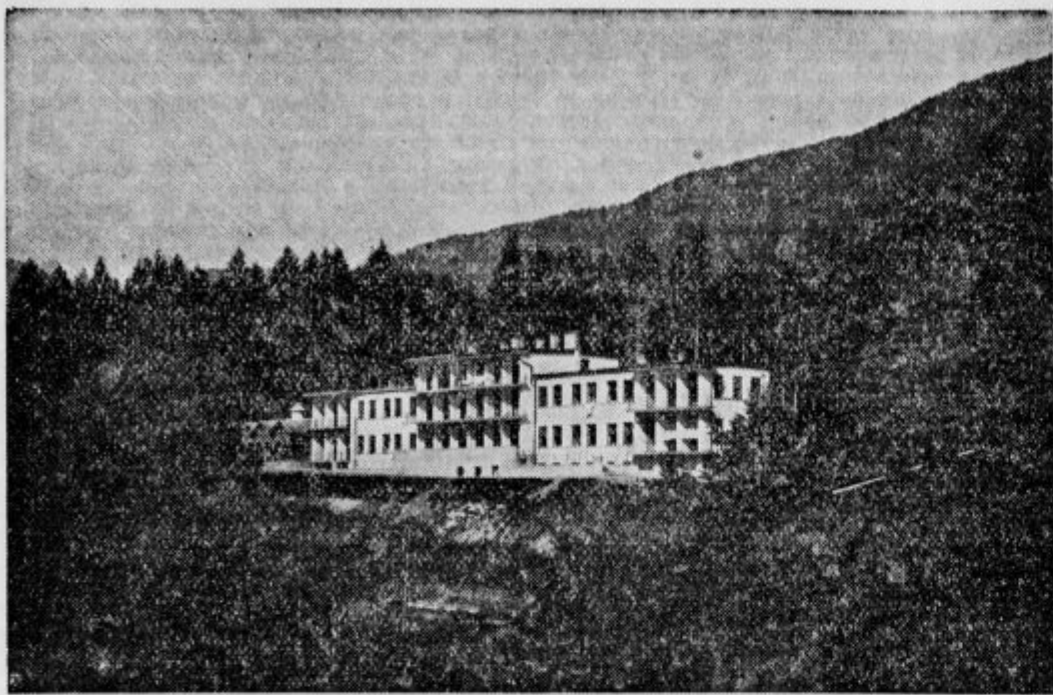
Mariborsko gledališče: Ibsenova Nora

Najlepši večer v letošnjem mariborskem gledališkem sezoni. Prišlo je kakor blagodejen žarek v borno temo letošnjega dramskega repertoarja: Vika Podgorica in Hinko Nučič gostujeta v Ibsenovi »Nori«. Gledališki ljudje, kolikor jih je v drugi slovenski prestolnici, so razumeli, kaj to pomeni, pa so se v častnici številu zgrnili v gledališče. Maribor, kjer sta oba odlična predstavnika svojčas delovala, naj bi jima ne dajal hvale in priznanja? Ob premieri je bilo možno razpoznavati umetniške razdalje, v katere sta se vzpela od mariborskih let sem. Podgorška kot narazumevana Nora v zenitu ustvarjanja in predstave. V vseh konstruktivnih odskih elementih se je v najrazličnejših podajavnih podrobnostih razvilo do neke Norine interpretacije, ki mora na najokrožljivejšem odru in pred najbolj razvijenim občinstvom žeti stodoleten uspeh. Na umetniški isti ravni sta se je kretal tudi Hinko Nučičev Torvald Helmer, ki je bil najmočnejši v trenutku, kjer nastane v zaključnem dejanju v njegovi duši razkol med ljubeznijo do Nore in karierskim goštom. Gostovanje obeh odličnih igravcev je bilo odlične važnosti, da je to ibsenovsko delo po »Strahoviču«, »Hedi Gabler« in »Divji ranci« živelo v najčistejši podobi na mariborskem odru. Saj so tudi v »Nori« načrtki problemov, ki niso več aktualni in kjer je precej odmrle problematike iz področja dednosti, notranje laži in ostale ibsenovščine, tako da je tvorac dela kot svoječasi propovednik in oznanjevalec novih življenjskih smernic, danes potnjen nekoliko v ozadije, zato pa je aktualno živa stila zaokroženost in dramatična izklesanost, ki daje stvari kakor ostalim Ibsenovim tvorbam visokopotenčni odskri polet in zamah. Iz takšnega bistva se pojavljajo liki in podobe, ki jim morejo dati svežega zanosa le zares sposobni igravci, njim na čelu režiser, ki je moral ob tej uprizoritvi še prav posebno skrbeti, da ne nastanejo v celoti razpoke, v podajavni tehniki obeh gostov in pritegnjenih domačinov. Skrbnišek je te in druge nevarnosti in težave obšel in razen tega še s priznano plastiko podajal čudskega boleheza in hišnega prijatelja zdravnika Ranka. Tiha gospa Linde je v gđ. Kraljevi našla verodostojno in skrbno interpretko. Faltnega advokata Krogstadta je režiser odmenil Furjanu: znana je Furjanova ambicija, ki vse pretolče in obvlada. Sodelovali so še Dragutinovičeva kot pestunja Ana Marija, Križajeva kot hišna Helena in Crnobori kot postrežček. »Nora« je bila poslednja drama v letošnjem repertoarju.

Berlin, 9. maja. c. Nemška ekspedicija na Himalajo se je dozdaj dvignila že v višino 3600 metrov. Sporoča, da stalno padata dež in toča. Kljub težavam se plezanje nadaljuje. Skupino spremlja 300 nosačev.

Nov dom za jetičnike v Topolščici

bo blagoslovljen v nedeljo 13. maja

V prekrasnem naravnem parku leži ob vznožju Urške gore (1696 m) in Smrekovca (1377 m) obdana od smrekovih gozdov Topolščica, ki je v kratkem času postala eno najvažnejših zdravilišč za bolne na pljučih ne samo v naši ožji temveč tudi širši domovini.

Že v preteklem stoletju je bila znana Topolščica kot zdravilišče ter so sem prihajali bolniki iz vseh krajev bivše monarhije predvsem zaradi tega, ker se tu nahajajo tudi topli radio-aktivni vrelci, ki imajo do 31° toplote. Toda takrat so se tu zdravili samo živčno bolni, oziroma oni, katerim je bil potreben splošni mir. Zdravilišče je bilo takrat še zelo majhno in zelo primitivno urejeno ter je bilo odprto samo poleti. Zaradi ugodnega položaja, ki ga ima Topolščica (401 m nadmorske višine), zaradi izredne klime, se je to zdravilišče po svetovni vojni razvilo v zdravilišče za pljučne bolezni in je danes zaradi svojih velikih uspehov znano že tudi izven mej naše domovine. Zdravilišče, ki leži, kakor že omenjeno, pod visokimi hribi, je odprto na jug in zahod in ima zaradi svoje okolice, vse je v smrekovih gozdovih, najpovoljnejše klimatične pogoje za uspešno zdravljenje tuberkuloze. Poleg tega absoluten mir, mnogo solnčnih dni, svež zrak, brez prahu, dima in megle ter bujna in raznovrstna planinska vegetacija. Topolščica leži 3,5 km od železniške postaje Šostanj na koncu prijazne, proti solnčni strani odprte doline. Zdravilišče, ki ima 36 različnih zgradb, ima okrog bolniških paviljonov obširno in divno smrekovo okolico, a v sredi se nahaja lepo urejen park z raznim eksotičnim drevjem, livadami, sadovnjaki in vrtovi. Na vse strani vodijo udobne gozdne poti, ki predstavljajo baš v vročih poletnih dneh idealne izprehode. Bolnikom so na razpolago sledeče vile: Mladika, Vesna, Breda, Zora, Smrečina in Planinka. Posebno dobra je domača pitna voda, ki se dobiva iz lastnega zdravilnega vrelca. V zavodu je pošta, brzojav in telefon; avto ima zveze k vsem vlakom. Posamezne vile so urejene moderno, praktično in posebno v higienskem oziru z vsem potrebnim komfortom. Otroška paviljona Smrečina in Planinka sta namenjena za otroke, pri katerih je nevarnost, da se bo razvila tuberkuloza, drugi paviljoni pa so namenjeni odraslim in imajo sobe z eno, dvema ali več posteljami. Vsak oddelek ima svoja prostorna ležišča za solnčenje, kjer so tudi montirani radio aparati. Bolniki vsakega oddelka imajo tudi svojega zdravnika. Sanatorij ima tudi najmodernejši rentgen aparat, laboratorij, prostore za endoskopijo in operacijsko dvorano. Zdravilišče ima tudi veliko lastno ekonomijo, saj meri celo posestvo 36 ha. Zdravilišče ima na razpolago 220 postelj in je zaznamovani na polju zdravljenja največje uspehe. Zdravilišče je vedno popolnoma zasedeno in je večina pacientov iz drugih banovin. Nahaja se v polnem razmahu in se še vedno širi. V zavodu so zaposlene šolske sestre. O uspehih, ki so bili doseženi v Topolščici, lahko z gotovostjo trdimo, da je tbe res ozdravljiva bolezen.

V nedeljo, dne 13. maja se bo v okviru pro-

tuberkuloznega tedna vršila ob 9 dopoldne kot zaključek prva skupščina Jugoslovanskega fitzeološkega društva z znanstvenimi predavanji. Ob 4 popoldne pa bo slovesna otvoritev novega oddelka »Mladike«. Dom bo blagoslovil v navzočnosti visokih predstavnikov oblasti, korporacij in društev lavantinski knezoškof prevz. g. dr. Ivan Tomažič. Ta slavnost je za našo državo in posebej še za našo ožjo domovino znak našega največjega kulturnega in narodnega razmaha. S to svečanostjo hočemo dokazati pred vsem kulturnim svetom naše pri-

zadevanje, našo odločno voljo in naše uspehe na zdravstvenem polju. Pokazali bomo pa tudi, da smo mogli šele v svobodni državi Jugoslaviji kot samostojen narod uveljaviti svojo sposobnost za velika kulturna dela, ki se lahko merijo z enakimi deli najnaprednejših drugih narodov. Saleška dolina še ni doživela v svoji tisočletni zgodovini tako pomembnega praznika, kakor bo svečanost 13. maja 1934 v Topolščici. Pripravljajni odbor obvešča o tem vse prebivalstvo in je prepričan, da bo to slovesnost smatralo za svojo in se je udeležilo. Goste, ki pridejo iz vseh delov naše države in tudi iz drugih slovanskih zemelj, sprejmimo bratsko.

I. skupščina Jugoslovanskega fitzeološkega društva

V nedeljo, dne 13. maja bo v Topolščici ob priliki blagoslovitve novega oddelka Mladike I. skupščina Jugoslovanskega fitzeološkega društva. Spored skupščine je naslednji:

1. Dr. France Debevec, Ljubljana: Kolapsna terapija in tuberkulini.
2. Dr. Rafo Ferri, Split: Aplikacija pneumotoraksa in dispanzerima.
3. Dr. Mara Kučera, Topolščica: Kombinirana kolapsoterapija.
4. Prim. dr. Vjekoslav Kušan, Sarajevo: Frenikoegsera kao samostalna terapijska mjera kod tuberkuloze pluća.
5. Dr. Malojević, Zagreb: Kolapsoterapija i selo!
6. Docent dr. Ivan Matko, Maribor: Kolapsoterapija in praktični zdravnik.
8. Dr. Kornelija Sertič-Ibler, Zagreb: Ambulantno liječenje pneumotoraksom sa socijalnog gledišta.
7. Dr. Robert Neubauer, šef-zdravnik, Golnik: Alkoholizacija nervus phrenicus-a.
9. Docent dr. Vladimir Spužić, Beograd: Frenikoegsera;
10. Dr. Karlo Weismann, Osijek: Bilateralni pneumotoraks u praksi.

K ob'sku našega zunanjega ministra v Sofiji

Naš zunanji minister Jevtić (v sredi na levi) v družbi s bolgarskim ministrskim predsednikom Mušanovim (na desni) v Sofiji, kjer se je utrjevale jugoslovansko-bolgarsko prijateljstvo.

Strašna nadloga, ki je zadela srbskega kmeta

Poleg hude suše, strupene muhe, gosenice in kobilice

Včeraj smo poročali o velikanski nadlogi, ki je zadela več krajev v severno-vzhodni in srednji Srbiji. Golubaška muha, ki ima svoja kotišča ob Donavi proti romunski meji, je v neštevilnih rojih padla na srbske kraje. Srbski listi obširno popisujejo nesrečo, ki je zadela srbskega kmeta. Belgrajska »Politika« poroča o razgovoru, ki ga je imel njen poročevalec s starim kmetom. Takole je dejal kmet:

»To je Bog poslal na nas za kazen. Le pogled. Najpro nas tare suša, nato so začele gosenice uničevati naše gozdove in sadovnjake. Na trti se

pojavi nova golazen. In sedaj nazadnje še ta strašna mušica.« Drugi kmet pa je rekel: »Saj delamo pošteno. Čemu kazen? Ko bi bili zasuli tiste pečine ob Donavi, kjer se potika ta mušica, pa bi ne bilo te nadloge nad nas.«

Srbski kmetje so čisto prepadeni, ker je že veliko število govedi in tudi drobnice poginilo. Še več živine pa je zgorelo v hlevih, pred katerimi so kurili gnoj, da bi pregnali muho.

Iz Gornjega Milanovca poročajo 8. t. m., da je v vasi Šilopaj umrla vdova Stojka Vidojević, katero so muhe hudo opikale.

Muha se je pojavila že nad Kragujevcem, kjer nadleguje ljudi ter onemogoča celo delo po pisarnah.

Iz Lazarevca poročajo, da je sedaj prvič prišla ta muha nad te kraje Šumadije, kjer je doslej niso poznali. V teh krajih, kjer ljudje muhe niso bili vajeni, je bilo polno požarov. Zgorelo je silno veliko hlevov in živine.

Iz vasi Ripanj pod Belgradom, Barajevo, Bačevac Leskovac, Beljana, Rušenj poročajo, da je samo v teh vaseh doslej poginilo 50 krav in volov. Napadene živine pa je več sto glav. V teh krajih je bilo 10 požarov, pri katerih je zgorelo kmetom poleg živine tudi vse gospodarsko orodje.

Medtem ko ta strašna muha razsaja v severovzhodni in srednji Srbiji, pa poročajo iz Skoplja, da so tam te dni v prilepem okraju opazili

roje marokanskih kobilice,

Za sedaj so zasedle kobilice le kakih 25 ha zemlje. Ker so še bolj majhne, upajo, da jih bodo mogli pravočasno uničiti. Banska uprava je poslala v te kraje več metalcev plamena, ki naj jih uničijo.

Istočasno pa se je zaradi velike suše pojavila v gozdovih in sadovnjakih

nevarna gosenica,

katero v Srbiji imenujejo gobar. Ta gosenica je že doslej napravila velikansko škodo na drevju ob Kolubari in vsem valjevskem okraju. Že prej je na slivah napravila veliko škodo listna uš, sedaj pa še gosenica. Ta gosenica se je zaradi suše pokazala tudi v nekaterih delih vardarske banovine.

Iz Mladenovca pa poročajo, da se je poleg gobarja v Koračinu na novo prikazala neznana gosenica, ki pustoši travnike in njive. Toda to nevarnost so pravočasno odstranili ker so na napadenih travnikih izkopali globoke järke in travo dobro povaljali.

Iz Kragujevca poročajo, da se je v okraju

Zakaj se pri pranju jezite?

Res, mnogo muke je, predno je perilo oprano. Toda odkar ima Vaš trgovec na zalogi »PERION« pralni prašek, si delo lahko olajšate. »PERION« je brez klora in Vašemu perilu ne škoduje in ga opere brez truda.

Poziv slovenski kulturni javnosti!

Zaslужni organizator filozofske misli v Jugoslaviji dr. Dušan Nedeljković, profesor filozofije na filozofski fakulteti v Skoplju, ustanavlja **Osrednji časopis za filozofijo**, ki bo izhajal vsake tri mesece in obsegal letno 15–20 tiskovnih pol. K temu omenjam, da imajo druge slovanske države (Bolgarska, Češkoslovaška, Poljska) že svoje dobro urejane filozofske revije, samo naša domovina nima še nobene. Kdor je z menoj vred prepričan, da se tudi v filozofiji narodov in zlasti v njej prikazuje njih kultura v najbolj zgoščeni in historično neoporečni obliki, ne more dvomiti, da je tudi naša domovina take revije potrebna in vredna.

Revija bo urejevana tako, da bo seznanjala bralca s filozofskim življenjem vseh delov naše domovine in da bodo v njej tudi jezikovno zastopana vsa pomembna filozofska središča Jugoslavije. Prinašala bo tudi pregled filozofskega dela izven mej naše domovine. Revija bo obenem služila idealnemu namenu, da se zgodovinski kulturni predeli Jugoslavije tudi na filozofskem polju drug drugega vedno bolj spoznavajo. Tako bo na pr. že v prvi, junjski številki izšla v srbskohrvatskem jeziku obsežna razprava o razvoju filozofije pri Slovencih od Trubarjevih časov do današnjega dne; spisal jo je priv. doc. za zgodovino filozofije na naši univerzi ga. dr. Alma Sodnikova.

Iz navedenih razlogov sem trdno prepričan, da bodo tudi oni Slovenci, ki se zanimajo za filozofijo in ki jim je na resničnem kulturnem dvigu naše domovine in njenem ugledu v inozemstvu, pripomogli k uresničenju te zamisli s tem, da se prijavijo kot naročniki na to revijo. Cena revije bo nizka in bo za prednaročnike znašala samo 40 Din na leto. Obračam se izrečno na posameznike kakor tudi na vodstva naših kulturnih ustanov (šol, knjižnic, društev itd.).

Vsa naročila naj se sporoče na moj naslov. Pripominjam še, da ta naročila še niso obvezna in imajo samo namen, da izvedemo, komu lahko pošljemo prvo številko (ki bo dvojna) na ogled. Ako številke ne vrne, bi s tem pokazal, da je naš stalen naročnik.

V Ljubljani, dne 7. maja 1934.

Prof. France Veber, l. r.
Ljubljana, univerza.

★

Jugoslovanska kolonija v Berlinu

V nedeljo 6. maja so ustanovili v Berlinu novo jugoslovansko kolonijo. Skupnega sestanka se je udeležilo nekako sto naših državljani, izmed katerih je večina že več let v inozemstvu zaposlena, največ pa je takih, ki imajo lastna podjetja.

Na dnevnem redu je bilo poročilo o dosežanjem delovanju in cilju tamošnje kolonije, dalje čitanje novih pravil in volitev nove uprave. Brez glasovanja in brez besede navzočih je smatral odbor prečitana pravila za odobrenje. Ta nekam diktatorična gesta odbora je bila povod, da so se prisotni zgražali in zahtevali novo sestavo. Kakor pa sem pozneje zvedel, je to postopanje bilo upravičeno, ker je med jugoslov. državljani v Berlinu tudi nekaj takih, ki menda iz protidržavnih, da ne rečem komunističnih naziranj novi jugoslovanski koloniji niso naklonjeni in njenega obstoja nikakor ne žele.

Naloga kolonije je v prirejanju skupnih izletov in zabavnih večerov, kjer naj se goji predvsem naš jezik in poje naša pesem po zgledu nemškega ljudskega petja (Volkslied-singen).

Birmanska darila

po nizkih cenah pri

I. Vilhar, urar

Ljubljana, Sv. Petra c 36

pri Zmajkem mostu

Oplenac, predvsem v vaseh Zavar, Šuma in Barovica, prikazala doslej tam neznana vrsta kosmate gosenice, ki je v teku tedna dni nekaj sadovnjakov čisto ogolila. V vrtovih vasi Šuma so se te gosenice tako razmnožile, da tam na vsem drevju ni niti enega zelenega lističa več. Ponekod je bilo toliko gosenic, da so pokrile zemljo 10 cm na debelo.

H kongresu zoper tuberkulozo

Boj zoper tuberkulozo ni samo vsota znanstvenih metod v ožjem smislu, sistematično uporabljanje različnih zdravilnih pripomočkov, temveč mnogo več: obsega ogromne naloge in dolžnosti, obilo znanstvenega truda, silne gospodarske napore in žrtve; prizadene vsakega človeka, vso družbo, ves narod. Zakaj?

1) Po jetiki se vsak večkrat okuži; ko je okužen, lahko kadarkoli resno zbolí, ako mu telo notranje opeša ali pa je ono že po svojem ustroju tej bolezni podvrženo.

2) Vsak poedinec ima socialno dolžnost, da obvaruje sebe in druge pred jetičnim obolenjem. To velja za bolnega kakor za zdravega. Za zdravega deloma še bolj, saj je profilaksa pred jetiko vedno boljša ko zdravljenje v obolenosti.

3) Evgenika tirja, da bodi zdrav zarod iz zdravih ljudi. Morda največje socialne dolžnosti v pogledu varovanja, obrambe pred jetiko zadenejo službodajalce. Tisočeri dokazi dan na dan živo pričajo o tem, da so uslužbenec navadno zdravi vstopili na posel, a v službi zboleli, potem ko so jim posušile življenjsko moč škodljive službene okolnosti. Obratno nas uči statistika, da se jetika jadrno umika tam, kjer so življenjski pogoji ugodni.

Sveta dolžnost službodajalca je torej: najskrbneje se brigati za zdravstvene okolnosti svojih podrejenih; da pa bo gospodar (ali družba kot službodajalec) vedel in znal,

kaj vse je treba storiti, da ne bo ogroženo zdravje uslužbencev, zato je treba študija in pouka iz najboljšega vira, po tačas najboljših vzorih.

Med prve naloge borbe zoper jetiko spada zahteva po zadostnem zaslužku in popolnejši higijenski ureditvi službenih prostorov in drugih okolnosti.

Dokler ni poglavje kruha, to je: zadostnih dohodkov po redni zaposlitvi rešeno, dotlej bo boj zoper tuberkulozo ohromen kljub vsemu strokovnemu znanju, kljub vsem zdravilnim in lekovitim metodam.

Najvažnejša naloga protituberkuloznega boja je torej ozdravljenje javnosti, etična vzgoja k gospodarski moralni. Šele potem, ko bo notranji in odgovornosti za blagor podrejenih visoko zrasel, bodo higijenski predpisi in nasveti dobili mero in kri.

Vse te naloge in dolžnosti padejo tem težje na one činitelje, ki imajo že po svojem službenem položaju skrbeti za zdravje državljanov, kakor tudi na one instance, ki imajo posebno gospodarsko moč in oblast. Videant consules!

Te dni se vrši pri nas I. jugoslov. protituberkulozni kongres. Naj bi odkril vse bridke rane, ki jih jetika seka med nami, resno opozoril na vse napake in nedostatke, ki zavirajo splošno uspešno borbo proti tej bolezni, pokazal jasne poti, ki vodijo narod k zlatemu zdravju.

Dr. Fr. Debevec.

Ljubljanske vesti:

Razstava proti jetiki

Danes ob 11 dopoldne bo slavnostna otvoritev prve jugoslov. protituberkulozne razstave, ki jo prireja naš državni Higijenski zavod v zvezi z vsedravnim protituberkuloznim kongresom. Razstava je nameščena v paviljonu K na vselejmu. Odrpta bo od 10. do 21. t. m. in je vstop vsakomur prost.

Razstava je prav skrbno in smoteno razporejena ter nam z bogatimi nazornimi gradivom, slikami, fotografijami, grafikoni, statistiki in modeli na živahen način predčuje potanek jetike, način borbe proti njej in organizacije protituberkulozne zdravstvene službe v Sloveniji. Posamezni oddelki nas poučujejo o vsem, kar mora pri jetiki zanimati slednjega človeka od tam, kjer Kochov bacil zaneti bolezen, pa do tam, kjer se moderni medicini, ki je oborožena dandanes že s prav učinkovitimi sredstvi proti tej morilki človeštva, posreči otežiti človeka iz njenega hladnega objema; o tem, kako se z jetiko okužimo, o tem, s kakšnimi prvimi znaki se pojavlja pri človeku, o tem, kako preprečimo okužnje, o organizaciji

protituberkulozne zdravstvene službe itd.

Zdravilišče na Golniku je uredilo poseben koteček pod zaglavjem: »Jetika je ozdravljiva«. Vobče moramo kot prav pohvalno podčrtati odliko te razstave, ki je brez dvoma najlepša zdravstveno propagandna prireditev, kar smo jih dosedaj videli v Ljubljani, da nam ne govori o jetiki na kakšen klavren, duhamoren način, temveč, da vzpodbuja k optimizmu in življenjski radosti.

Zagreški SUZOR in ljubljanski OUZD nam v svojem oddelku predstavljata svoje ustanove in organizacijo svoje borbe proti jetiki med delovnimi sloji. Zdravilišča Golnik, Topolšica, Klenovnik in Vurberk so prav tako prav lično opremila svoj kot.

Prireditelji razstave, ki so tako dostojno nadomestili po ognju uničeno prejšnjo higijensko razstavo, so s tem novim materijalom, ki je od začetka do konca samo domače delo, položili kamen bodočega zdravstvenega propagandnega muzeja, ki ga Higijenski zavod s svojim smotrenim delom vzdržno pripravlja.

Z Resljevo cesto, zgodila huda nesreča. 5 letna Nada Zdešarjeva, hčerka šentpeterskega organista, stanujoča na Sv. Petra cesti 82, je šla iz otroškega vrta domov. Tedaj je privzela po cesti neka kmetica, kateri se je splašil vpreženi konj. Konj je zavil v diru na hodnik ter podrl malo Nado. Voz je šel otoku čez prsa. Nezvestnega otroka je prepeljal v bolnišnico reševalni avto. Otrok se je v bolnišnici že zavedel in zdravniki upajo, da mu rešijo življenje.

Tel. 31-62 KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob 1/6: **BEG PRED PRETEKLOSTJO** (Sylvia Sydney); ob 1/9: **BEG PRED PRETEKLOSTJO** in **LASKA Z RIO GRANDE**.

Preko binkoštnih praznikov v Rogaško Slatino! Odhod v soboto popoldne ob 13.50. vrnitev v ponedeljek zvečer. Celotni stroški vožnje, prehrane, prenočišča Din 250. — Za izletnike na Boč ali Donaško goro Din 250, ker odpade kosilo. Prijave, pojasnila »Putnik« za nebotičnikom.

Brezposelni družinski oče trah otok, ki je preстал težko bolezen in je od 7. t. m. tudi brez stanovanja, prosi usmiljena srca za kakršnokoli podporo oziroma pomoč. Naslov pove uprava »Slovenca«.

Mestni vodovod. Gospodarska kriza se pozna tudi pri mestnem vodovodu. Medtem ko je prejšnja leta bilo napravljenih vsako leto po več tisoč novih izlivkov, bo letos število komaj doseglo tisoč. Vzrok počasnega širjenja vodovodnega omrežja je v tem, da se letos izredno malo zida. Konzum pa je v Ljubljani stalno na eni in isti višini. Zaukrat tudi ni računati na gradnjo novega vodnjaka v Klečah. Podobna pojavnost se opaža tudi pri mestni elektrarni, kjer le počasi raste število novih žarnic in motorjev.

Brv čez Gruberjev prekop. S prebivalci Hradskega ceste mestna občina ne ravna ravno najlepše. Že leta in leta jim obeta brv čez Gruberjev prekop ob podaljšku Streljske ulice, toda še sedaj te brvi ni. In vendar bi jo prebivalci zelo potrebovali, ker bi jim skrajšala pot v mesto za dobrih 20 minut. Mestni gradbeni urad ima že izdelane načrte in tudi občinski svet je že davno odobril proračun, v katerem je znesek 70.000 Din za napravo te brvi, toda delo vedno in vedno odlašajo. Poizvedovali smo, kaj je s to brvjo, pa smo dobili mgljavi, da brvi najbrže nikoli ne bo... Načrt, ki ga je izdelal gradbeni urad, določa, da bi se napravil prehod čez zatvornico, vendar tako, da občinstvo ne bi moglo do strojnih naprav. Na vsaki strani zatvornice pa bi se napravila dohoda oziroma nekatere stopnice do zatvornice. Načrt je lep in bi bila potem celo zatvornica temu delu mesta v kras, toda kaj hočemo, ako ga mestna občina ne uresniči. Ni nam seveda znano, zakaj so se prebivalci Hradskega ceste, ki jih je že kar nekaj, tako zelo zamerili mestni občini?

Ravnateljstvo mestnega dohodarskega urada, Pogačarjev 3-II (Kresija) ne uraduje za stranke radi snajenja uradnih prostorov v dneh 11. in 12. maja 1934.

Pumparce, modne hlače, najbolje kupite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Požar v Mestnem logu

Ljubljana, 9. maja.

Včeraj zjutraj je izbruhnil nevaren požar v Mestnem logu, v hiši posestnika in prevoznika Albina Hrastarja na Cesti dveh cesarjev št. 38, nekoliko daleč od znane delavske kolonije. Goreti je pričelo v podstrešju, kjer je bila naložena krma. Ogenj je opazil najprej neki kolesar, ki se je takoj odpeljal do trnovske stražnice, odkoder so telefonirali poklicnim gasilecem. Poklicni gasilci so odhiteli na kraj požara z motorno brigado. Požar pa so med tem že pričeli gasiti mestni delavci, ki so zaposleni v Mestnem logu. Gasilci niso imeli na razpolago hidranta ter so morali vodo črpati iz Malega grabna. Od Hrastarjevih ni bilo v času požara nikogar doma. Po enournem napornem gašenju se je posrečilo gasilecem požar zadušiti. Zgorelo je pol ostrešja in vsa krma, kolikor je bilo spravljeno v podstrešju. Zgorelo pa bi še več, da niso mestni delavci takoj po izbruhu požara znesli več stvari na prosto. Ogenj je nastal najbrže zaradi dimnika. Hrastar ima okoli 15.000 Din škode, ki pa je krita z zavarovalnico. Hrastar je namreč zavarovan pri »Slaviji« za znesek 58.000 Din.

★

Skupna ura molitve v stolnici bo drevi zopet takoj po smernicah. Smernične litanije se že vstjejo v molitveno uro. Molili bomo zopet 12. uro: Za blagor domovine, vmes pa ljudsko petje.

Huda nesreča v Ljubljani. Včeraj se je pri vzpenjači v Ljubljani ponesrečil 28 letni delavec Ivan Albišič, stanujoč v Mestnem logu 7. Albišič je padel precej globoko ter obležal nezavesten. Poklican je bil reševalni avto, ki je Albišiča prepeljal v bolnišnico. Tam so ugotovili, da si je resno ranil hrbtenico in da je poškodba smrtno nevarna. Pri tej priliki moramo pripomniti, da je vodstvo terenske sekcije ukrenilo vse potrebno, da so delavci pri delu kolikor toliko zavarovani pred nesrečami in imajo delavci dobra navodila, kako naj se varujejo. Pri takem delu pa se seveda ni mogoče popolnoma izogniti nesrečnim slučajem.

Nesreča na Sv. Petra cesti. Včeraj okoli 4 popoldne se je na Sv. Petra cesti, na križišču

LJUTOMERSKA IN RADGONSKA
VINA
v sodih in steklenicah
ter svoj priljubljeni
SEKT nudi
Vinogradniško veleposestvo
in vinske kleti
CLOTAR BOUVIER v GOR. RADGONI
Zastopnik: **KAREL FAVAI**,
Ljubljana, Celovška cesta 44, istotam
ZALOŽNA KLET IN BUFFET

Majevi motivi

7.

Katera bi morala biti prva in največja radost vsake duše? Spoznanje, da nas je Bog ljubil, preden smo ga mi ljubili. To spoznanje je napolnilo Marijo z neizmernim veseljem. »Zakaj ozrl se je na nizkost svojih deklet (Lk 1, 48). Prijateljstvo božje presega ljubezen vseh stvari. Veliki kiparski mojster Michelangelo je nekoč samozvestno dejal: »Nimam prijatelja in tudi nočem nobenega prijatelja.« Vse lepše in višje se glasi Marijina beseda: »Nimam prijatelja in tudi ne iščem drugega prijatelja razen Boga.« Vsaj ta smisel morajo imeti njene besede: »zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen, in je njegovo ime sveto« (Lk 1, 49). Ali ne sme in ne more tako peti vsaka duša? Da! Tudi mora tako reči, samo če je res hvaležen. Prijateljstvo božje! Kdo more vsebino teh besed razodeti? On, ki je edino zvest in lep in svet in plemenit. On te ljubi. On ti je dal razum in toplo in verno in vdano srce, da ga ljubiš. On, ki te edini razume, edini dvigne; edini utolaži; edini vse odpusti; edini pomiri; On te ljubi, večno ljubi. Kdaj in kje si srečal takega prijatelja na zemlji? Podoba tega božjega prijatelja je lepo začrtana v ozdravljenju 38 let bolnega moža (Jan 5). »Videl ga je Jezus ležečega in ker je vedel, da je že dolgo bolan, mu je rekel: Ali hočeš ozdraviti? Bolnik mu je odgovoril: Gospod, nimam nikogar, ki bi me dejal v kopel...« (Jan 5, 6-7). Jezus nas je vse ozdravil v kopeli svoje sv. Rešnje Krv. On edini nas ljubi. On edini nas je ljubil, preden smo ga ljubili mi. Akoprav smo tako majhni, slabi, nepopolni, grešni, vendar

— Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne »Franz Josefove« grenčice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, zelodec in čreva, pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe.

Mariborske vesti:

Mariborski obrtniki

Maribor, 9. maja.

Dva važna osnutka novih uredb so pretresali mariborski obrtniki na svojem zadnjem sestanku. Prvi se tiče novega obratovalnega časa za obrtnike, ki ga namerava uvesti banska uprava. Po tem osnutku bi bil v Mariboru obratni čas za obrtnike celodnevno povprečno od 7 do 12 in od 14 do 19. Za brivske, frizerske in kozmetične obrtnike od 7 do 12½ ter od 14½ do 19, ob sobotah in pred prazniki do 21. Pekarne bi obratovalo celodnevno poljubno od 4 do 22, slaščičarne poleti od 6 do 12 in od 13 do 17, pozimi od 7 do 12 in od 13 do 18, slaščičar. prodajalne pa od 7 do 21, ob nedeljah od 5 do 13. Mesarski obrati od 4 do 17. Ob nedeljah in praznikih morajo vse obrtne obratovalnice počivati. K temu osnutku so predlagali obrtniki nekatere izjembe, predvsem glede opoldanskega počitka, ki naj bi bil pri malih obrtih samo eno

uro. Peki zahtevajo prosto obratovanje tudi v nočnem času, prav tako so stavili nekatere izjembe slaščičarji. V splošnem pa so se obrtniki izrekli za predloženi osnutek. — Poseben odbor, sestavljen iz predsednikov mariborskih obrtniških združenj in iz učiteljskega mariborskega šol je na poziv Okrožnega urada preštudiral in razpravljal o novi uredbi glede organizacije, učnega načrta, strokovne izobrazbe učnega osebja ter učbeničnih strokovno nadaljevalnih šol. Tudi glede tega osnutka so predložili mariborski obrtniki nekatere izjembe, v katerih kritizirajo, da uredba ne dopušča prilagoditve značaja strokovnih šol krajevnim potrebam ter daje obrtnikom premalo vpliva na organizacijo ter vodstvo šol in na sestavo proračuna. Predlagali so, naj bi se v glavnem obdržal pri nas dosedanj tip obrtno-nadaljevalnih šol, ker se je izkazal kot najprimernejši.

Stavka traja... V stavki tkalcev pri Doctor in drugi ni nobenih izjem. Predilnica še dela, pravijo pa, da bo prisiljena prenehati z obratom, ker tkalnica ne bo sedaj preje. Stavka je podjetje obšutno priznalo, ker je baš sedaj konjunktura najvišja, ter je imela tovarna velika naročila, ki bodo morala zastati. Zanimivo je, da je izbruhnila stavka v ponedeljek popoldne čisto spontano. Povod je bil odpust nekega delavca, ki je nabiral med tkalec podpise na spomenici, s katero so hoteli tkaleci zahtevati povišek. Ko se je razvedel v tkalnici za odpust, so delavci namah zapustili delo. Nekateri delavci so nam prinesli plačilne listke na vpogled, iz katerih je razvidno, da je znašal čisti 14 dnevni zaslužek pri 8 in pol urnem delavniku 150 do 250 Din. Zaslužke nad 400 Din so dosegli samo delavci, ki vztrajajo pri strojih dva delovna časa nepretrgoma.

Casopisna vest. Tukajšnji tednik »Borba« je prevzela Mariborska tiskarna. List bo izhajal naprej pod novim uredništvom.

Iz kaznišne službe. Napredoval je iz 10. v 9. pol. skupino Konič Ivan, strokovni poslovodja mizarstva v splošni moški kaznišnici v Mariboru. V 1. periodični povišek v sedanjih položajih skupini so napredovali Zavodnik Albert, knjigovodja, in Dvojenik Alojzij ter Gašperin Ivan, paznika-zvničnika. Po službeni potrebi pa so iz niške mariborske kaznišnice premešeni pazniki dnevničarji Mihajlovič Milovan, Paunović Danilo in Mihajlovič Dobrosav.

Poroke. Zadnje dni so se v Mariboru poročili: tkalec Korošec Roman in tkalka Elizabeta Zumer, tovarniški ključavničar Jezernik Jožef in kuharica Kramer Julka, ključavničar Arzenšek Rudolf in šivilja Stupan Filomena, posestnik Povh Anton in posestnikova hči Valant Rozalija, vratar splošne bolnišnice Manfred Andrej in kuharica v bolnišnici Medved Julka. Mladim parom naše iskrene čestitke!

Za našo dečo! Podmladek Rdečega križa, Podporno društvo za revne učence in Društvo za zdravstveno zaščito otrok prireja danes zbirko po mestu. Podprimo hvalevredno pobudo, saj je izkupiček namenjen mariborski siromašni deči. Mladini pomoči!

Ugodnost za lastnike boilerjev. Mestno električno podjetje bo odpravilo posebne števec za gretje električnih boilerjev ter se bo tok pavšaliral. Lastniki boilerjev za gretje vode se bodo s tem precej razbremenili.

Premog za vdove železničarjev. Ukinitve nabave režijskega premoga za vdove železničarjev je za te siromašne družine hud udarec. Naredba, po kateri se jim ta ugodnost ukinja, gotovo ni socialna, ker je zadela ljudi, ki že itak komaj izhajajo s svojimi skromnimi prejemki.

V grobu nima miru. Te dni je umrl v Limbušu 84 letni preživitelj Lovrene Tikvič. Po njegovi smrti so se razširile govorice, da je bil zastrupljen. Državno tožilstvo je radi tega odredilo raztelesenje. V torek se je podala v Limbušo sodna komisija. Truplo pokojnika je bilo že v grobu, ki še ni bil zasut. Rakev so odprli, raztelesenje pa se ni izvršilo, ker so nastopili v preiskavi nekateri novi momenti. Radi tega so truplo pokopali, prihodnji teden ga bodo pa zopet ekshumirali ter se bo obdukcija izvršila.

12 urna razprava. V torek se je vršila pred malim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča, ki mu je predsedoval vss. Zemljič, prisedevala pa vss. dr. Kotnik in Serneč ponovna razprava proti 42 letnemu zasebnemu uradniku Edvardu Sesslerju, ki ga je drž. pravdnistvo oblozilo na podlagi paragrafa 269-I. Razprava je bila tajna, vladalo pa je zanj neobičajno zanimanje ter je bila sodna dvorana napolnjena samih mariborskih juristov, ki so imeli edini dostop. Trajala je razprava od 9 do pol

9.

Pravijo, da je zato tako slabo na svetu, ker je Bog zapustil človeštvo. Ampak je prav narobe res: človeštvo je zapustilo Boga in si je postavilo za malika denar. Le pogledite, naši ljudje so imeli po prevaru dosti denarja, to jih je pokvarilo. Danes, ko nimajo denarja, so pa zato nesrečni. Sonce prav tako lepo sije, ptički prav tako lepo pojo, rožice prav tako lepo cveto kot poprej, samo ljudje nimajo več tistega veselja kot poprej. Nimajo veselja, ker jim je veselje samo denar. Ko bodo ljudje našli pot nazaj k Bogu, se jim bo tudi povrnilo veselje do življenja. Spet se jim bodo odprle oči, kako lep je božji svet in da je zadovoljnost največje bogastvo. (Razgled, 24. febr. 1934.) Marija je bila zadovoljna s svojim skromnim položajem. Kaj je mislila o bogastvu in uboštvu, o prevzetosti in ponižnosti, je povedala v svojem slavospevu, ki smo ga že imenovali: Marijino sončno pesem. »Moč je skazal (Bog) s svojo roko, razkropil je nje, ki so napuh njenih misli. Mogoče je vrgel s prestola in povišal je nizke. Lačne je napolnil z dobrotami in bogate je odpustil prazne« (Lk 1, 52, 53). Kdaj je duša bolj prazna, ko takrat, če je brez slehernega upanja in veselja. Kaj jo more bolj napolniti kot upanje in veselje v Gospodu? Odvabili smo se, če smo bili sploh kdaj navajeni, veseliti se v Gospodu. Pred mojimi očmi je podoba smrtno ranjenega človeka, ki ga vlečejo na vesala... in podoba moža, očeta treh otrok. Njegova krivda ni dokazana, vendar državni pravdnik s stežkim srcem vzdržuje obtožbo; toda »zdaj ne gre za blagor posameznika, zdaj gre za domovino«. In mož je moral umreti. Ali ne bodo njegovi otroci gojili vse življenje mržnjo do domovine? Vedno rodi boljše sado-ve odpuščanje kot pa maščevanje. Pred pravico naj hodi milost. Kdo na svetu je brez krivde? Priznavašmo in odpuščajmo drug drugemu in holj kot nas je krivda žalostila, uas bo odpuščanje in sprava veselila.

13 in od 15 do 20 zvečer. Tekom razprave so bili poslani posebni sli po priče tudi na dom. Ozadje razprave je razsodba okrožnega sodišča dne 14. okt. 1932, s katero je bil obsojen Sessler na 4 mesece strogega zapora pogojno na 3 leta ter 3800 Din odškodnine oškodovanki. Obsojeni in drž. pravdnik sta se pritožila ter je stol sedmice zvišal kazni na leto dni robije ter 6000 Din odškodnine. Na ponoven priziv je bila prva sodba razveljavljena. Na včerajšnji razpravi je bil Sessler ponovno obsojen, kakor prvič: na 4 mesece strogega zapora, pogojno na 3 leta ob nadaljnjem pogoj, da v 3 mesecih plača odškodovanki 3800 Din. Obtoženi in drž. pravdnik se nista izjavila glede priziva. Obtožbo je zastopal drž. pravdnik Sessler.

Rožnivece, obeske, ure iz srebra in zlatino dobite na izbiri pri Janu, Glavni trg.

Mestna podjetja. V polnem obsegu, to je z lastno likvidacijo, blagajno in knjigovodstvom prične obratovati urad Mestnih podjetij 15. maja.

Celje

Obilna smrtina žetev. V celjski bolnišnici so umrli Tonstnik Terezija, 70 letna občinska reva s Smartnega ob Paki; Julijana Vrečko, 22 letna perica iz Slivnice pri Celju; Jože Dovečar, 58 let, kraj. pom. iz Gaberje; Franc Avžner, najemnik, 44 let, Sv. Lovrenc pod Prožnim, — N. v m. p.

Cepljenje v celjski okoliški občini. V občini Celje-okolica bo cepljenje malih otrok dne 16. maja za vasi Gaberje, Sp. in Zg. Hudiinja, za vse ostale vasi pa dne 17. maja. Cepljenje se bo začelo ob 3 popoldne v občinski posvetovalnici na Bregu. Pregled cepljenih otrok bo pa dne 23. maja v občinski hiši na Bregu.

Krajevni odbor UVI v Celju priporoča občinstvu, da pridno kupuje srečke SVEPSTAKE. Pod tem imenom se vrši velika loterija na konjske dirke, katero vodi UVI po načinu, kakor je to razširjeno v Angliji in skoro vseh ostalih državah Evrope in Amerike. V Celju prodaja srečke invalid g. Franc Oset, določeno pa tudi ob uradnih dneh v pisarni Krajevnega odbora v Zdravstvenem domu.

Za birmo! Za birmo!
Hitite

dokler je še izbira popolna — v našo domačo manufakturno in modno trgovino

Valentin-a Hladin-a
v Celju — Prešernova ulica št. 14.

V zlato Prago
z Jadransko stražo

Napovedali smo že izlet Jadranske straže v Prago, ki ga organizira oblastni odbor Jadranske straže v Zagrebu. Izlet bo trajal 5 dni. Tiste dni bo v Pragi tudi slovanski kongres zdravnikov balneologov, to je kopališčnih zdravnikov. Poleg tega je najavljen posebni izletniški vlak 300 romunskih častnikov, ki prispejajo za Binkošti v Prago.

Program potovanja je že določen. Izletniki se odpeljejo iz Zagreba s posebnim vlakom s 4 Pulmanovimi vozovi. Poleg tega bosta priklopljena spalni in restavracijski voz, v katerem bodo jedi na razpolago po znižanih cenah. Potovanje bo na podlagi skupnega potnega lista. Jadranska straža je tudi prosila predsedstvo vlade, da vsem državnim uradnikom, ki žele na izlet v Prago, dovolijo dopust, ki se jim ne vračuna v redni letni dopust.

Vlak odpelje iz Zagreba 19. maja okoli pol dne. Drugi dan ob 6 zjutraj prispe v Horni Dvorište na češkoslovaški meji. Tu bodo čakali že predstavniki jugoslovanske straže v Pragi, ki bodo okrasili vlak s cvetjem in zastavami. Ob 10 predpoldne prispe vlak na Wilsonovo postajo v Pragi. Tu bodo sprejeli našo Jadransko stražo predstavniki oblastev in družtev. Skupno bodo odkorakali do prostorov Jadranske straže, nakar se izletniki razidejo po hotelih. Po kosilu bodo povsem prosti in si lahko ogledali mesto posamič ali v skupinah na odprtih avtobusih. Ob 7 zvečer predstava Smetanove opere »Poljub« v Narodnem gledališču. — Drugi dan se odpeljejo na avtobusih v Haidousy pri Kladnu. Svečanost pred spominsko ploščo Franja Kučeka, nato povratek v Prago. Zvečer: društveni večer z zabavnim programom.

Dne 22. maja položijo venec na grob neznanega vojaka na Staromestnem trgu. Ob 10 svečan sprejem v staromestni dvorani. Pregled dvorane, nato kosilo. Popoldne obisk Aleksandrovega kolegija. Popoldne prosto ali skupni izlet na Barandov. Zvečer odhod proti Dunaju. V sredo ostanejo izletniki ves dan na Dunaju. Tudi tu so na programu izleti v bližnjo okolico. 23. maja zvečer odhod z Dunaja, v četrtek prihod v Zagreb.

Izletniki naj se prijavijo pri podružnicah »Putnik«. Do Zagreba prejmejo posebne vozovnice; prav tako iz Zagreba do domače postaje. Skupna cena potovanja znaša okoli 600 dinarjev. Prijave se sprejemajo samo do 12. maja in veljajo samo pod pogojem, da izletniki vplačajo 600 Din.

Pretrsljivi pogrebi v Kamniku

Kamnik, 9. maja.

V tesnobo in žalost je zavita kamniška okolica in potroto stoji prebivalstvo pred svežimi grobovi mladih življenj. Vesele in polne zadovoljstva, da morejo v teh težkih časih zaslužiti kos kruha zase in za svoje, so hodile delavke vsak dan na delo, nekatere že 10 let in še več. Nikoli jim ni stopila usoda na pot, v soboto pa je nenadno po nesrečnem naključju iztrgala iz njihove srede tovarišico Antonijo Novakovo, 14 pa jih je položila na bolniško posteljo v ljubljanski bolnišnici. Mnogo so trpele in 4 so umrle že naslednji dan. Vedele so, kaj jih čaka, vendar pa so se potrpečljivo vdale v voljo božjo, ki jih je na tako tragičen način poklicala k sebi. Zajokali so otroci po dobri in skrbni materi, mož po ženi, ženin po nevesti, starši pa po svoji edini opori na stara leta. Pa smrt nima usmiljenja in pobira kar od kraja nesrečnice, da jih reši trpljenja.

Tragična usoda dobrih in vestnih delavk je povzročila odkrito sočutje s hudo prizadetimi družinami. Antonijo Novakovo so pokopali v nedeljo popoldne na neveljskem pokopališču ob veliki udeležbi občinstva kakor tudi pred par dnevi nenadno umrlo sodelavca Matijo Končnika in Jožeta Koželja. Vodstvo tovarne je oskrbelo prevoz umrlih delavk iz Ljubljane v Kamnik, da jim tako izpolni zadnjo željo, da bi bile pokopane v domačem kraju. Vse štiri so že v ponedeljek pripeljali v Kamnik, v torek pa so položili na pokopališče na Zalah k poslednjemu počitku Franciško Hribarjevo, Slavko Pirčevno in Marijo Lavtizarjevo, Julijano Vrhovnikovo pa bodo pokopali danes v Mečinjah.

Včerajšnji pogreb je pokazal, kako globoko je pretresla prebivalstvo nesrečna usoda mladih de-

klet, žen in mater. Na štni se je pred farno cerkvijo zbrala velika množica prebivalstva iz Kamnika in vse okolice in napolnila ves prostor. Iz Zal, Novega trga in Zaprca so ob 18 krenili trije žalni sprevozi s krstami umrlih delavk in se strnili pred farno cerkvijo. Tu je krste blagoslovil dekan gosp. Matej Rihar, nato pa so jih odnesli v cerkev, kjer je imel g. dekan kratek govor, ki je globoko ganil vse pogrebce. Pred cerkvijo in v cerkvi so pevci zapeli žalostinke, nato pa so žrtve dela nastopile zadnjo pot na pokopališče na Zale. Na zadnji poti jih je spremlilo gotovo mnogo nad 4000 ljudi, drugi pa so stali v gostem špalirju ob cesti. V sprevodu, ki je šel po mestu in zavil v Samostansko ulico, so bila zastopana vsa društva, gasilci iz Kamnika in Duplice z župnim praporom, Sokoli, pevci iz Kamnika in okolice, delavsko pevsko društvo »Solidarnost« s praporom, Marijina družba s praporom, mestna godba, ki je v sprevodu igrala žalostinke. Krste je spremljalo 35 venec in šopkov, katere so poklonili sorodniki, prijatelji, sodelavci in vodstvo tovarne, za krsto pa so šli takoj za hudo prizadeti svojci in sorodniki komandant mesta polkovnik g. Vladimir Krstič, general g. Miloš Obradović, okr. načelnik g. Voušek, župan g. Kratnar in predstavniki vseh uradov, korporacij in društev. Vse mesto je bilo v črnih zastavah.

Na Zalah sta izpregovorila v imenu tovarniške uprave in uslužbencev vsem trem zvestim delavkam besede slovesa njihov šef podpolkovnik gosp. Anton Sablačan in poslovodja g. Kocmur. Vsa množica pogrebcev je v globoki žalosti komaj zadrežala solze sočutja in ginenosti, ko so spustili v grobove tri krste in ko so pevci zapeli turobno »Vigred«. Slava njihovemu spominu, hudo prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

Nove občinske volitve

»Službeni list« dravske banovine od 9. maja prinaša te-le banove uredbe in razglase: Občinske volitve v občini Hoče (okraj Maribor desni breg) so preložene na 10. junij 1964. Dalje bodo 10. junija volitve: za izpremenjeno ozemlje občine Beltinci, za izpremenjeno ozemlje občine Bogojina, Dobrovnik (okraj Dol. Lendava), Hotiza (okraj Dol. Lendava), nova občina Javorje, (okraj Kranj), občina Lendava (okraj Dol. Lendava) občina Lendava okolica, Poljane (okraj Kranj), Turnišče (okraj Dol. Lendava). Za izpremenjeno ozemlje občine Kamniška Bistrica (okraj Kamnik) bodo občinske volitve 24. junija, za izpremenjeno ozemlje občine Komenda (Kamnik) bodo občinske volitve 1. julija, za izpremenjeno ozemlje občine Pesnica bodo občinske volitve v četrtek 14. junija, za izpremenjeno ozemlje Tuhinj (okraj Kamnik) bodo občinske volitve v nedeljo 17. junija.

Koledar

Četrtek, 10. maja: Kristusov vnebohod. Antontin, škof.
Petek, 11. maja: Francišek Hier.; Mamert, škof.

Novi grobovi

† V ljubljanski bolnišnici so v torek umrle delavke 33letna Manica Kregar iz Tunje pri Kamniku in 22letna Terezija Kotnik iz Kamniške Bistrice in 56letni državni tovarniški mojster Ivan Juvan iz Stranj pri Kamniku. Včeraj pa je umrla 43letna delavka Angela Ogrin z Raven pri Kamniku. Trupla vseh štirih bodo prepeljali v Kamnik in jih pokopali na domačih pokopališčih. Naj jim sveti večna luč! Zalujočim svojem in sorodnikom naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je včeraj opoldne umrla gospa Antonija Zagar roj. Mächtig. Pokopali jo bodo v petek ob pol 3 popoldne. Naj v miru počiva! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Mostah pri Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala gospa Marijana Gaber roj. Perko. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Bog ji daj večni mir in pokoj! Zalujočim svojem naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je umrl g. Bernard Jelčonič, kapetan bojnega broda v pok. Pokopali ga bodo v petek ob 5 popoldne. — Na Glincah je umrl g. Mihael Ladič, višji polic. stražnik v pokolu. Pogreb bo v petek ob 5 popoldne na farno pokopališče na Viču. Blag juna spomin! Zalujočim naše globoko sožalje!

Osebnosti

— Sprememba pri upravnem sodišču v Celju. Predsednik upravnega sodišča g. dr. Ferdo Prentj je na lastno, ponovno prošnjo upokojen. Na njegovo mesto je imenovan g. dr. Janko Bedeković, načelnik v ministrstvu za notranje zadeve.

Ostale vesti

— Anton Janša. Čebelarско društvo v Ljubljani je pred dnevi objavilo v dnevnihkihih spored proslave ob 200 letnici rojstva slavnega slovenskega čebelarja Antona Janše. V zvezi s proslavo, ki bo dne 20. maja t. l. v Ljubljani v Delavski zbornici in dne 21. maja t. l. v Janševem rojstnem kraju na Breznici pri Žirovnici, kjer bo tudi odkrita nova epominska plošča, bo Čebelarско društvo izdalo v spomin na Janšo svoj strokovni list Slov. Čebelar kot slavnostno številko, poleg tega še posebno brošuro o njegovem življenju in delu ter novo slovensko čebelarско knjigo, ki jo naši čebelarji že težko pričakujejo. S temi knjigami hoče društvo zaneeti spomin na Janšo v sleherni čebelarско hišo in tako koristiti vsem onim, za katere je Jan-

Za mater in otroka je zdrava kava Hag!

Ona je oproščena od mnogokratno škodljivega kofeina. Tudi otrokom in bolnikom dovoljuje zdravnik kavo Hag.

ša deloval. Da pa bo proslava uspela v polnem obsegu, je dolžnost vseh Slovencev, posebno pa še čebelarjev, da se proslave udeležijo v velikem številu, tako v Ljubljani kakor na Breznici. Janšo bodo proslavili v vseh kulturnih državah. Na Dunaju, kjer je Janša deloval kot prvi čebelarški učitelj, mu bodo postavili celo spomenik. Mi Janši, svojem rojaku, spomenika žal ne moremo postaviti. Udeležimo pa se vsaj obeh proslav, da tako izpolnimo svojo narodno in stanovsko dolžnost. Agitirajte čebelarji in čebelarске podružnice za obilen obisk.

— Sematizem za lavantinsko škofijo je izšel. Naroča se v škofijski pisarni.

— Zavarovalni agenti. Zveza zavarovalnic kraljevine Jugoslavije se je obrnila na davčni oddelek finančnega ministrstva, naj bi ji pojasnil, kako je treba obdavčiti zavarovalne agente glede na opravljene izpremembe in dopolnitve zakona o neposrednih davkih. Da prepreči napačno tolmačenje in izvajanje § 6 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih od 18. februarja 1954, je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal to-le pojasnilo: Način, kako naj se odmerja pridobitna od provizije, ki jo zavarovalnice izplačujejo ali odobravajo fizičnim osebam izven uslužbenškega odnosa, ureja § 5 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih od 25. marca 1952. Zakon od 18. februarja 1954 ni v tem oziru prinesel nobene izpremembe. V kolikor je v § 6 govora o obdavčenju zavarovalnih agentov, ta samo pravi, da se bo tem osebam odmerjal davek po že obstoječih zakonskih predpisih.

— V Službenem listu št. 37 od 9. t. m. je objavljena kraljeva odločba o »ukinitvi konzulata v Braili«, dalje »Trošarinsko obeleževanje na papirnatih vrečah za cement«. »Popravek v naredbi, s katero se izpreminja naredba o spojitvi občin v dravski banovini«. »Razglas o preložitvi novih volitev občinskega odbora za občino Hoče«. »Razglas banake uprave o razpisu volitev občinskih odborov za občine Beltinci, Bogojina, Dobrovnik, Hotiza, Javorje, Kamniška Bistrica, Komenda, Lendava, Lendava-okolica, Pesnica, Poljane, Tuhinj in Turnišče«. »Objave banake uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1954«. »Odločbi občne saie državnega sveta glede priznanja časa dnevničarske službe, odnosno glede prestopa narednikov v zvanje vojaških uradnikov«.

— Prvi avtobus »Jadran-ekspresa«. Predsinočnjim o polnoči je prišel v Split prvi avtobus »Jadran-ekspresa«, ki je otvoril redno progo Okučani-Split. Ta zveza se bo vzdrževala vsak dan sem in tja in bo imela zvezo z brzovlakoma Zagreb-Belgrad in Belgrad-Zagreb.

— 30letni ženin in 80letna nevesta. V cerkvi sv. Blaža v Zagrebu sta se predvčerajšnjim popoldne poročila 30letni trgovski potnik Ivan Brodševič in 80letna zasebnica Avelina Švanda. Poroka je v Zagrebu seveda zbudila velikansko senzacijo.

— Za srce, ledvice, kamne, jetra, želodec, notranje žleze in čiščenje krvi je vendar najboljša naša Radenska slatina. Zahtevajte vedno in izrecno le Radensko slatino.

— Strašna najdba. Iz Foče poročajo: V januarju letošnjega leta je šel posestnik Gavro Janković z bisago hrusk v Bileće. Od tega dne je brez sledu izginil. Te dni so kmetje v planini Vileži našli ostanke njegovega trupla. Polovico trupla so požrli volkovi. Janković je najbrž na potu ujel snežni vihar. Zapustil je ženo in šest otrok.

— Gandija posnema. V zaporih sodišča v Bosanskem Brodu je zaprt 34letni Rudolf Vukelič, ki je bil v preteklem letu obsojen zaradi prepovedanega prestopa meje in zaradi oviranja državnih organov v službi. Vukelič se je posrečilo zavleči nastop kazni do 1. t. m., ko je vendar moral v zapor. Sedaj pa že ves čas, kar je v zaporu, ni pokusil nobene jedi, ampak samo kadi. Stavka je polnih osem dni in je zanimivo, da se mu še prav nič ne pozna. Izjavil je, da bo držal gladovno stavko toliko časa, dokler ga ne spuste na svobodo. V mestu ga imenujejo zaradi gladovanja »brodski Gandi«.

— Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča cerkvenim zborom za praznik sv. R. T. in osmino sledeč skladbe: Premrl St.: V zakramentu vse sladkosti, za mešani zbor. Partitura Din 20. — Premrl St.: 13 obhajilnih pesmi za mešani zbor. Din 15. — Premrl St.: Jezus naj živi! 42 evharističnih pesmi iz Cerkvenega

Glubenika za mešani zbor, deloma z orglami. Partitura Din 60, glasovi po Din 10. — Sattner p. H.-E. Hochreiter: Himne pri procesiji na praznik presv. Rešnjega Telesa za mešani zbor. Din 20. — Sattner p. H.: Slavospevi presvetemu Srcu za mešani zbor. Partitura Din 25, glasovi po Din 5. — Sattner p. H.: Ognjišče ljubezni. 8 pesmi na čast presv. Srcu Jezusovemu za mešani zbor. Partitura Din 30, glasovi po Din 4. — Vodopivec Vinko: 20 evharističnih pesmi za moški zbor. (Obhajilne in blagoslovne.) Din 28. — Vodopivec Vinko: Lauda Sion. Pesmi v čast sv. Duhu, Srcu Jezusovemu in sv. Rešnjemu Telesu. Din 15.

— Pri trdovratnem zaprtju, napetosti v telesu, preobilici želodčne kisline, glavobolu, razdraženosti, tesnobi, splošnem slabopočutju in utrujenosti pospeši naravna »Franz-Josef«-grenčica brez napora in bolečin lahko izprazni črev vseh neprebavljenih ostankov in v mnogih slučajih obvaruje pred vnetjem slepiča. — Najodličnejši zdravnik stoletja so vporabljali »Franz-Josef«-vodo z najboljšim uspehom pri moških, ženskah in tudi otrocih.

— V Dolenjske Toplice! Malo tople in letovišče je v svoji prirodni krasoti tako prikuh in domačih z vso ono mirno lepoto, katere prevzema počitka in zdravja željnega človeka. Tam pod strškim hribi na levo ob zeleni Krki se pričajo nasadi in naravnih drevoredi s krasnimi sprehajališči, med njimi pa se belijo poslopja sanatorija Dolenjskih Toplic. Že v starodavnih časih so znali ceniti, ne samo zdravilno vrednost topliških vrelcev, katerih radio-emanacija je bila preiskana po dunajskem zavodu za preiskovanje radia, po katerem so bili ugotovljeni visoki odstotki radia v izvirkih. Valvazor sam je napisal v svoji slavni knjigi »Die Ehre des Herzogthums Kraina«, da je bilo kopališče od daleč obiskovano. V zadnjih letih so se Toplice še v vseh ozirih renovirale in je narast tujcev kot domačih zelo narasel. V letošnjem letu pa se obetajo naravnost rekordni poseti. Sicer pa je res nudi posetnikom vse, česar si pač morejo želeli. Preskrbljeno je za primerna stanovanja, godbo, za sprehode pa je stari in krasni novi park s številnimi sprehodi proti Krki. V mesecu aprilu je prevzela vodstvo Toplic nova uprava, ki pa bo že do sedaj udobne Toplice še bolj preuredila in modernizirala v največje zadovoljstvo še tako razvajenega gosta. Toplice imajo tudi zelo ugodno železniško zvezo, ki jo izpolnjujeta dva moderna avtobusa.

— Pričetek sezone na Bledu. Z Bleda nam poročajo, da bo danes otvorjena kavarna »Kazino« s sodelovanjem odličnega jazz orkestra. Državna cesta Ljubljana-Bled je za avtomobile v odličnem stanju. Železniške zveze ugodne.

— Delničarji Gostilničarske pivovarne, d. d., Laško, se naprošajo zaradi enotnega nastopa, da sporoče svoje naslove z navedbo števila podpisanih delnic pod »Pivovarna leta 1936« na upravo »Slovenec« v Ljubljani.

— Roparski napad na pariško banko pred sodiščem v Travniku. Te dni se je v Travniku v Bosni pred tamkajšnjim okrožnim sodiščem začela razprava proti Antonu Kostanjku, ki je leta 1932 na čelu svoje tričlanske tolpe izvršil drzen napad v banko Baruch v Parizu. Njegova pajdaša Drago Knežević iz Prijedora in Mate Glavaš iz Osjeka sta bila pred pariškim porotnim sodiščem obsojena vsak na deset let ječe. Prijeli so enega na Dunaju, drugega v Luksemburgu in so oba izročili francoskim oblastem. Kostanjek je bil aretiran v svojem rojstnem kraju v Zavidoviču in se radi tega proti njemu vrši razprava pred sodiščem v Travniku. O vlogu v banko Baruch je svetovni tisk mnogo poročal, ker je bil napad izvršen silno drzno. Omenjena banka ima svoje prostore v središču Pariza. Vlom je bil izvršen 24. februarja 1932 pri belem dnevu. Razbojniška trojica je stopila v banko sredi najvišjega poslovanja. Roparji so bili maskirani. Zaklicali so uradnikom, naj dvignejo

Vajenec Mesec priznava

Morilec - dvakratni požigalec

Vrhnika, 9. maja.

Vrhnika in okolica sta še vedno pod globokim vtisom zločina, ki ga je 21-letni kolarski vajenec Rudolf Mesec izvršil preteklo soboto nad 66-letnim starčkom, posestnikom in čevljarjem Jakobom Gantarjem v Sinji gorici, o čemer je »Slovenec« že obširno poročal. Morilec je bil v vrhnških zaporih povsem miren. Po Vrhniki in drugod pa so se širile govorice, da je najbrž prav ta vajenec bil oni zločinski požigalec, ki je lani 2krat zažgal delavnico kolarskega mojstra Franceta Petkovška, kjer se je Mesec učil kolarstva. Mojster Petkovšek ima svojo delavnico na Drenovem griču.

Orožniški narednik Janez Miklavčič, ki je vodil poizvedbe o umoru starčka Gantarja, je v ponedeljek 7. t. m. odšel v spremstvu 2 orožnikov in z dvema civilnima osebama, g. Franom Erjavcem in Josipom Dolencem, v zapore ter začel zasliševati morila o okolnostih, da je on osumljen obeh požigov. Ze na prva vprašanja je Rudolf Mesec začel opisovati, kako je podtaknil obkraj ožen v mojstrov delavnici.

Prvi požar

Morilec-vajenec je začel orožnikom praviti: Učil sem se pri Petkovškem kolarske obrti. Zasovalil sem ga. In prišel sem na misel, da bi mu delavnico zažgal. Bilo je 15. januarja lani okoli 20, ko so šli vsi domači k počitku. Spal sem v svoji sobici. Ko sem videl, da je vse tiho, sem se splazil skozi okno ven in nato v podstrešje delavnice, kjer je bil kup sena. Vtaknil sem v seno gorečo žgalico. Nato pa sem se tiho in neopaženo splazil nazaj v svojo sobo. Potuhnil sem se, ko da trdo spim. Čakal pa sem, kaj se bo zgodilo. Res! Kmalu sem začul klice domačih: »Gori! Gori!« Jaz sem naprej spal. Zbudili so me. Nato sem sam pomagal gasiti.

V drugič je zažgal

vajenec Mesec 28. septembra, tokrat okoli 21. Takrat je bil previdnejši, kajti z njim v sobi je spal oče mojstra Petkovška. Ko je oče trdo zasmrčal, se je vajenec potihoma splazil prav tako skozi okno ven in nato na podstrešje. Ne da bi ga stari oče opazil in ne da bi se zbudil, ko se je vrnil po svojem zlobnem naklepu nazaj v sobo, je zopet legel v posteljo in se potuhnil. Začuli so se znova klici: »Gori!« Domači so prestrašeni planili po konci. Zbudili so oba, njega in očeta. Gasilci so neumorno gasili, tudi vajenec je pridno pomagal gasiti.

Če le nekoliko dni redno pijete Radensko slatino (Zdravilni ali Kraljev vrelce), opazate na sebi velike spremembe! Na barvi in količini seči pa spoznate, da se organizem izpira in čisti. Ona tudi nevtralizira vinske kisline, zato dela vino okusno in pitno. Radi ogromne količine zdravilnih mineralov normalizira vse notranje žleze. Poskusite le enkrat Radensko slatino, da vidite, kaj znači prvovrstna mineralna voda. Pišite nam po brezplačno brošuro za domače zdravljenje in pitje Radenskih vod. Zdravilišče in kopališče Slatina Radenci.

roke v zrak, ravnatelja pa so z revolverji prisilili, da jim je izročil ves denar, ki je bil v blagajni, okrog 130.000 frankov. Nekoga uradnika, ki se je uprl, so roparji hudo ranili z nožem. Po napadu so izginili v velemestnem vrvežu. Pariški policiji se je posrečilo, da je roparje, kljub temu da so bili zakrinkani, s pomočjo njihovih priležnih spoznala. Kostanjek taji rop in pravi, da je začasa vloma potoval po Nemčiji. Za razpravo, ki bo trajala več dni, vlada veliko zanimanje.

— Kodak omogoča delo. Kodak je napovedal boj brezposelnosti. Morda se to zdi malo čudno, a je vendar čista resnica. S svojim najnovejšim načrtom bo omogočil, da se bo prodalo kakih 5000 foto-aparatov. To pomeni, da bo potrebnih letno 150.000 filmov, če računamo po 30 filmov na vsakega amaterja. Teh 150.000 filmov se mora izdelati v foto-trgovinah ali pri fotografih, poleg tega se naroča povprečno od vsake slike po 8 kopij, kar pomeni nad milijon novih kopij in vrhutega še okoli 50.000 povečav. Ker je torej toliko več dela, je naravno zaposlenih več delovnih moči. Novi foto-aparat, ki ga vpeljuje Kodak-akcija, je izdelan zelo precizno, ima zelo prikužno zunanost ter je prikladen za format 6x9 cm. Cena aparatu je 490 Din, za dobo akcije, ki traja do 9. junija, se pa dobiva proti kuponu iz našega lista za 100 Din ceneje in velja torej samo 390 Din. Imate torej izredno priliko, da si omislite za mal denar dober aparat, obenem pa pripomorete v boju proti brezposelnosti.

— Pri hemeroidalni bolezni, zagatenju, natrganjih črevih, abcesih, sečnem pritisku, odebelitih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, budem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje.

Kamnik

Občendovanje vzbuja v velikem oltarju franciskanske cerkve velika slika Matere Božje, katero je naslikal naš rojak, slikar g. Stane Cuderman. Slika je 4 m visoka in 2,10 m široka in je lepo umetniško delo, ki je mojstru v čast in priznanje.

O »zanimivih razpravi v Kamniku« smo poročali strogo objektivno. G. Trobišč in tovariši so očitali v pritožbi na upravno sodišče Strcinu in tovarišem razna kaznjiva dejanja. Povdarjamo, da je zaradi te pritožbe kazenska preiskava proti Strcinu in tovarišem obsegala vse v pritožbi navedene očitke, torej tudi očitke oškodovanja občine za 20.000 Din, pa je drž. tožilstvo po zaslišanju prič ustavilo kazensko preganjanje. Pričakovali smo, da bodo pritožitelji dokazali te očitke, pri zaslišanju pa so se izgovarjali, da so podpisali pritožbo, ne vedoč za vsebino. Ne moremo pomagati, če se je potem javnost temu primerno zabavala. Drugič pa naj gospodje vsaj preberejo, preden kaj podpišejo.

Šoštanj

Minister dr. Ulmansk si je v ponedeljek po službenih opravkih mudil pri velenjskem rudniku. Sprememba v mestnem občinskem odboru. Na mesto g. Treplana, ki je bil premeščen v Krško, je imenovan v obč. odbor g. Janko Šmigovec, klubčarski mojster v Šoštanju.

Zanimiva šahovska prireditel na — Smrekovcu. Med šahovskimi klubi iz Šoštanja, Crne in Slovenjgradca se vrše pogajanja za medklubsko tekmovanje na Smrekovcu.

Kovaški mojster Anton Friskovec na Drenovem griču se je sedaj spomnil na pravi važen moment med gasenjem. Ogorčen je dejal gasilec: »Če bi dobil požigalca v roke, bi ga takoj vrgel v ta-le ogenj!« Zraven stoječi vajenec Rudolf Mesec pa je malomarno pristavil:

»Saj je mogoče požigalec med nami, samo dobiti ga je težko.«

Za strašen umor v Sinji gorici je značilno, da je Mesec vzel le Gantarjevo kolo, pustil pa mu je ves denar, ki ga je imel pri sebi. Položaj, v kakršnem so fotografirali umorjenega Gantarja, predstavlja vso grozoto umora in tudi zverinstvo mladega morila. Ko so se novice o groznem umoru bliskovito razširile po Drenovem griču, je prav Mesec napram kovaškemu mojstru Friskovcu pripomnil: »Tu na Drenovem griču so res barabe. Lansko leto pri nas kar dva požiga, letos pa še ta umor!«

Morilca Rudolfa Mesca so vrhnški orožniki snoči ob 18. močno vklejenega pripeljali v Ljubljano ter ga izročili v zapore ljubljanskega okrožnega sodišča. Širilo se tudi govorice, da je Mesec nameraval celo ustreliti svojega mojstra ter si je za ta naklep nabavil revolver, ki so ga orožniki sedaj našli.

Vič

Ustanovni občni zbor »Ljudskega odras«. V občini Vič, ki obsega tri jako močna naselja — Rožno dolino, Vič in Glince — se je čutila živa potreba po dramatičnem društvu, ki bi moglo zadovoljiti prebivalstvo z dobrimi dramatičnimi predstavami. Z odlokom kralj. banke uprave v Ljubljani je bila dovoljena ustanovitev takega društva in bo ustanovni občni zbor v petek, dne 11. maja ob 8 zvečer v Društvenem domu na Glincah. Društvo bo stremelo, da bodo predstave na umetniški višini in da bo občinstvu nudilo raznovrsten program. Ustanovitev društva je torej pozdraviti in vabimo prijatelje dramatične umetnosti, da se s pristopom k društvu izjavijo za resno delo in napredek.

Janjeva proslava. Danes ob 3 popoldne priredi podružnica Čebelarškega društva na Viču Janjevo proslavo pri čebelnjaku g. župnika p. Teodorja Tavčarja na vrtu in župnišču.

Privoščite si čašo zdravilja!

Roko na srce!

pa povejte odkrito, ali ni res nebeško dobra naša rogaška slatina, pa bodisi da jo pijete samo, z vinom ali s sadnim sokom!

Rogaška slatina

je užitek in zdravilo obenem.

Nikdar ni bolan, kdor jo pije vsaki dan!

KULTURNI OBZORNIK

Duhovna kultura sodobne Poljske

V vrsto visoko kvalitetnih predavanj, ki jih je letos priredil pod večjim vodstvom predsednika dr. Frana Windischerja Ljubljanski klub, moramo šteti tudi sinočnje predavanje dr. Franca Steleta o »Duhovni kulturi sodobne Poljske«. V predavanju nam avtor ni razgrnil zgolj sintetične podobe celotnega strujanja v vseh žilah poljskega duhovnega življenja (literatura, slikarstvo, kiparstvo, arhitektura, časnikarstvo, filozofika in književna znanost, gledališče itd.), marveč je pokazal tudi svojstveno silo in poslanstvo poljske književne in likovne umetnosti, ki sta čudovito zložno oblikovali življenje svojega naroda, tako, da je v njih verno zrcalo in pobuda vsega snovanja, borb, neuspehov in zmag poljskega naroda. Stele je razgrnil duhovne napore in preobrazbe poljske kulture z zorišča dveh prelomov v dosedanj poljski zgodovini, to sta propad poljske državnosti v 18. stol. in vstajenje nove Poljske po svetovni vojni. S propadom poljske državne avtoritete se je začel poljski duhovni preporod, ki se je zlasti javljal v književnosti, katera je ostala vse do svetovne vojne ena najvidnejših priči življenja in enovajanja poljskega duha. Ta preporod je bil izvršen v zač. 19. stol., na razpolju med klasicizmom, ki je pomenjal za samostojno Poljsko zadnjo obliko kulture, in med romantiko, ki je zavela nad obupajočo Poljsko kot svež veter, ki je budil duše k novemu iskrenemu snovanju. Iz tega položaja klasicizma in romantike na razpolju dveh dob poljske zgodovine je razločljivo, da sta ostali obe smeri odede nekam usodni kot dva pola, med katerima je poslej nihalo poljsko umetnostno življenje, vse do danes. Oba so smatrali za bistveno poljska, zato se je nujno izražal ves duh poljskega naroda v teh dveh umetnostnih smereh, najsi sta si medsebojno še tako nasprotni (n. pr. največja pesnika poljske romantike, Mickiewicz in Slowacki, sta v svojih delih upoštevala klasična načela). Glede romantike pa velja drugo za poljsko novejšo kulturno zgodovino osnovno dejstvo, da je bil elehri aktivni pokret zadnjih 100 let vselej združen z romantično formo poljske kulture. To velja za novembarsko vstajo l. 1830 (Mickiewicz in Slowacki), za januarsko vstajo 1863 (A. Grottyer) ter končno za l. 1914 in poljski osebovniški pokret v svetovni vojni (neoromantika Mlade Poljske z Wyspiańskim).

Vojni je sledil drugi prelom v poljski duhovni kulturi, ki se zdi, da ne bo manj važen za prihodnost, kakor je bil prvi prelom za njeno preteklost. Vsa poljska kultura je na mah obstala pred novim položajem. Borbe za svobodo ne bo več, zato se je morala vsebina dosedanje kulture iskati novih razgledov. Najbolj viden prehod v novi čas je v literaturi in likovni umetnosti. Obe duhovni kulturi se podobno kakor v poljski polpreteklosti, še danes prav srčno izpolnjujeta in nudita zaokroženo sliko o smereh, po katerih sili poljska duhovna stvariteljskost poveljnega časa v dejanja. (Radi pomanjkanja prostora se bomo na kratko ozrli le na literarno snovanje poveljnega Poljske). Notranji preobrat je v literaturi označen in utemeljen predvsem s tem, da stopi z dosego svobode na mesto narodnega interesa, ki je doslej vezal vse druge, osebno doživljanje in občeločevski interes. Zatorej so se tu razmahale smeri (kakor futurizem), ki si niso mogle priti utrditi tal. Tik pred koncem vojne se je pojavila v Poznanju kot nekaj podzvesten izraz bližajoče se svobode ravja »Zdrój« (Vir) z obezno pisateljsko družino, ki je bila usmerjena ekspresionistično. Ko je revija prenehala izhajati, se je preneslo vse kulturno življenje v Varšavo, kjer so se zbirale zmerom nove skupine z novimi revijami. Najvažnejši skupini poljskih besednih umetnikov sta danes »Skamander«, kjer se zbirajo tvorci vseh umetnostnih smeri, in »Czartak«, katerega klic je: Nazaj k zemlji in ljudstvu (omeniti moramo, da podobne skupine imajo tudi likovni umetniki). Že v Mladi Poljski je poezija po neposrednosti umetniškega izraza nadkriljevala prozo. Isto se opazja tudi v povojni literaturi. Povojna proza ni tako razgibana, revolucionarna kakor poezija. Pisatelji, ki so ustvarjali tik do vojne pomembna dela, so kar nenadoma obstali. Edini, ki je zmagal novi čas in v svobodi svoje domovine doživel nov razcvet, je bil Stefan Żeromski, ki je v »Wiatru od morza« ustvaril eno glavnih del povojne poljske proze. Poleg uspešnih stvariteljev Zofie Nałkowske in Zofie Kossak-Szczucke (obe poznamo tudi Slowenci), se je avtorica Noce i Dmie, Marija Dąbrowska, povzpela na vrh povojne poljske proze; z njo, ki jo odlikuje preprost jezik in preprosti realizem v smislu nove predmetnosti, se je izvršil v poljski književnosti važen preokret, naperjen pred vsem proti mednarodnemu intelektualizmu. Povratak k zemlji in ljudstvu Zanimiv pojav v poljski umetnosti je med drugim tudi ta, da ima vprav žena odločilno vlogo v njej. V grafiki poleg Skoczylasa Tamara Lempicka, v prozi M. Dąbrow-

ska poleg omenjenih Nałkowske in Szczucke, v pesništvu mlajšega rodu pa je na prvem mestu Kazimiera Illakowiczówna.

Komaj bežno smo se dotekli Steletovega bogatega predavanja in sicer le z leposlovnimi stranmi, šli smo pa mimo drugih umetnostnih in znanstvenih strok, ki jih je predavatelj z mojstrsko preglednostjo in stvarnostjo razčlenjal. Na vsak način moramo izraziti željo, da bi Stele to svojo študijo v kakki reviji objavil: služila bo ne le kot pregleden repertorij vsega poljskega kulturnega snovanja, marveč tudi kot ogledalo svojstvenega poljskega ustvarjanja, ki je povsem ubrano po struni tipične poljske duše in preteklosti. Predsednik kluba dr. Windischer je predavatelju lahko brez pridržka izrekel vse priznanje.

Smetana: Moja domovina

Ljudski sinfonični koncert.

Samostojna narodna glasbena tla je postavil Čehom Bedřih Smetana, velik duh, ki se je v svojem snovanju zasidral v najjačje razgibani smeri druge polovice preteklega stoletja — v novi romantiki. Plodovit iz velikega notranjega bogastva je poleg opernih del izlival svojo glasbena spočetja tudi v sinfonične pesnitve, oblikovane v stilnem sorodstvu Berlioz—Lisztove smeri; med njimi je poleg »Wallensteinovega taborišča«. »Praškega karnevala«, »Triumfalne sinfonije« in drugih najvišje povzpelo ciklično delo »Moja domovina«, veličastna slika prizorov s češke zemlje in navdušen slavo-spev ljubezni do domovine. Slika pravim, kajti delo je kot tvorba slikarja, ki je znal s čudovitim spojem barv in črt ustvariti monumentalno kompozicijo, ki izžareva lepoto prirodne stvarstva. Slog tega ustvarjanja je namreč kljub visoko poetični ideji zasidran v naturalističnem slikanju, ki pod vsebino določujočim naslovom skuša vzbujati adekvatne asociacije in čustvene vzpore.

To pomembno delo, sestojajoče iz šestih samostojnih stavkov (Višegrad, Vltava, Sárka, S čeških logov in gajev, Tabor, Blaník), tedaj obsežno in visokoznahtveno, nam je skušal v celoti predstaviti sinfonični koncert, ki ga je izvedel pomnoženi operni orkester že zopet pod vodstvom ravnatelja Mirka Polića. Priznati moramo, da je obtemen samo po sebi simpatično, toda treba se je hoteen zavesti velikih zahtev, ki jih stavi tako delo, da v izvedbi dobi svoji umetniški vsebini skladno lice. Vendar kaže, da tega še ne zmoremo prav dojeti, kajti sicer bi ne prihajali na repertoar taki koncerti ob takih prilikah tako pogosto in to s tako samozavestnim pogumom. Na splošno sicer drži, da je bil po reproduktivni vrednosti ta koncert na višji stopnji, kot prejšnji Dvorakov. Tu smo namreč vsaj mestoma mogli dojeti čistejšee muzikalne vrednote. Vendar pa je bila celota v splošnem obris zopet dokaj površna in neizčista. Da pod krepim to trditve s primerom, naj vsaj v glavnem poskusim analizirati n. pr. drugi del — Vltavo. — Poetična ideja tega dela sloni na opisovanju te veličastne reke, ki je v svojem valovanju simbolno spojena s češko zemljo in na katere bregovih se odigrava romantično zamišljeno življenje narodovo — lov, ljudski plesi in zopet v noči fantastično rajanje nimf v luninem svitu; vse to življenje pa spremlja valovanje reke, ki se od svojih vrelcev vedno bolj širi do Svetojanske ožine, odkoder pa se iz ozkih strug zopet razlije v vsem svojem veličastju proti Pragi, kjer široko pozdravlja starodavni Višegrad. — Skladatelj, kot že rečeno, glasbeno sliko to misel s pomočjo naturalističnih asociacij v tem ko skuša v razdrobljenih muzikalnih kompleksih, ki se nepretrgano med seboj prelivajo, vzbuditi predstavo teka in valovanja reke, dočim vmesne dogodke oživetvarja s tipičnimi objektivno dojemljivimi tipičnimi motivi iz življenja. Pri reproduktivni pridejo tedaj v poštev trije glavni momenti: arhitektonska zgradba, motivniška plastika in muzikalna pristnost. Arhitektonika zahteva jasno sliko notranje napetosti, ki v tem slučaju sloni na predstavi reke, in mora tedaj imeti od najrazličnejših začetkov konstantno napenjajočo se linijo tja do končnega izliva reke proti Pragi, kjer je vrhunec te skladbe, ki se sprosti v slavnostnem pozdravu z Višegradom. Plastika hoče jasnega oblikovanja simbolnih motivov, ki se medsebojno pletejo in ponazorjujejo baš v tem vsebino. Zato je tukaj treba pravilne odtehtanosti v pod- in nadrejenosti motivov ter jasne barvne izdelanosti in instrumentih. Muzikalna pristnost pa obstoja v pravilnem dojetju motivne karakteristike in popolne stilne složnosti z umetnino samo. Tu spada tudi estetska dovršenost. — Če vse to apliciramo na dano izvedbo, nastajajo občutna nesoglasja, ki jih v podrobnosti na tem mestu pač ni mogoče iznesti; že v grobih obrisih pa je bilo dojemljivo, da linija napetosti ni pravilno rasla, temveč je imela celo več enakih viškov, dočim je prav resnični vrhunec izzvenel nekam medlo in brez širinskega zaleta.

Prof. Silvo Breškvar:

Majsko nebo

Hitrost svetlobe

Na zahodni strani se pogreza Orion, za njim pa Mali pes s Prokijonom in pa Dvojčka v žarke večernega Sonca. Od Malega psa preko spodnjega dela južnega neba do svetlih zvezd vzahajajočega Skorpiona se razteza dolgo ozvezdje Vodne Kače. Nad njo kraljujeta Veliki Lev s Kraljičem in Devica s Klamom. Nad Klamom pa žari najsvetlejša zvezda neba, močeni Jupiter. Vzhodno nad Devico so razvrščene zvezde Volarja za Arkturjem, največjo med njimi. Med Levom in Volarjem zapazi dobro oko veliko število drobnih zvezdic, ki so združene v ozvezdju Bereničnega kodra. Na pogled neznatna skupina, pa pomembna v znanosti, saj je v njej silno veliko spiralastih meglenic. To so svetla, podobna našemu svetluju — Rimske cesti. Vsaka teh meglenic vsebuje na milijone sonc ter so največji zvezdni sestavi, kar jih poznamo. Od nas in med seboj so ločeni po nepojmljivo velikih razdaljah. — Na severnem delu vzhodnega neba se dviga iznad obzorja močeni Herkul, za njim pa sledi Lira s svetlo Vego. Pod njo vzhaja Labod ali Severni križ. Pod Severnico v Rimske cesti je ozvezdje Kasiopeje. Če sledimo po Rimske cesti naprej, naletimo na zahajajočega Perzeja, Voznika in Oriona. — Nad našo glavo ugledamo znane zvezde Velikega voza. — Venera kot Danica plava v jutranji zarji. Vidna je le malo časa pred sončnim vzhodom.

Jupiter, nad Klamom v Devici je viden ves večer pozno v noč.

Saturn v Vodnarju se pokaže šele proti koncu noči.

Merkur in Mars sta nevidna.

Hitrost svetlobe. Najmogočnejša premičnica našega osončja je Jupiter, najlepša zvezda letošnjih majske večerov. V premeru je enajstkrat večja od Zemlje, odkljuje pa se tudi po tropu satelitov ali lun, ki krožijo okoli nje in za njo sledijo na potu okoli Sonca. Kaj bogata je ta družina, saj premore kar devet udov. Od teh pa so le štiri najmenitnejši in obenem najsvetlejši. Se golo oko bi jih utegnilo zaznati, če bi premočena Jupitrova svetloba ne udušila njihovega sijaja. Že majhno kukalo jih pokaže kot svetle pike poleg blestečega Jupitra.

Nekaj posebnega je s temi lunami. Od vseh lun v našem osončju je le te doletela usoda, da brez imen blodijo po vesoljnem prostoru. Zvezdoslovci jih kaj prozaično označujejo s — številkami! Le štiri najsvetlejšee (I., II., III. in IV.) so dobile nekoč imena: Io, Evropa, Ganimed in Kalisto. Pa teh se navadno izogibamo, rajši jih kot kazence imenujemo s številkami. Pač ne hvalčevnost sveta, saj so nam pripomogle razširiti znanje o značaju ene najvažnejših prikazni v prirodi, namreč o — svetlobi!

Te štiri lune krožijo okoli Jupitra skoraj v isti ravnini, v kateri ta veliki planet porišee svojo pot okoli Sonca. Zato pade skoraj ob vsakem obhodu okoli planeta njihova senca nanj in ustvarjajo na njem sončne mrke. Na nasprotni strani pa se potope v Jupitrovo senco, izgube sijaj in same mrknejo. V prejšnjih stoletjih in deloma še danes so bili ti mrki velike važnosti, ker so iz njih določali lego kraja na Zemlji, kjer so te pojave opazovali. Posebno pomorščakom so dobro služili.

Okoli leta 1676 je našel Danec Olaf Römer neko nepravilnost glede na čas, kadar mrki nastopijo. Enkrat mrknejo lune prej, drugič zopet kasneje kakor zahtevajo računi. Ugotovil je, da se pojavi mrk takrat prezgodaj, ko je Zemlja bliže Jupitru; ko pa se oddalji od njega, se mrk vedno bolj zakasni. Največjo zakasnitev je našel tedaj, ko je bila Zemlja od Ju-

— Plastika je občutno utrpela v tem, da se motivi niso skladno izoblikovali in ne imeli pravega medsebojnega povdarka. Za lov tipični rogovci n. pr. so bili ne samo medli, temveč celo popolnoma pokriti od ostalih instrumentov, ki bi v slikanju reke morali tu stopiti povsem v ozadje. Pri slikanju raja nimf so bile flave in klarineti nejasni in nesorazmerni z mehko melodično črto v godalih, tipično poseganje harfe v ta pies pa je ostalo povsem neslišno. Še drugi primeri pa dajo sklepati, da so sploh za tako izvajanje godala v orkestru preborno zasedena in ne morejo vzdržati plastične jasnosti proti pihalom. — Kar pa se tiče muzikalne pristnosti, bi pripomnil, da je n. pr. karakteristika motiva kmečkega plesa preveč sfrizirana, da so široke linije na sploh trgate z neko maniro sekanja, ki ni sprejemljiva, da so tipični povdarki na njih izostajali ali pa bili nepravilno prenašani in da na splošno baš v drobnih motivih ni bilo

Gospodarstvo

Javna dela drugod

V svoji zadnji prilogi »Arbeitsbeschaffung« prinaša »Frankfurter Zeitung« zanimive podatke o investicijskih delih v raznih državah. Naravno je številka predvsem posvečena nemški akciji za zmanjšanje brezposelnosti, ki zasluži vso pozornost. V drugih državah je stanje takole:

Anglija

Anglija direktno ne podpira načrtov za zaposlitev delavstva, toda vsa njena gospodarska politika je usmerjena za znižanjem brezposelnosti. Tu je v prvi vrsti omeniti odstop funta od zlata, uvedbo zaščitnih carin, pospeševanje življenja zmožnih panog v notranjem gospodarstvu. Tako so bile v začetku leta 1933. ukinitve vse subvencije za razna investicijska dela. V teku 12 let so namreč s temi subvencijami ter z drugimi dohodki izdelali okoli 17.000 objektov za 190 milijonov funtov. Od tega je dala država 35%, ostalo občine. V ta namen so bila najeta 20 do 30 let tekoča posojila. Največja zaposlitev je bila dosežena pri teh delih spomladi leta 1931. s skoro 60.000 delavci. Nekaj časa je imela vsa akcija videz, da gre za pomoč posebno prizadetim krajem, toda že leta 1930. je bila ta specializacija odpravljena. Ko je bil sistem direktnega podpiranja ukinit, imamo sedaj le še indirektno podpiranje: subvencije za kulturo sladkorne pese, pospeševanje sorodnih strok, subvencije ladjedelstva itd. V splošnem pa moramo reči, da je dvig angleškega gospodarstva nastopil radi drugih razlogov.

Francija

Breme brezposelnosti v Franciji doslej ni bilo tako težko kot v drugih državah. Poleg tega je veliko število brezposelnih delavcev ravno dala milijonska armada inozemskih delavcev. Od teh inozemskih delavcev se jih je izselilo okoli pol milijona v zadnjih dveh letih. Javnih del v velikem obsegu ni bilo, le posamezni okraji in predeli države so vodili politiko preskrbe dela. Veliki program nacionalne obnove Tardieua je ostal na papirju, poleg tega pa je bil njegov najvažnejši namen racionalizacija francoske industrije. Nova vlada g. Doumergueja skuša spraviti v francosko gospodarsko politiko novo linijo in je najavila velik program javnih dobav, za kar naj bi se v prihodnjih šestih letih porabilo 15 milijard frankov.

Španija

Vlada je predložila parlamentu program za javna dela, za kar namerava najeti amortizacijsko posojilo 1 milijarde peset. Na podlagi tega programa bi dobilo zaposlitev okoli 50.000 do 80.000 delavcev za štiri leta. Program obsega gradbo javnih poslopj, gradbo cest. Manj pa je namenjeno elektrifikaciji železnice in izgraditvi vodnih sil.

Avstrija

Lani je Avstrija najela veliko posojilo, katerega znaten del se naj porabi za javna dela. Poleg tega je prvič po vojni dala v redni proračun veliko zneske za javne nabave. Skupno računajo na znesek 150 milij. šilingov. Ta vsota se razdeli na manjše število del. Predvsem nameravajo denar porabiti za gradbo cest, kar naj služi tujskemu

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije A. D.

podružnica Ljubljana Tel. št. 30-20

podeljuje obrtnikom poedino in obrtnim podjetjem

posojila na vknjižbo

do zneska po Din 200.000.—

menična posojila brez vknjižbe

z dvema žirantoma — do zneska po Din 50.000.—

Vse potrebne informacije dobe interesi ustmeno ali pismeno pri Zanatski banki Kralj. Jugoslavije A. D. podružnici v Ljubljani, Gajeva ulica 6.

dovršene enotnosti in marsikje premalo estetskih fines. — Vse to pa je le površno opazovanje, ki bi v detajlih obsegalo še marsikaj nepravilnosti. Podobna nesoglasja bi mogel opisati še pri vseh stavkih, pa naj to zadostuje. Omenil bi le še, da je bila fuga v 4. delu silno nejasna in zmedena poleg tega, da ni bila izvedena v pravem tempu in da je bil enako nejasen zlasti zadnji del Tabora, kjer tudi koralni motiv ni našel polnega izraza.

Menim, da je že skrajni čas, da pridemo enkrat do resnega in pravi umetnosti čim bolj približanega dela. Saj vsak od nas rad upošteva in ceni ves trud, ki je vložen v take koncerte, toda z našega glasbeno kulturnega stališča je vendar nujno potreba, da se enkrat dvignemo s te povprečnosti.

Koncert je bil še dosti obiskan in poslušalce je delo prav lepo ganilo, da so dajali mnogo priznanja.

V. U.

prometu (60 milij. šil.), nadalje za zgradbo mostov v alpskih krajih (40 milij. šil.), melioracije in slična dela, ki so najboljše zaposlitev za delavske prostovoljce. Ostanek se bo porabil za zgraditev dunajskega obsebnega pasu delavskih hiš. Elektrifikacija se radi ugovora komisarja Zveze narodov ne bo nadaljevala. Vlada si obeta od izvedbe tega programa zaposlitev okoli 110.000 oseb, od česar naj bi jih prišla polovica v prostovoljno delavsko službo.

Poljska

Poljska je v prošlem proračunskem letu dala za njna dela 90 milij. zlotov. Največji del te vsote (do 90%) je prišel iz takozvanega delavskega fonda, v katerega se stekajo posebni davčni pribitki in izredne dajatve. V tekočem proračunu je v ta namen na razpolago 80 milij. zlotov. Kljub zmanjšanju proračunske vsote računajo, da bodo zaposlili okoli 40.000 delavcev več (skupno 100.000), kar nameravajo doseči na ta način, da se delovni teden zmanjša od 6 na 4 dni. Glavna dela so pri cestah in vodnih poteh ter v gradbah železnice. Poleg nameravajo Poljski podpreti tudi zasebno iniciativo s subvencijami. Iz rednega proračuna bo šlo za državne nabave 200 milij. zlotov. Končno nameravajo dati kreditno pomoč pri gradbi malih stanovanj, kar bi dalo zaposlitev za 70.000.

Severnoameriške Združene države

Na podlagi Recovery zakona (o pomoči) je bil ustanovljen najprej urad: »Public Works administration«, ki naj bi izvrševal javna dela. V ta namen mu je dala državna blagajna 3½ milijarde dolarjev. Ko pa se je v novembru lani izkazalo, da je treba takoj več sredstev v javna dela, je bil od tega urada oddvojen nov urad: »Civil Works Administration«, ki odgovarja približno nemškemu in avstrijskemu Arbeitsdienstu. Pri teh delih je bilo zaposlenih konec januarja 1984 3.400.000 ljudi. Prva omenjena ustanova »Public Works Administration« je doslej zaposlila okoli 900.000 brezposelnih. Večina del bo izvršena v letu 1984. (za 2 milijardi dolarjev) in leta 1985. (za dobro milijardo dolarjev). Denar se bo porabil za najrazličnejša dela: gradbo cest, regulacijo rek, gradbo kanalov, vodnih central, malih stanovanj, nadomestne investicije pri železnicih, nadalje za gradbo aeroplanov, za gradbo vojnih ladij itd.

★

Trgovski kongres v Skopju. Delegati iz dravske banovine odputujejo na trgovski kongres v Skopje danes, v četrtek, zvečer z brzim vlakom iz Ljubljane ob 20.03, iz Zidanega mosta ob 21.12, iz Sevnice ob 21.33 in iz Brežic ob 22.06. Na vstopni postaji naj kupijo celo vozno karto — iz Ljubljane — Zidanega mosta — Sevnice — Brežic — za brzi vlak. Vozno karto naj shranijo, ker bo veljala tudi za povratek.

Borza

Dne 9. maja

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Curiha in Prage, narasel je London, dočim so druge devize popestile.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling notiral: v Ljubljani 9,35—9,45, v Zagrebu 9,45 in v Belgradu 9,3811—9,4811. — Grški boni v Zagrebu 32 bl., v Belgradu 31,40—32,10. — Španska pezeta: v Ljubljani 6,45 den., v Zagrebu 6,55—6,65 (6,60), v Belgradu 6,60—6,70. — Angleški funt v Zagrebu 251,70—253,30 (252,50), v Belgradu 252,30—253,90. — Ljubljana. Amsterdam 2316,79—2328,15, Berlin 1344,03—1354,83, Bruselj 798,57—802,51, London 174,08—175,68, Curih 1108,35—1113,85, New York 3379,11—3407,37, Pariz 225,68—226,80, Praga 142,34 do 143,20, Trst 290,35—292,75. — Curih. Pariz 20,3625, London 15,7450, New York 307,12, Bruselj 72,05, Milan 26,24, Madrid 42,2250, Amsterdam 208,95, Berlin 121,45, Dunaj 73,25 (57,50), Stockholm 81,15, Oslo 79,10, Kopenhagen 70,30, Praga 12,84, Varšava 58,30, Atene 2,92, Carigrad 2,51, Bukarešta 3,05.

Vrednostni papirji

Tendence je za drž. papirje slejkoprej čvrsta vendar znatnih izprememb v tečajih ni bilo. Promet je postal nekoliko znatnejši in je znašal na zagrebški borzi: vojna škoda 1000 kom., 8% Bler. pos. 2000 dol., 7% Bler. pos. 1000 dol. in agrariji 1000 dol.

Ljubljana. 7% inv. pos. 71—72, agrariji 36,50 den., vojna škoda 309 den., begl. obv. 54 den., 8% Bler. pos. 54 den., 7% Bler. pos. 50,50 den., 7% pos. Drž. hip. banke 65 den., Kranj. ind. 250 bl. Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71 den., agrariji 36,50—37,50, vojna škoda 310—311 (309, 310), 5. 6., 7., 8. in 9. 308—311, 12. 306—311, 6% begl. obv. 53,87—54, 8% Bler. pos. 54—54,25 (54), 7% pos. Drž. hip. banke 65—65,50 (65). — Delnice: Narodna banka 4100—4200, Priv. agr. banka 218 do 222 (220), Osj. sklad. tov. 135—165, Impex 50 den., Trboveljska 96 bl.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71—71,50, agrariji 36,50—37,50, vojna škoda 310—311 (311, 310,50), 9. 308—310 (309), 6% begl. obv. 54,25 do 54,50 (54,25), 8% Bler. pos. 54—54,50, 7% Bler. pos. 51—51,50 (51, 51,25), 7% pos. Drž. hip. banke 65,25—65,75 (65,50). — Delnice: Narodna banka 4100 den., Priv. agr. banka 217—218 (219, 217).

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je nadalje v znamenju čvrstosti. Cene so narasle in znašajo danes: pšenica banaška 102,50—103, baška 105—110, prekmurska 120, koruza Sisek 95, moka 205—210. Drugače so vesti o stanju letine zelo neoneotne. Iz Romunije poročajo, da je suša uničila del letine, toda le v nekaterih krajih. Možno je sicer, da bo ostalo nekaj za izvoz, gotovo pa to ni. Boljše stoji koruza. Tudi iz Madjarske prihajajo vesti o suši in je v enem samem dnevu cena pšenice na budimpeštanski borzi poskočila za 2 penga.

Sport

SK Primorje : Sparta (Zagreb)

Danes ob 16.30 na igrišču Primorja

Za današnje tekmo vlada veliko zanimanje med našim športnim občinstvom, četudi bo samo prijateljskega značaja. Vsakdo se zanima za zagrebške goste, ki igrajo v zagrebških vodilnih nogometnih klubih, v kateri so morali Sparta celo kloniti. Imena Stankoviča, Gumhalterja in zlasti našega očjega rojaka Mihelčiča povedo dovolj. In ker nastopijo gostje v svoji najmočnejši postavi, bo današnja igra pravi športni užitek.

Največje zanimanje pa vlada seveda za našega reprezentanta, ki ga že dolgo nismo videli nastopati. Kakor čujemo, bo nastopil s nekaterimi novinci, svežimi silami, ki bodo s starimi borci pokazali občinstvu nogometno igranje, kakršne že dolgo ni bilo v Ljubljani. Pokazali pa bodo tudi, v koliko so napredovali pod svojim prvostolnim inozemskim trenerjem. Zato naj danes nihče ne zamudi prilike in naj pridejo zlasti prijatelji lepe nogometne igre na igrišče ASK Primorja.

Ob 14 nastopijo juniorji Primorja proti rezervi Slovana, ob 15 rezervi Primorja proti Svobodi Vič, glavna tekma pa prične ob 16.30.

Stafeta TKD Atene za pokal ge. Agnola

Danes ob 11 se vrši izpred igrišča TKD Atena štafetni tek za dekleta, ki ga je razpisalo društvo Atena. Proga je dolga 3000 metrov in razdeljena tako, da bodo svoje zmagovalne lahke pokazale tudi tekačice za kratke proge. Tek bo zelo zanimiv in vabimo cenjeno občinstvo, da se ga udeleži. Vstopnine ni. — Pokal, ki je prehodno, je darovala gospa Agnola, katera rada podpira naša dekleta pri njih športnem stremeljenju in razvoju.

Tenis-odsek TKD Atene opozarja ljubitelje belega športa, da se kmalu javijo k vpisovanju, ker je letos izvanredno živahno zanimanje za tenis. Letošnja zgodnja pomlad in ugodno vreme vam nudita veliko prilike, da se osvežite na naših lepih in vzorno negovanih igriščih v Tivoljskem parku. Naš novi odbor deluje z velikim zanimanjem ter nudi na preurejenih prostorih z novimi napravami cenjenim igralcem izvanredne ugodnosti. Tehniško vodstvo pripravila za to sezono več družabnih tekem, zato ne zamudite drugega časa. Na željo igralcev je uveden odprt sistem igranja, tako da vsak član, kakor tudi dijak lahko igra vsak dan in ob vsaki uri. Jamčimo, da pride letos vsak član sigurno na svoj račun. Kvalificirani kakor tudi brezplačni trenerji so vedno na razpolago. Ugodnost nudi tudi garderoba z omaricami za obleke in športne rekvizite proti minimalni pristojbini. Vpisovanje je vsak dan pri oskrbniku na igrišču.

Internacionalni lahkootletski miting Primorja

Sobota in nedelja — igrišče Primorja

ASK Primorje je svoj mednarodni miting, ki bi se moral vršiti včeraj in danes, preložilo na soboto in nedeljo, da omogoči prisostvovanje trem odličnim celovskim atletom: avstrijskima državni- ma reprezentantom na srednje in dolge proge Kuntschitzu in Lebanu ter odličnemu skakalcu Eggerju. — Prireditelj bo nastopil s svojo najmočnejšo ekipo, tako da bo prireditelj nudila zelo lep sport.

Olimpijski dan v Mariboru. Na seji pripravljalega odbora za letošnji Olimpijski dan je bilo sklenjeno, da se bo izvršila dopolnilna na ulicah nabitna akcija, popoldne pa bo na igrišču SK Železničarja nastop vseh športnih organizacij v vseh panogah; tako bodo nastopili nogometaši, lahkootletski, težkootletski, kolesarji, sabljači itd.

Evropska reprezentanca proti Ameriki. Evropske boksarje bodo zastopali proti ameriški reprezentanci naslednji bokserji: Kubinyi (Madjarska), Sergio (Italija), Kästner (Nemčija), Faccini (Italija), Roisland (Norveška), Szigetti (Madjarska), Nilsson (Svedska), Pürsch (Nemčija).

Sveža jajca

prodaja po najnižji dnevni ceni
Franc Matheis-ovi nasl.
Brežice.

Naznanila

Ljubljana

1. Kresni večer na ljubljanskem Gradu priredi Rdeči križ. Spored je pester in bo audil obilo izvrstne zabave. Cisti dobiček je namenjen revšem. Društvo prosi, da prepuste la večer dobrodelnemu namenu Rdečega križa. — Odbor.

1. Dnevi mladinski glasbe pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. V dnevi 2. in 3. junija t. l. ob priliki pomladanskega veselja bosta v Ljubljani dneva mladinske glasbe pod okriljem sekcije JUJ za dravsko banovino. Za nastop se je prijavilo 22 mladinskih zborov iz vse dravske banovine. To bo brez dvoma prva in zato najbolj zanimiva revija mladinskih pevskih zborov. Ob tej priliki bo slavil tudi povsod znani »Trbovelski Slavci« svoji stoti nastop. Razpored nastopov bo naslednji: 2. junija ob 8 zvečer bo koncert »Trbovelskega Slavca« v hotelu »Union«. 3. junija ob 8 zjutraj bodo peli mladinski zbori pri šolskih mašah v ljubljanskih cerkvah. Ob 10 bo nastop mladinskih pevskih zborov v dvorani hotela »Union«. Vsa zbor bo izvajal dve kompoziciji, nkar bodo vsi pevi skupno zapeli tri skladbe. Ob tem času bodo tudi radio-predavanja o mladinski glasbi, mladinskih pevskih zborih, njihovem dosedanjem delu in pomenu. Prav tako se bo vršilo posvetovanje vseh pevovodj mladinskih zborov. Obravnavo se na javnost, društva ter korporacije, da to upoštevajo radi eventualnih prireditelj. — Pripravljali odbor pri sekciji JUJ za dravsko banovino v Ljubljani.

1. Se. maša na Rožniku. Strok. in podporno društvo trgovskih in podjetniških službenec v Ljubljani vabi vse člane in prijatelje društva k sv. maši na Rožniku v nedeljo dne 13. maja ob 9.

1. Samarjanske in samarjani Rdečega križa v Ljubljani, ki jih ne veže službena dolžnost, se vabijo, da se o priliki protituberkuloznega kongresa udeležijo predavanj v petek, dne 11. maja ob 13 do 17, v soboto dne 12. maja ob pol 9 do pol 12 v dvorani Devatske zbornice. — Načelnstvo.

1. Občni zbor »Dobrote«, obširnega podpornega društva poštinskih namestencev v Ljubljani, bo 11. maja ob 19 ali 19.30 v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani.

Kongres mednarodne zveze rokoborcev

O priliki evropskih prvenstev v rokoborbi se je vršil v Rimu tudi kongres mednarodne amaterske zveze rokoborcev, katerega se je udeležilo 18 narodov s 50 delegati. Anglež Longhurst, ki je opravljal funkcijo blagajnika zveze od njenega obstoja, je to mesto radi bolezn odložil; kongres ga je izvolil za častnega člana zveze, njegovo mesto pa je do prihodnjega obnega zbor prevzel tajnik zveze Madjar Csilag. Članarina (tri angleške funte) se mora kot do- slej vnaprej plačati. One narodne zveze, ki imajo zaostanek v članarini, nimajo pravice glasovanja niti prisostvovanja na kongresih. Imajo sicer pravico startati toda ne dobijo nikakih odlikovanj. Prihodnje leto se vrše evropska prvenstva v grško-rimski rokoborbi o veliki noči v Kopenhagenu, v prosti rokoborbi pa v začetku maja v Bruslju. Obravnavali so tudi prihodnje olimpijske igre, ki se vrše l. 1936 v Berlinu, ter so predlagali, da se vrši prosta rokoborba v času 2., 3., in 4. avgusta, grško-rimska rokoborba pa v času 6., 7., 8. ter 9. av- gusta. Spremembe pravilnika za tekmovalce so se izročile posebni komisiji. Nemčija je predla- gala, da se upelje v program še džudžitsu.

Svetovno prvenstvo v streljanju na golobe se je vršilo te dni v Budimpešti. Evropski prvak je postal Nemec dr. Schöbel s 187 zadetki od 200. Evropsko prvenstvo moštev si je osvojila Madjarska pred Nemčijo in Dansko. — Svetovni prvak v streljanju na golobe pa je postal Madjar dr. Montag pred Francozom grofom Deaumontom. Oba sta dosegla po 281 zadetkov in šele pri ponovnem streljanju je dr. Montag z enim zadetkom naskoka (288, Francoz jih je dosegel 297) postal svetovni prvak. Na tretjem mestu je Nemec Schöbel z 279 zadetki. Tudi prvenstvo moštev si je osvojila Ma- djarska s 1085 zadetki pred Nemčijo, ki jih ima 1060, in Dansko, ki jih ima 1063.

Nurmi pojde vendar v Rusijo. Kakor je naš list svoječasno že poročal, se poda sloviti finski tekač Nurmi v Rusijo, kjer bo parkrat nastopil. Finska zveza se še vedno ne more sprizniti z Nurmičev- namero, vendar pravi Nurmi, da je to pač vseeno, kajti turneja je že gotova stvar.

Svicaški smučarski tečaj. Kako ogromen raz- mah je zavzelo smučarstvo po svetu, nam najbolj nazorno dokazuje Svica, ki bi jo po vsej pravici la- hko imenovali deželo športa in še prav posebej zimskega športa. Dolga letošnja zima je tudi mno- go pripomogla do takih uspehov v smučarskih te- čajih, ki so se deloma vršili prav do velike noči in še dlje. Tečajev se je udeležilo v petdesetih smu- čarskih tečajih — v tako zvanih švicarskih smu- čarskih solah — ki so se vršili od božiča dalje, nič manj kot 120.000 tečajnikov. Armada smučarjev raste od leta do leta in menda ne bo dolgo, ko bo prav redek oni, ki se ne bi v lepem zimskem času podal z dilcamic v naravo.

Zahvala

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom smrti naše nadvse ljubljene in nepozabne mame, stare mame in tašče, gospe

Franje Mravljakove

okrajne babice

kakor za poklonjene vence in cvetje, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, gospodom iz Mladinskega doma za številne obiske ob bolezn, pevskemu društvu »Zvezda«, Elizabetni konferenci, Vincencijevemu društvu, Gaslinemu društvu, vsem gospem, ki so jo obiskovale ob bolezn, vsem koleginjam diplom. babicam za obiske, ter končno vsem prijateljem in znancom, ki so drago pokojnico v tako častnem številu spremlili na njeni zadnji poti. Rekvizijem za pokojno se bo pel v ponedeljek, dne 14. maja 1934 ob 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, Moste, dne 9. maja 1934.

Zalujoči ostali.

BIRMANSKA DARILA

NIZKE
CENE

VELIKA
IZBIRA

KUPITE DOBRO IN PO NIZKIH CENAH PRI

H. SUTTNER — LJUBLJANA 4

PREŠERNOVA ULICA ŠT. 4, POLEG FRANČISKANSKE CERKVE

CENIK ZASTONJ IN FRANKO.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Cetrtek, 10. maja: 8.15 Poročila 8.30 Telovadba (Pa- stišek Ivo) 9.00 Orgelski koncert (Arnold Blaž) 9.30 Ver- sko predavanje (ravnatelj Jagodice) 10.00 Preno cer- kvene glasbe iz stolnice 11.00 Slovenske narodne s spremljevanjem radijskega orkestra, poje ga. Ramša- kova, Mišičeva, gr. Gosti in Janko 12.00 Cas, reproduc- ciran instrumentalni solistični koncert 16.00 O napra- vah za preprečenje trčenja vlakov (Filip Ogrič) 16.30 Radijski orkester, vmes plošče in harmonika solo 19.30 Preno opere »Dalibor« iz Prage, v odmoru čas in po- ročila.

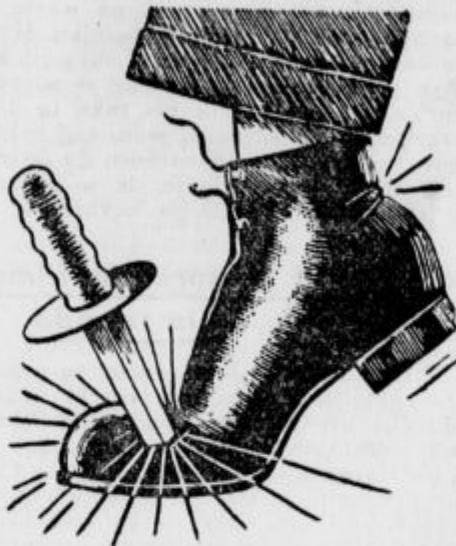
Petek, 11. maja: 11.00 Soliska ura: Proslava mate- rinskoga dne 12.15 Koncert reproduc. jugoslov. pesmi 12.45 Poročila 13.00 Cas, reproduc. koncert godbe na pi- hala 18.00 Radijski orkester 18.30 Izleti na nedeljo (Vla- dimir Petrič) 19.00 Francoščina (prof. Prezeli) 19.30 Milčinski, prijatelj velikih in malih otrok (Ciril Ko- čevar) 20.00 Preno iz Zagreba 22.00 Cas, poročila, lahka glasba.

Drugi programi:

CETRTEK, 10. maja. Belgrad: 19.30 Preno iz Pra- ge — Zagreb: 19.30 Preno iz Prage — Dunaj: 17.30 Kvarter Tautenhayn 19.15 Iz novih operet 20.45 Preno opere »Mefistofeles« iz milanske »Scale« — Budimpešta: 18.30 Poročila s tekme Madjarska—Anglija 19.30 Igra 21.30 Salonska glasba 21.50 Olgarska glasba — Milan- Trst: 20.55 Opera »Mefistofeles«, Bolto (iz »Scale«) — Rim: 20.45 Milan — Praga: 19.30 Opera »Dalibor«, Sme- tana (iz narodnega gledališča) — Varšava: 17.15 Vo- kalni in klavirski solistični koncert 19.30 Proslava ro- munskega narodnega praznika 20.55 Preno iz Milana — Monako: 19.00 Večerni koncert 21.00 Pesta ura — Bratislava, Hamburg, Königsberg: 20.00 Muzikalični štafeti tek — Berlin: 20.00 Koncert.

PETEK, 11. maja. Belgrad: 19.30 Novela 20.00 Za- greb — Zagreb: 20.00 Klavirski koncert 21.00 Vokalni koncert 21.50 Koncert na belu — Dunaj: 16.40 Koncertna ura 20.00 Smetanov in Dvorakov koncert 21.30 Mladina v maju — Budimpešta: 18.30 Klavirska glasba 19.30 Don Carlos, opera, Verdi — Milan-Trst: 20.45 Simfoni- ni koncert — Rim: 20.45 Godba na pihala — Praga: 19.35 Pester večer 20.40 Figarova svatba, veseloliga, Beaumarchais — Varšava: 18.10 Lahka glasba 20.15 Simfonični koncert — Vsa Nemčija: 19.00 Zabavna glas- ba, godba na pihala itd.

Kurja očesa ki bodejo

Olajšanje v 3 minutah
brez bolečin, brez rezanja, brez
ostrih kemikalij

Ne režite nikdar kurjih oces in ne iz- postavljajte se nevarnosti zastrupljenja krvi, ker se lahko gotovo, hitro, lahko in brez bolečin rešite tudi najhujših kurjih oces. Pomocite svoje noge v vro- čo vodo, v katero ste vsuli polno pest Saltrat Rodella. Te močne zdravilne soli prodro do korenin kurjih oces. Bolečine takoj prenehajo. Kurja očesa se tako omehčajo, da jih lahko s prsti odstranite s korenino vred. Sproščeni kisik v tej mlečni Saltrat kopeli ublažuje bolne, utrjene in vnete noge. Odrgnjena mesta so zaceljena. Otekline izginejo. Ozki čevlji se nosijo z lahkoto. Hoja nam je v veselje. Te zdravilne soli lahko dobite v vseh parfumerijah, drogerijah in lekar- nah.

Modni kangarn,
sportni ševit,
ZA FINE OBLEKE.
Velika izbira,
ugodne cene.
R. Miklauc-Pri Škofu
Ljubljana

Traverze se kupijo:

6 kom. I prof. No. 25 dolžina 4'70 mtr.	
8 " " " " " " " "	36
4 " " " " " " " "	36
2 " " " " " " " "	39
3 " " " " " " " "	39
1 " " " " " " " "	420
1 " " " " " " " "	460
1 " " " " " " " "	390
2 " " " " " " " "	380
2 " " " " " " " "	340
2 " " " " " " " "	390
1 " " " " " " " "	370
1 " " " " " " " "	370
2 " " " " " " " "	160

Nosilci morajo biti v dobrem stanju. Ponudbe z navedeno ceno franko postaja Celje do 15. V. 1934 poslati na pošto predal 101, Celje.

ZAHVALA. Za obile dokaze sočutja, ki sem jih prejela ob priliki izgube svojega soproga, gospoda

BOHAK VIKTORJA

žel. sprevednika v pokoju

izrekam vsem prisrčno zahvalo. Poseb- no zahvalo pa izrekam čast. duhovščini, godbenemu društvu »Danica«, pevsem železničarjem za žalostinke, Majstrovim borcem s predsednikom g. Malenškom na čelu, tovaršem železničarjem in vsem, ki so ga spremlili k zadnjemu po- čitku. Vsem prisrčni Bog plačaj!

Maribor, dne 8. maja 1934.

ZALUJOČA SOPROGA.

koncerta. Prvi koncert bo v soboto ob 20.30 v veliki dvorani Celjskega doma in ga priredi CPD. Drugi koncert bo pa v nedeljo 13. maja ob 16 v veliki dvorani Celjskega doma in sicer Ipavčeve župe. Pri tem kon- certu bo sodelovalo 14 pevskih zborov.

e Proslava 300 letnice Antona Janše. Čebelarstva podružnica za Celje in okolico proslavi v nedeljo, dne 13. maja točno ob 15 pri čebelarstvu g. Martina Rebova v Košnici poučno predavanje, združeno s proslavo 300 letnice rojstva slavnega čebelarja Antona Janše. K temu predavanju in proslavi so vabljeni vsi člani, ne- člani in drugi, ki se zanimajo za čebelarstvo.

Drugi kraji

1. St. Vid nad Ljubljano. V cerkveni dvorani bo danes ob 16 Calderonov verski misterij »Skrivnost svete maše«.

Kranj. Današnja blagoslovitev gasilske avtomobil- ske lestve bo ob vsakem vremenu, le za primer naliva bo spored svečanosti skrajšani. Narodna zabava v ob- sežnih prostorih Narodnega doma pa bo potekla točno po obavljenem sporedu.

Šoštanj. Danes ob 15 nastopi mladinski pevski zbor.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA (Začetek ob 20)

Cetrtek, 10. maja: Praznik cvetočih deženj. Izven Cene od 5 do 14 Din.

Petek, 11. maja: Karjera kanclista Vincika. Izven. Znižane cene od 5 do 14 Din.

Sobota, 12. maja: Kulturna prireditelj in Črni mlaki. Izven. Znižane cene od 5 do 14 Din.

OPERA (Začetek ob 20)

Cetrtek, 10. maja: Ples v Savoyu. Na korist Združenja gledaliških igralcev. Izven. Znižane cene.

Petek, 11. maja: Libuša Red C. Na čast udeležencev kongresa Protituberkulozne lige.

Sobota, 12. maja ob 15: Pijava Tel. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Cetrtek, 10. maja: Zaprt.

Petek, 11. maja: Zaprt.

Maribor

m Salesijansko sotrudišstvo ima v nedeljo 13. ma- ja ob 16 sestanek v stolnem župnišču. Predava dr. Vol- či. Prosi se obilna udeležba.

m Birmanci, ki ne obiskujejo več šole, naj se oglašijo v župniški pisarni in sicer dečki v ponedel- jek 14. maja ob 17, deklice pa v torek 15. maja ob 17. S seboj naj prinese kratni list.

m V Ljudski univerzi predava jutri prof. Salih- Ljubunčič o čehoslovanskem slovstvu. Prireditelj je skup- na z jugoslovansko-čehoslovansko ligo.

m Gledališko naznanilo. V glasbenem repertoarju dobilo abonenti reda A še eno vzporedno »Vijolice z Montmartra«. Vendar se ta predstava radi zaposlenosti gđne Družvičeve ta teden ne more vršiti.

Celje

e Koncert Ipavčeve pevске župe. Ob priliki pro- slave 40 letnice CPD in odkritja spominske plošče skla- dateljem Ipavcem v St. Jurju ob j. ž. bosta v Celju dva

Strah pred operacijo ni upravičen

V dunajskem radiu je predaval dr. Hans Finsterer, znani dunajski kirurg, o strahu pred operacijo, ki je še vedno zelo razširjen med ljudstvom in ki je pogosto vzrok, da marsikateri bolnik plača z življenjem ta predsodek. Povsem neupravičen je strah pred bolečinami; saj je te kirurgija že popolnoma izločila. Tudi strah pred narkozo s kloroformom, ni upravičen; saj se te vrste narkoze prav malo uporablja. Niti pri bolnih na srecu, pljučih in drugih podobnih organih ni ta nevarnost upravičena. Tudi mnogo hudih operacij izvršijo danes zdravniki z lokalno oglušitvijo. Govornik je na ta način že operiral že 6000 ljudi. Tudi strah, da se operacija ne bo posrečila, je odveč. Nekdaj se rekli: Operacija se je posrečila, a bolnik je umrl. Danes ta rek ne drži več. Srečajo se celo najtežje operacije, v katerih je treba popolnoma odstraniti želodec, ali pa operirati raka v požiralniku, kar se danes že posreči. Vprašanje, ali se operacija posreči, odvisi zelo pogosto od splošne konstitucije bolnika in tudi od okolnosti, ali se operacija izvrši v pravem času.

Posebno je treba pobijati strah pred rakom, ki je zelo zelo pogosto neupravičen. Po predavateljevem mnenju ni na mestu, da zdravnik vselej pove resnico bolniku. Mnogo bolnikov radi tega obupa in ta obup jih žene celo v smrt s samoumornostjo. Če se zdravnik prepriča, da ima bolnik res raka in da je operacija nujno potrebna, tedaj naj bolniku dopove n. pr., da je nevarnost, da se raka nalezje in da je zato bolje, da se da takoj operirati. Mnogo večja je nevarnost, ako

preveč odlašamo z operacijo.

Profesor Finsterer je nato s številkami dokazal, kako se je kirurgija že izpopolnila. To dokazujejo posrečene operacije. Celo rak na prsnih žlezah, ki je za časa Billrotha bil pri 23% smrtonosen, je danes ozdravljiv do 1%. Visoka starost ni ovira za operacijo. Najstarejši bolnik, ki ga je predavatelj operiral, je bil star 90 let in je po operaciji živel še 5 let. Pri operacijah raka na želodcu umre samo okoli 10% ljudi, ako niso prizadeti že bližnji organi. Operiranci so živeli tudi po 20 let po operaciji, ne da bi se jim bila bolezen povrnila. Tudi pri operacijah raka v danki je umrljivost padla na 10–15%. Celo pri 80-letnih se je operacija posrečila. Prof. Finsterer je na 2000 bolnikih izvršil radikalno operacijo in odstranil želodec. Le malokateri bolnik je umrl. Tudi vse polno drugih operacij, katerih so se prej tako bali, je neupravičen. Operacije žolčnih kamnov se posrečijo do 99% tudi v primeru, da bolnika operirajo za časa napada. Nič večja ni nevarnost pri operacijah golš. Treba je seveda operirati pravočasno. Prav majhno število smrtnih primerov je v slučajih operacije slepiča. Dr. Finsterer je operiral nad 500 slepičev v mirnem stanju in od teh ni niti eden bolnik umrl; med napadom je od 580 bolnikov umrlo 1%. Tudi tu ni igrala starost posebne vloge. Nevarnost obstoji v odlašanju.

Po vsem tem je jasno, da je strah pred operacijo najhujši škodljivec. Ko bo ta strah popolnoma izginil, bodo uspehi zdravnika še večji.

Indijci proti nemoralnim filmom iz zapada

V Kalkuti se je toplo zavzel za prizadevanje katoliških misijonarjev, ki skušajo preprečiti predvajanje nemoralnih filmov, visoki dostojanstvenik, vodja takozvane družbe Marvari, g. Baijnath Bajoria. Predvsem propagira in zagovarja skupno sodelovanje katoliškega tiska in katoliških društev z nekrščanskimi indijskimi organizacijami, da bi se ta način dosegel dvig splošne morale.

»Brez dvoma črpajo Indijci,« tako se je izrazil, »svoje pojmovanje zapadne kulture iz kina, celo več: svoje naziranje o krščanski morali črpajo prevečkrat prav iz istega vira. Filmi z zapada spravljajo v oči indijskega ljudstva krščanstvo v slab glas. Zato se morajo katoličani združiti z drugimi javnimi ustanovami, da bi tako šli k skupni nalogi: k čiščenju in nadziranju kinematografskih predstav.

»Tudi drugi Indijci, nekristjani, predsednik iste družbe Marvari se je podobno izrazil o filmu: »Mnogi filmi s v nasprotju z indijskim pojmovanjem pravosti in spodobnosti. Njavna čistost vsakega naroda je več vredna kakor njegova industrija. Zato ne sme filmska industrija cveteti na škodo moralnega zdravja naših fantov in deklet.«

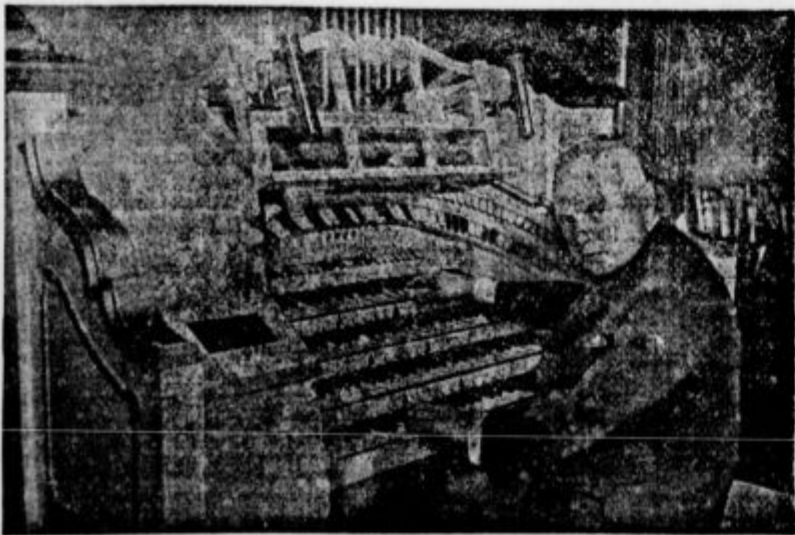
Tako govore plemeniti Indijci-pogani.

Boljševiška zgodovina ne pozna carjev

Moskovska »Pravda« poroča o predavanju zgodovine v sovjetskih šolah in toži, da ostane pravzaprav zgodovina dijaštvu španska vas. Sedanjí, uradno priporočen učbenik Gukovskega & Trahtenberga je res »vzoren v ideološkem oziruc. Zamolči carje in kralje ter istoveti ves zgodovinski razvoj z razredno borbo. To odgovarja marksističnim načelom, toda zavoljo tega nista omenjena na področju ruske zgodovine niti Peter I. in Katarina II. Kaj bi še govorili o drugih vladarjih. Zato se ne smemo čuditi, če je odgovoril neki gojenec ljudske šole predstavniku prosvetne oblasti na njegovo vprašanje: »Vladarji na Ruskem po Petru Velikemu?« »Nimam ničesar o tem v učbeniku. Vem samo, da je vladala po Petru I. neka dokaj dobra carica, potem pa je zasedel prestol zadnji car Nikolaj II.« Gojenec srednjih šol lahko odgovarja na vprašanja o gibanju žitnih cen v srednjem veku, toda nekdanj odločujoče žive in pester zgodovinske osebnosti pomenijo njim samo prazen zvok, kup mrtvih kosti. Dijaki ne vedo, kdo je bil Atila, niso nikoli slišali o Mohamedu. Zato pa ve, da »tvori vsebino zgodovine kmečkega stanu ne-prestan boj zoper gosposko.«

Brzjavna proga dolga 9500 km

Iz Moskve poročajo, da so te dni odpri neposredno brzjavno zvezo med Moskvo in Vladivostokom. Ta proga je dolga 9500 km. Doslej je bilo mogoče brzjaviti iz Moskve v Vladivostok edino s prenašanjem brzjavke.

Orgle s 1000 registri

To so moderne orgle, ki imajo 1000 registrov; seveda niso vsi registri polni. Kljub temu je z njihovo pomočjo mogoče ustvariti dolgo vrsto najrazličnejših kombinacij. Napredek torej tudi v orglarski umetnosti.

Ne streljajte! Jaz nisem Dillinger

To pravi napis na zadnji strani avtomobila. Ta deska kaže, kakšen nemir je zavladal v Ameriki, odkar se je začelo zasledovanje znanega roparja Dillingerja, ki mu policija ne more do živga. — Dillingerja zasleduje prava armada. Za njegovo glavo je bila razpisana visoka nagrada.

„Daj mi ogenj!“ - prepovedan

Na Bolgarskem so vpeljali zakon, ki prepoveduje prižgati cigareto s cigareto drugega kadilca. Na ta način hoče država svoje državljane prisiliti, da kupujejo vžigalice, ki se prodajajo v državnem monoplu. V zadnjem času so skušali Bolgari ta zakon odbiti, toda financa je poostрила nadzorstvo. Te dni je bil neki trgovec v Sofiji kaznovan s kaznijo 1000 levov, ker je proslil nekega pešca za ogenj. Znano je tudi da imajo kmetje na deželi tako zvani »večni ogenj«, to je ogenj, ki neprestano gori in ga rabijo namesto vžigalic.

Od Tilmenta do Snežnika

Slovenski jezik izginja iz Beneške Slovenije

Našim bravcem je že znano, da je videmški prefekt s posebnim odlokom prepovedal po vseh cerkvah beneške Slovenije slovenske pridige. Skratka, prepovedana je bila raba slovenskega jezika ali rezijanskega narčaja v vseh cerkvah. To je bil strahovit udarec za vse beneške Slovence. Kaj takšnega v mirni beneški Sloveniji, ki je bila popolnoma izven vsakega političnega boja, niso pričakovali. Vernike je prepoved domačega jezika tako potrla, da so skoro povsod zapustili cerkve, ko je pričel duhovnik pridigati v italijanskem jeziku; v nekaterih krajih so se tudi uprli in so celo zapodili duhovnika, ki je prišel od drugod propovedovat krščanski nauk v tujem jeziku. Domači duhovniki so pričeli z akcijo, da bi vlada, ki je vendar sklenila konkordat s cerkvijo, izprevidela, da je storila veliko krivico cerkvi in ljudstvu; saj konkordat izrecno določa, da se mora vršiti dušno pastirstvo v »tujerodnih« krajih po predpisih katoliške cerkve. In ti predpisi priznavajo narodom pravico, da se uče spoznavati Kristusa v lastnem jeziku. Večkrat je bil medtem pri sv. očetu tudi videmski nadškof Nogaro, menda v tej zvezi italijanska vlada vztraja pri prvotnem sklepu. Beneški Slovenci so tako prišli ob svoj jezik v cerkvi.

★

Zupni upravitelj Fon je končno moral zapustiti Ajdovščino. Zdaj upravlja faro Vipolže v Brdih. Nekaj časa je vodil dušno pastirstvo v Ajdovščini domačin prof. Filip Terčelj. Tudi ta je moral zapustiti domačo faro.

Nova cerkev v Trstu. Na vrhu sv. Vida v Trstu (Colle S. Vito) nameravajo zgraditi novo cerkev. Pričeli so že zbirati denar. Začasno so postavili kapelico, v kateri opravljajo službo božjo redovniki beneške province. Ti vodijo tudi akcijo za zgradbo nove cerkve.

Slaba letina se napoveduje na Vipavskem. Črešnje so splošno slabo obrodile. Trta ne kaže nič kaj dobro. Zaroda je silno malo. Pšenica se ni obnesla v srednji Vipavski dolini. Silno redka je in kmetje premišljujejo da bi bilo morda bolje da bi jo kar poželi in na to mesto vsadili kaj drugega. Breskve je slana ožgala. Ljudstvo je v prav obupan ker dobro vedo, da je njegova usoda odvisna izključno samo od letine. Ne vlada, ne pokrajinske oblasti se za njegovo usodo ne zmenijo. Davki se tudi v primeru najhujših elementarnih katastrof neusmiljeno iztirjujejo, ker so daní v zakup zasebnim podjetjem.

Mesto, ki raste kakor goba

V prvih treh mesecih tega leta je bilo izdano v Gdinji, znanem poljskem pristanišču 61 gradbenih dovoljenj, to je okoli 30 več kakor lansko leto. Pričeli so graditi že 55 stavb, lani samo 39, dovršenih je bilo ob tem času 58 stavb, lani 14.

Ena minuta.

On: Ali boš kmalu pripravljena, Marica?
Ona: Samo še eno minuto! Še klobuk si moram nadeti.
On: Dobro, lahko grem še k brivcu...

Za zdravje.

Prof. Haug priporoča pri nesrečnosti naslednje zdravilo: preden ležeš, dihaj pri odprtem oknu krepko in počasi; pri tem imej zaprta usta. Ponovi te vdihne in izdihne 6 do 12-krat najprej stoje, nato leži na hrbet in ponovi vajo. Nato pa boš spal bolje.

Vzoren razred.

Nadzornik obišče razred. Učitelj daje vprašanja in vsi otroci dvigujejo roke. Ko ga učitelj vpraša, vsak da jasen in točen odgovor. Pri konferenci je prejel učitelj seveda izvrstno pohvalo in ga je nadzornik stavil vsem za zgled. Po konferenci ga pa vpraša tovariš: »Kako si vendar to dosegel?« »Zelo enostavno. Pri meni dvignejo tisti, ki znajo, desno roko, tisti, ki ne znajo, pa levo roko. Vprašam seveda vedno tiste, ki dvigajo desno roko.«

Pilot je šel med misijonarje

Misijonsko okrožje Gariep v južni Afriki ima že od lanskega leta na razpolago en aeroplan, ki so ga misijonarjem darovali švicarski katoličani. Poleg tega se je ponudil misijonarjem za pilota znani švicarski letalec Hans Marti, ki je samo od februarja do junija 1933 izvršil 449 poletov brez najmanjšega defekta od ene do druge skrajne točke ogromnega misijonskega okrožja: prevašal je bolnike ali pa zdravnike in ta način je bilo rešeno marsikatero dragoceno življenje.

Sedaj je dobil aeroplan večjega in bolj mogočnega tovariša, ki ga je poslala misijonu v Gariepu nemška MIVA (misijonsko-prometna organizacija). Dne 16. marca je prispel vrli letalec Marti s tem novim letalom iz Evrope v južno Afriko. V letalu je prostora za pet ljudi. Sedaj študira pilot

Marti vremenske prilike v sosednji pokrajini Namaqualand, kjer bi tamošnji škof Klemann tudi potreboval za svoj obširni misijon eno letalo. MIVA pa ima namen, da bo uredila v Gariepu središče za vso misijonsko letalsko službo v Južni Afriki.

★

Esperanto

Udeležencem VII. jugoslovanskega esperantskega kongresa, ki bo o binkoštih v Koprivnici na Hrvaškem, sporočamo, da je ministrstvo za promet z odlokom št. 7799-34. dovolilo vsem, ki se udeležijo tega kongresa, 50% popust na železnica. Oni, ki že imajo na podlagi uradniških legitimacij polovično vožnjo, si kupijo vozni listek do Koprivnice, ki velja tudi za povratek (torej 75% popust). Vsak udeleženec dobi tudi brezplačno kongresno knjižico (okrog 100 strani), ki vsebuje podatke o Koprivnici in esperantskem gibanju. Izdajo knjižice je omogočil magistrat mesta Koprivnice. — (G. P.)

Nova postreznica: »Ali ste me vi klicali, gospa?«

Vi dobite

Din 100--

pri nakupu novega aparata
KODAK JUNIOR 620
z anastigmatom F. 7, 7

Proti izročitvi izpolnjenega kupona plačate merito Din 490--
samo Din 390--

Odrežite ta kupon, izpolnite ga, ker isti velja Din 100--
pri nakupu aparata Kodak Junior 620 F. 7, 7

Vsakomur je sedaj izpolnjena želja, ker ima
edinstveno priliko za nabavo take prekrasne
kamere.

Posvetujte se z Vašim fotoirgovcem
glede odplačevanja na obroke.

Ta naša edinstvena ponudba velja samo
do 9. junija 1934!
Ne zamudite radi tega te prilike!

KODAK VERICHROME FILM JAMSTVO ZA USPELE POS ETKE!

Izročitev tega kupona pooblašča podpisane za popust

Din 100--

pri nakupu aparata Kodak Junior 620 f. 7, 7
Velja samo do 9. junija 1934.

IME _____

NASLOV _____

Vse vrste
manufakturno blago
kupite najcenejše pri trdkih
Narodni Magacin

Splošna tekstilna d. d.
Ljubljana - Mestni trg št. 17

Vulkan kose
apno, cement in razno-
vrstno železnino si nabavite
po zmernih cenah v staroznani trgovini železa

VINCENC KUHAR
Maribor, pri frančiškanski cerkvi

POZOR! **BIRMANCE!** **POZOR!**

Stara, Vam vsem poznana klebučarna
Anton Auer
sedajni več v Vetrinjski 14, ampak na
Glavni trg 17
Maribor

Tam dobite klobuke in čepice že od
24 Din naprej. Tudi popravila se pre-
vzamejo po brezkonkurenčni ceni ter
se strokovno izvršijo. Torej ne ho-
dite več v Vetrinjsko ulico 14, ampak na
Glavni trg 17
kjer je Anton Auer.

MARIJANA GABER
ROJ. PERKO

Pogreb blage pokojnice bo v četrtek, dne 10. maja ob
4 popoldne iz hiše žalosti, Predovičeva ulica št. 16 (Moste),
na pokopališče k Sv. Križu.

Moste-Ljubljana, dne 9. maja 1934.

ZALUJOČI OSTALI

Na
poročni dan...

mi je mož priznal

Nikdar ne bom pozabila radost, ki me
je prevzela ko sem zvedela, da je bila lju-
bezen mojega soproga najprej vzbujena z
lepoto moje sveže, mehke, bele kože, nežne
nalik rožnatemu cvetu. Še pred nekaj mese-
cih je imelo moje lice robato tkivo, po-
kvarjeno z razširjenimi znojnicami in zaje-
dalci. Tedaj pa sem z dnevno uporabo kre-
me Tokalon bele barve (ki ni mastna) pri-
dobila nepopisno lepo novo kožo. Ta krema
bell, krepča in nateguje kožo ter je koži
popolnoma neškodljiva. Prepričana sem, da
bo olepšajoči učinek te kreme Tokalon bele
barve pomagal vsaki ženi, razvneti možko
sroo.

Za birmo! Oglejte si izložbe

Ročne torbice, denarnice, kovčke, nogometne žoge,
nahrbtnike itd. v veliki izbiri po nizki ceni nudi
VAN KRAVOS, Maribor, Aleksandrova 13
ZA POTOVANJE

Za predelne stene
porabljajte samo
'FEER' plošče!

Z zakonom zaščiteni domači proizvod. Dobavljajo
po najugodnejših cenah: »FEER«
Ljubljana, Tyrševa cesta 55. Telefon 33-82

Delam od jutra do mraka!

Nihče mi ne verjame, da imam že 27 let
starega sina, ker mi vsak pravi, da izgledam
kot da imam 20 let! A verjemite mi, da ne
uporabljam nikakega sredstva. Nobene
kreme, ne pudra! Pazim samo na pra-
vilno naravno prehrano!

Vsako jutro vzamem za zajtrk Zvono-
kavo z mlekom, isto tako tudi svečer! Glejte,
to je moja skrivnost!

Zvono-kava hrani, a ne debeli, zato
mi je telo elastično. Za zdravo rdečo barvo
svojih lic se imam zahvaliti edino Zvono-
kavi! Zvono-kava je koristna za staro kakor
za mlado, pa tudi mali otroci jo radi uživajo.
Okus je izvanreden!

Od sedaj: za belo kavo samo Zvono-kavo. Zvono-kava se dobiva v
vseh boljših kolonialnih trgovinah.

Zavese

Vam najlepše napravi po
izbiri blaga specialni od-
delek za zavese

Rudolf Sever
Maribor, trg 2

Kdor kupi blago pri meni,
izgotovim brezplačno.

Širite »Slovenca«!

Obhajline slike! **Beli molitveniki!**

Približuje se doba prvih sv. obhajil, zato si do-
voljujemo opozoriti pred gg. katehete na obhajline
slike, katerih imamo v dveh velikostih po približno
50 vzorcev. Cene so izjemno nizke, tako da si
vsak lahko nabavi najfinejše vzorce.

Istotako nudimo edino le mi molitvenik »Pri
Jezusu«
v beli vezavi. Dobi se v okusni izdelavi
ter v dveh izpeljavah, prva gladko bela, druga imi-
trana kot bisernica. Cena Din 30--. Pri večjem
odjemu popusti!

Oglejte si zalogo!

H. NIČMAN - Ljubljana - Kopitarjeva 2

Antonija Žagar
roj. Mächtig
zasebnica

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 11. maja
ob pol 3 popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na
pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. maja 1934.

Maks, Rafael, Stanko, sinovi; Amalija, Marija,
hčeri; Maks, vnuč in ostalo sorodstvo.

Rekordna vožnja

»Kako je srečen, ta Simon! Moraka zvezda!«
Imel bo sobico z divanom in zakurjen mostič.
»Govore, da bodo pluli s hitrostjo 28 vozlov.«
»Če nas srečajo v megli, nas prekoljejo na
dvoje in nihče tega ne bo opazil.«
Simon je odgovoril:
»Dovolj mi je te tlake. Minili so trije meseci,
kar nisem sčel sukne, ne sezul škornjev.«
Tovariš:
»Še pozdravil nas ne bo več.«
Mornarji, ki so hodili mimo po hodniku, so se
nastavljali:
»Zapuščate nas, gospod poročnik?«
Mehaniki
so zapustili svoj stroj, kapitan je pokazal svojo
podganzo glavo.
Vsi so ga spremlili do vrat v ograji, eden no-
seč vrečo, drugi gumijast plašč, tretji škornje, če-
trti škaflijo s šestomerom. Ponujali so mu roke in
zavoje, ni že več vedel, kako naj se od vseh po-
salovi. Njegov odhod je povzročil veliko zmedo in
mnogo smeha. Nenadno so odinili, da ga je po-
tisnilo na klop in ko se je ozrl, je bil Mount-Eve-
rest! petdeset metrov za njim in obrisi tovarišev,
slonečih na ograji in kadečih iz pip in navidez
brezčutnih, so bili pogreznjeni v mirno meglo, na-
sičeno z nešteti drobnimi kapljami. Pomahal
jim je z dvignjeno roko in vsi so mu odgovorili.
Nato se je ozrl na »Moreko zvezdo«. Njena veličastna
gmota se je odbijala od temnosivega neba in
ozadja ladijskih trupov, dimnikov, žerjavov ter
jamhorov.
Sluga je potrkal na vrata, vstopil v kabino in
položil na pisalnik srebrn čajnik, izhlapevajoč vonj,
ki ga je Simon znal ceniti.

Dvignil se je na divanu in izpraznil čašico
vrela čaja. »Presneto,« si je dejal, »tu pa je člo-
vek dobro postrežen. Ubogi Mount-Everest!«
Kolikokrat sem bil primoran sam stopiti v kuhinjo in
si pripraviti zavrelec.

Emajlirana barva opaža je bila do pitčice belo-
blesteča. Široka postelj s toplo odejo ter rožastimi
zavesami, pisalnik, naslanjač in toaletna mizica z
umetelno ključavnico, usnjeno opremo in kristal-
nimi stekli so bili položeni. Sredi sobe je visel
lestenec in mala svetilka je bila pritrjena na po-
lici, kamor je nemudoma zložil svoje knjige. Nje-
gova mornarska torba in dva usnjena kovčega, od-
grnjena in pokrita z naslovnimi listki, sta se slabo
podajala v to okolico.

»K vragu vse to,« si je mislil, »saj ni za dru-
go, ko da človeka pomehkuži!«
Toda kljub temu, da se mu je tožilo po starem Mount-Everestu,
preplavljenem od šurkov, s tako nizkim stropom,
da je vselej, ko ga je mornar naglo zbudil, but-
nil z glavo obenj, in kabinami, ki v njih ni bilo
več prostora kot za enega človeka, je občutil udob-
nost svojega novega stanovanja.

Za knjigami je pospravil hitro še oblačila. Pe-
rilo je zložil v en predal, obleko v drugi, plašče
in čevlje v stensko omaro. »Ni treba mnogo, da za-
dobi soba malo osebnosti. Nekaj knjig, nekaj
zvezkov, album s slikami, na obešalniki jopič in
čepica, to bo dovolj.«
In ker je pretežen del noči prebil na straži in pri olovnicah, je legel in zapri-
l, a spanca ni hotelo biti.

Čutil se je osamljenega in nekoliko potrtega,
ker je zapustil ladjo, kjer mu je bil znan vsak kot
in ker ni imel občutka, da so njegovi stari tova-
riši v bližini. Pred duševnimi očmi so mu vstali
ozki in nizki hodniki, po katerih je hitel dolgi in

suhi glavni mehanik s klonečo glavo in s klopota-
jočimi galošami. Videl je goli mostič, izpostavljen
vsem vetrovom, stražnico, kjer so se zbirali, in ku-
štrave glave svojih tovarišev, radostnih oči po-
slušajočih novice, ki jih je s kopenskega prinesel po-
veljnik. Trudil se je, da bi si oživil znane glasove:
Kašelji tretjega mehanika, ki ni obetal nič dobre-
ga, kovinski smeh drugega kapitana in strojev
»bang, bang, bang«, enoličen in enakomeren skozi
stotine milj.

Nastavil je uho: pokanje in stokanje je trgalo
ogrodje in opaže »Morake zvezde«, prihajajoče od
zadaj in razširjajoče se v neskončnost. Morje je po
svoje oblikovalo novo ladjo. Jasno je tudi slišal
redno utripanje strojev, utripanje trikrat bolj
gibčno in naglo od vseh, kar jih je poznal, in ko
se je trudil, da bi ga razločeneje čul, je občutil par-
nikovo brzino.

S svojimi novimi drugimi ni še nikoli plul. Da-
visa je poznal po imenu in bil je sam sebe preveč
svest, da bi se bal njegove preizkušnje. Vajen je
bil vestno in natančno izvrševati svoje opravilo in
nihče, ki je bil dobre volje, mu ni imel kaj očitati.
»Dogovorjeno je, ne bom menjaval smeri. Ob naj-
manjšem šumu ga bom opozoril, opozoval bom kar
najpogosteje. Po eni strani bo moje delo manj za-
nimivo, ker bom imel malo pobude, po drugi strani
bo dobro, ker se bom od poveljnika marsikaj
naučil.«

Haynes je Davisov odsev, Gerard mu je ne-
znan. Ostane še Herwick, Herwick lažnjivec.

O tem častniku se je pri Transoceanski mno-
go govorilo. Nobenega prijatelja si ni mogel pri-
dobiti; bali so se njegove klepetavosti in žgoče du-
hovitosti. Nikdar nisi vedel, govori li resno. Raz-
dvojil je najboljše prijatelje, osmešil stare čast-

nike, potem se pa zabaval s tem, da je nasprotni-
ke pomirjeval in vračal dober glas njim, ki jih je
ponižal. Ni ga bilo, ki bi znal spretnjeje sprožiti
zgodbu, ki je krožila s palube na palubo, dokler
se ni napihnila do pomembne oblike. Tisti, ki so
iskali izvor, so ga našli v Herwicku, ki se je na-
videzno brezčuten smejal v srcu posrečeni norčiji.
Zamerljivi so se ujezili in niso hoteli slišati nje-
govega imena, drugi so se zabavali. In če ni našel
prijatelja in si nakopal sovražnike, ga je večina
imela za zabavnega dečka, in godilo jim je, da je
bil med enolično vožnjo na krovu tovornika.

Imel bom pozneje dovolj časa, da jih bom
opazoval in presojal. Sedaj je čas spanja! Toda
njegov duh je poromal na Irsko, v grofijo Meath,
in kmalu je Simon stopal po polju ob strani Mine,
svoje male prijateljice. Sledila sta stezi skozi
vresje, prišla do studenca in sedla na skale, po-
rastle s mahom. Veliki beli in okrogli oblaki so
hiteli po nebu. Bilo je prijetno in sveže in Minin
glas se je spajal z žuborenjem vode.

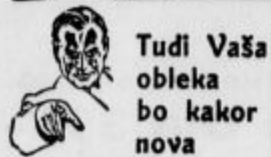
Slednjič je izginilo vse. Simon je trdno spal.
Znočilo se je, ne da bi kdo na palubi to opazil.

Ko je Davis prebral Jorganovo pismo, ga je
spravil v predal in se potopil v proučevanje na-
črtov »Morake zvezde«, dokler ga ni obvestil sluga,
da je na mizi njegove kabine pripravljena večerja.

Dvignil je glavo in dejal:
»Obvestite prvega oskrbnika, da nimam na-
vade jesti v prvem razredu.«
Vetopivši Haynes je dejal:
»Sem mu že jaz sporočil, poveljnik. Sicer pa
vse pozna in je vedel.«
»Dobro je, Haynes.«
Obrnil se je proti oknu in omešil:
»Noč je lepa.«

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlin vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Tudi Vaša obleka bo kakor nova

ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana

Poljanski nasip 4-5
Pralnica — Svetlolikalnica

Prireditve

V kavarni »Stritar«
vsak večer koncert. (b)

Službe iščejo

Konjski hlapec
išče službo v mestu ali na deželi. Naslov pove Franc Kranjc, Stopice 26.

Prodajalka
modne trgovine išče mesto. Gre tudi kot blagajničarka ali pisarniška moč — tudi na deželo. Ponudbe pod »Zanesljiva« št. 5298 upravi »Slovenca«.

Ključavn. pomočnik
mlajši, vojašine prost — išče službo. Vajen vrtnar-skih in tudi drugih del. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5291. (a)

Hlapca
vajenega poljskega dela, iščem. Ponudbe z navedbo zahtev pod »Veren Slovenec« št. 5306 upravi »Slovenca«.

Vajenci

Pekovskega vajenca
sprejme takoj ali pozneje Martin Strouhal, Sv. Jurij ob Taboru. (v)

Učenka
močna, čedna, z meščanskim šolom, želi v trgovino na deželo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5302. (v)

Službodobe

Samostojno kuharico
z daljšimi spricavali, katera opravlja tudi vsa druga hišna dela (razen pranja), z znanjem nemščine, išče rodinica dveh oseb brez otrok. Pismene ponudbe pod »Samostojna kuharica« 5079 na upravo »Slovenca« v Celju. (b)

Tajnika
verziranega v vseh pisarniških poslih (knjižgov., korespond., stenografije, strojepljiva itd.) — išče gospodarska pisarna — Prednost imajo oni, ki so bili že zaposleni v gospodarski zadrugi ali v kakem bančnem zavodu. Pismene ponudbe upravi »Slov.« pod »Tajnik« št. 5241. (b)

Hlapca
kmečkega fanta, za poljska dela in h konjem, z dobrimi spricavali, z dostojno obleko, sprejemem takoj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5242. (b)

Služkinjo
starejšo, pošteno in zanesljivo, iščem k dvema osebama za takoj. Kateri zna kuhati dietično hrano, ima prednost. — Plača po dogovoru. Predstaviti se je pri Hauptman Ivanu, Stražišče pri Kranju. (b)

Asistentinjo
ki govori tudi nemško — sprejme zobozdravnik za provinco. Pismene ponudbe: Hotel Union samo v četrtak od 2—3. (b)

Zasluzek

Zasluzek
zadovoljnost, nudimo vsakomur povsod. Navodila pošljite 2 Din v znamkah) daje »Varstvo« v Ljubljani, Tyrševa 17-a. z

Pouk

Večerni kuharski tečaj
na Krekovi gospodinjstvi šoli v Šiški se prične dne 15. maja ob pol 7 zvečer. Traja zaporedoma 24 dni. Vpisnina 100 Din; za vsak večer 15 Din. — V istem času bo tudi »Tečaj za serviranje«. Traja 5 večerov; vpisnina 150 Din. Vodi a. Deodata Kump.

Denar

Vloge
Hranilnice in posojilnice v Cirkovcih pri Ptuj (vključena v Zadrugu zvez) na 65.000, 5000 in 4000 Din prodam za 65%. D. Oder, Zagreb, Vlasika 125. (d)

Posredujem denar na hranilne knjižice
velikih denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (d)

Posojila
in bančne vloge posreduje Augustin, agentura bančnih poslov, Ljubljana — Aleksandrova 4. (d)

Družabnico
gospodinjstvo išče samski podjetnik za prevzem poslastice in velikega podjetja. — Potreben kapital 300.000 Din. Cenj. ponudbe poslati upravi »Slovenca« pod »Srečna bodočnost« št. 5289. (d)

Letovišča

Opremljeno sobo
večjo, z uporabo kuhinje, 5 minut od postaje kopalnice v Sori — oddam čez poletje. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5201. (c)

Stanovanja

IŠČEJO: Iščem stanovanje
pri nemški obitelji za šolsko leto 1934-35 za 14 letnega dijaka. Stanovanje solčno, hrana zadostna in dobra, strogo nadzorstvo. Plača po dogovoru. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dijak« št. 5234. (c)

ODDAJO: Dvosobno stanovanje
s pritliklinami, v prvem nadstropju, blizu bano-vine, oddam za avgust. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Dve osebi 800« 5300. (c)

Dvosobno stanovanje
se odda takoj ali pozneje. Vodmat, Ribniška 12. (c)

Stanovanje
podprtilično, soba in kuhinja, s pritliklinami — se odda s 1. junijem. Ciglarjeva 39, Moste (c)

Enosobno stanovanje
se takoj poceni odda na Lžanski cesti 18. (c)

Štirisobno stanovanje
s pritliklinami se odda pri tromostovju. Informacije da hišnik, Wolfova ulica 1/II. (c)

Lepo opremlj. sobo
strogo separiran vhod in elektrika, oddam. Sv. Petra cesta 44/II. (s)

Oddajo se v najem
tri neopremljene sobe brez kuhinje in pritliklin skupno ali posamično s 15. majem. Privoz 11. (s)

Lepa solnčna soba
7 minut od pošte, se odda za 300 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5292. (s)

Opremljena soba
lepa, v Holzapflov ulici št. 17 (za Slajmerjevim domom) se takoj odda — eventualno tudi s hrano. s

Vnajem

IŠČEJO: Gostilno
tudi trgovino iščem v najem. Ponudbe pod »Promet« št. 5285 upravi »Slovenca«.

Trgovino
mešanega blaga, s stanovanjem, blizu žel. postaje, v prometnem kraju na bivšem Stajerskem, vzajemem takoj v najem. Ponudbe z vsemi podatki upravi »Slovenca« pod »Mlad in podjeten«. (m)

Gostilno
vzajem na račun, imam kavcijo, ali se priženim k dobri hiši z gostilno. Ponudbe v upravo »Slov.« Maribor pod »Samski in kapital« št. 5223. (m)

ODDAJO: Ugodna prilika!
Moški samski, pošten in trezen, z lepimi in daljšimi spricavali, dobi na račun vinotoč in vinski klet. Pismene ponudbe upravi »Slov.« pod »Kavcija 8000 Din« št. 5243. n

Trgovino
nad 30 let obstoječo, s kompletnim inventarjem, dam v najem ev. prodam. Vprašati: Maribor, Koroska 39, pri Benko. (n)

Gostilno
s trgovskim lokalom dam v najem v lepem kraju Gorenjske. Ponudbe pod »Takoj« št. 5295 upravi »Slovenca«.

Vinotoč
na prometni točki oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5282. (n)

Objave

Prosimo dvignite ponudbe:
Dobra bodočnost
Družina
Miroljub
Obrtni list
Plačam v gotovini
Poštena in pridna
Poštena in marljiva
Pridna
Pridna in poštena
Prilika
Prometni kraj
Prvi julij
Rentabilnost
Samostojen
Solidnost
Spreten
Sreča
Zajamčeno

Številke:
4037
4221
4033—5000

Kupimo

Pletilne stroje
(Flachmaschine) št. 10 in 12, širina 80 in 90 cm, rabljene, kupimo. Ponudbe: Pletionica Babič, Bojgoino. (b)

Enonadstropno hišo
z zemljiščem, v Radomlju, dam v najem ali prodam za 150.000 Din. — Josip Pogačar, Kamnik. k

Preprogo (tepih)
dobro ohranjeno, kupim. Ljubljana, Vič, Tržaška cesta, Bičevje 3/II. (k)

Vasokovratno zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Posredstva

Gostilna
ob žel. postaji, zbirališče turistov, Gorenjsko, se za 150.000 Din prodaja. — Ponudbe pod »Krasna lega« št. 5207 upravi »Slov.« p

Tri lepe travnike
na Ilovici, v izmeri 31.000 m², ležeče skupaj ob cesti, prodam skupaj ali posamezno. — Naslov v upravi »Slov.« št. 5255. p

Hiša z vrtom
pred mitnico - napredaj. Lžanska cesta 79. (p)

Stavbna parcela
napredaj po 20 Din za m² v okolici Ljubljane. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5293. (p)

Hišo z gostilno
ali trgovino kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Brez posredovalca« št. 5286. (p)

Gostilna
v večjem industrijskem in izletniškem kraju, dobro uspevajoča, ugodno napredaj tudi za vložne knjižice dobrega denarnega zavoda. Ponudbe pod šifro »Kolodvorska restavracija« št. 5317 upravi »Slovenca«.

Trgovska hiša
za trgovino z mešanim blagom, na železniški postaji, oddaljena 7 km od Maribora, se da takoj v najem ali prodaja. Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor št. 429. (p)

Prodamo

Zelo poceni
se obledite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Šivalni stroj
pogreznjen, šiva naprej, nazaj, štopa, veze, poceni prodam. Dvorakova ulica št. 3, I. nadst., levo. (l)

Strokovnjak za semena
izurjen, izkušen, se išče za vodilno mesto proti dobri plači. Ponudbe z življenjepisom in zahtevkom plače pod »328« na Propagando d. d. Beograd, poštni predal 409.

Tujsko-prometno društvo v Kranjski gori

razpisuje oddajo restavracije v kopališču »Jasna« ob Pišenci pri Kranjski gori v najem. Pogoji kakor tudi vsa pojasnila se dobe vsak dan v društveni pisarni. Pismene ponudbe v zaprtih kuvertah se naj vložijo najkasneje do ponedeljka, dne 21. maja 1934.

Čisto polt

dosežete v enem tednu ali dveh s pomočjo proslute biološke »kure lučenja«. Neopazno za okolico obnavljate kožo in odstranite temeljito za vedno priče, madeže, gušaste, reskavo, maščobnosvelo, ovencio kožo in znake staranja. Uspeh in neškodljivost zanesljiva. Garancija Din 120.—. Vsako milo škodi polt. Vzemite za umivanje obraz milo lino-milno emulzijo. Velika steklenica 50 Din. Za čiščenje in skrajšanje por, odstranjenje šminke in osvoboditev polt nadkritljivo je mandeljevo milo. »ASIANI« Din 50.—. Originale »SCHRODER-SCHENKE« razpilišča »Omnia« oddelček J/2, Zagreb, Gunduličeva 8/II. Poština pri plačilu v naprej 6 Din, po povzetju 12 Din.

Vsaakega in povsod lahko doleti nesreča

»Fitonin« preprečuje infekcijo, ustavlja krvavenje in zelo hitro zaceli rane. Ako se poslužite »Fitonina« takoj kot prvo sredstvo, sploh ne more priti do gnojenja, ker »Fitonin« v roku pol ure ubije vse klice, ki povzročajo gnojenje. Zato je »Fitonin« potreben povsod, kjer preti nevarnost nesreče. Steklenica v lekarnah 20 Din. Po poštne povzetju 2 steklenici 50 Din. — Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z. o. z., Zagreb I-78. (Reg. pod br. 1281 od 28. VII. 1933).

Volna, svilu, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri trvdki Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ul. in Stari trg

Pomaranče

po izredno nizkih cenah dobite pri
Gospodarski zvez v Ljubljani

Vrtne stole

zložljive — prodaja Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon 2605 (l)

Velika izbira SVILE
v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc
Pri »Škofu«
Ljubljana

Telefon 2059
PREMOG KARBOPAKETE
DRVA, KOKS nudi
Pogačnik
Bohoričeva ulica št. 5.

Prodamo
Zelo poceni
se obledite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Šivalni stroj
pogreznjen, šiva naprej, nazaj, štopa, veze, poceni prodam. Dvorakova ulica št. 3, I. nadst., levo. (l)

Strokovnjak za semena
izurjen, izkušen, se išče za vodilno mesto proti dobri plači. Ponudbe z življenjepisom in zahtevkom plače pod »328« na Propagando d. d. Beograd, poštni predal 409.

Tujsko-prometno društvo v Kranjski gori

razpisuje oddajo restavracije v kopališču »Jasna« ob Pišenci pri Kranjski gori v najem. Pogoji kakor tudi vsa pojasnila se dobe vsak dan v društveni pisarni. Pismene ponudbe v zaprtih kuvertah se naj vložijo najkasneje do ponedeljka, dne 21. maja 1934.

Čisto polt

dosežete v enem tednu ali dveh s pomočjo proslute biološke »kure lučenja«. Neopazno za okolico obnavljate kožo in odstranite temeljito za vedno priče, madeže, gušaste, reskavo, maščobnosvelo, ovencio kožo in znake staranja. Uspeh in neškodljivost zanesljiva. Garancija Din 120.—. Vsako milo škodi polt. Vzemite za umivanje obraz milo lino-milno emulzijo. Velika steklenica 50 Din. Za čiščenje in skrajšanje por, odstranjenje šminke in osvoboditev polt nadkritljivo je mandeljevo milo. »ASIANI« Din 50.—. Originale »SCHRODER-SCHENKE« razpilišča »Omnia« oddelček J/2, Zagreb, Gunduličeva 8/II. Poština pri plačilu v naprej 6 Din, po povzetju 12 Din.

Vsaakega in povsod lahko doleti nesreča

»Fitonin« preprečuje infekcijo, ustavlja krvavenje in zelo hitro zaceli rane. Ako se poslužite »Fitonina« takoj kot prvo sredstvo, sploh ne more priti do gnojenja, ker »Fitonin« v roku pol ure ubije vse klice, ki povzročajo gnojenje. Zato je »Fitonin« potreben povsod, kjer preti nevarnost nesreče. Steklenica v lekarnah 20 Din. Po poštne povzetju 2 steklenici 50 Din. — Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z. o. z., Zagreb I-78. (Reg. pod br. 1281 od 28. VII. 1933).

ŽAGE
remscheidske, izberete tudi na knjižice najceneje pri »Jeklo«, Stari trg. — Zahtevajte ponudbe! (l)

Lucerno banaško, črno deteljo in travna semena

dobite v najboljši kakovosti pri trvdki
Fran Pogačnik d.o.o.
Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) 6/
nasproti mitnici

Otroške vozičke in igrače

šivalne stroje, kolese — kupite najugodnejše pri: S. Rebolj & drug, Vošnjakova ulica 4. (l)

Za birmance
veliko izbira ur in zlatnine
Vam nudi
J. Mulavce, urar, Maribor, Rralia Petra trg. (Oglejte si pred nakupom)

PREMOG DRVA IN Karbo paketi
pri Iv. Schumi
Dolenjska cesta
Telefon štev. 2951

Obiščite naso razstavo OTROŠKIH VOZIČKOV
Celovška c. 26, Ljubljana VII
KUCLER & CO.
tovarna otroških vozičkov.

† Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je zapustil za vedno naš nad vse ljubljeni soprog, brat, stric in svak, gospod

Bernard Jeločnik

kapetan bojnega broda v pokoju in rezervi ter imejitelj redov sv. Save IV., III. in II. razreda, reda Belega orla V. razreda in visokega grškega odlikovanja

danes po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek 11. maja ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti, Marmontova ulica št. 23, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. maja 1934.

Zalujoča soproga Olga Jeločnik, ing. dr. Viktor Jeločnik, podpolkovnik v pokoju, itd — in ostalo sorodstvo.

Naš zlati, ljubljani soprog in papa, gospod
Mihael Ladič
višji policijski stražnik v pokoju

nas je danes po tolikem trpljenju za vedno zapustil. Pogreb bo v petek 11. maja ob 17 iz hiše žalosti Glince, Tržaška cesta 11, na farno pokopališče na Vič. Blag mu spomin!

Glince, dne 9. maja 1934.

Globoke zalujoči:
ANA, soproga; VALERIJA, hčerka; MIHAEL, MARIJAN, MILAN in FERNANDO, sinovi.

Zahvala

Dr. Franca Raznožnika
ni več

Prisrčna zahvala vsem in vsakomur, predvsem pa še odposlancem OUZD, prostovoljni gasilski četi in Sokolski četi v Ložu, ki so s svojo navzočnostjo počastili pokojnikovo delo in njegov spomin.

Za mir njegove duše bomo prosili v Ložu 12. maja in v Ljubljani 12. maja ob 8 v stolnici.

V Ljubljani, dne 10. maja 1934.

Soproga z otroci in ostalo sorodstvo.

Soproga z otroci in ostalo sorodstvo.

V Ljubljani, dne 10. maja 1934.

Soproga z otroci in ostalo sorodstvo.

Soproga z otroci in ostalo sorodstvo.

Otroški voziček
napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5301. (l)

Kolo
prvovrstne znamke — poceni napredaj. Dvorakova ulica 3, I. nadst., levo. l

Frigidaire
nov, moderen električni hladilnik proizvaja istočasno 6 kg ledu na uro, zelo pripraven za večje gospodinjstvo ali restavracijo — radi preselitve prodam pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Frigidaire« št. 5287 upravi »Slovenca«.

Kose zajamčene

Weekove kozarce
za vkuhavanje sadja in solivca (ceniki zastoj)

malinovec,
najfinjšo kavo in vso specerijo,

Portland cement,
okove — kupujte pri JOS. JAGODIČ, CELJE
Glavni trg, Gubčeva ul.

Dve kočiji
lahki, prodaja Wisjan, Kolodvorska 25, Ljubljana. l

Šopke in venčke za birmance
dobite najceneje v cvetličarni A. Požar, Gosposka 36 (palača banovinske hranilnice) — Maribor.

Košarska industrija
v Radovljici (Graščina) je ukinjena in vsled tega odda vse blago po zelo znižani ceni. V zalogi so udobne, močne in čisto izdelane vrtno garniture, za verande itd. Košare: potne, za perilo, tržne, pekarske in vse druge vrste (l)

† Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je zapustil za vedno naš nad vse ljubljeni soprog, brat, stric in svak, gospod

Bernard Jeločnik

kapetan bojnega broda v pokoju in rezervi ter imejitelj redov sv. Save IV., III. in II. razreda, reda Belega orla V. razreda in visokega grškega odlikovanja

danes po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek 11. maja ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti, Marmontova ulica št. 23, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. maja 1934.

Zalujoča soproga Olga Jeločnik, ing. dr. Viktor Jeločnik, podpolkovnik v pokoju, itd — in ostalo sorodstvo.

Naš zlati, ljubljani soprog in papa, gospod
Mihael Ladič
višji policijski stražnik v pokoju

nas je danes po tolikem trpljenju za vedno zapustil. Pogreb bo v petek 11. maja ob 17 iz hiše žalosti Glince, Tržaška cesta 11, na farno pokopališče na Vič. Blag mu spomin!

Glince, dne 9. maja 1934.

Globoke zalujoči:
ANA, soproga; VALERIJA, hčerka; MIHAEL, MARIJAN, MILAN in FERNANDO, sinovi.

Z